

VII. DODATAK: GENERALNI AKCIONI PLAN IMPLEMENTACIJE SREDNJOROČNE RAZVOJNE STRATEGIJE BiH (PRSP) ZA 2004-2007

AKCIONI PLAN – MAKROEKONOMSKA POLITIKA

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
	ZAKONI I PROPISI			
1	Usvojiti Zakonski okvir BiH o javnim nabavkama	Ministarstvo finansija i trezora BiH, Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS	Prva polovina 2004.	Ispuniti važan uslov iz Studije izvodljivosti EU. Prema analizama Svjetske banke, sadašnji sistem javnih nabavki u BiH je neadekvatan i fragmentiran. Uspostavom novog sistema moglo bi se postići uštede i do 20 odsto
2	Usvojiti zakonski okvir za smanjenje unutrašnjeg javnog duga	Ministarstvo finansija i trezora BiH, Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS	Druga polovina 2004.	Radi reguliranja obaveza po osnovu unutrašnjeg javnog duga utvrđenih planom za smanjenje javnog duga
3	Usvojiti zakone o budžetima na svim nivoima koji će biti u skladu sa srednjoročnim okvirima rashoda (SOR), te uvesti jedinstvene vladine račune ¹	Ministarstvo finansija i trezora BiH, Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS	Prva polovina 2004.	U skladu sa preporukama Studije izvodljivosti EU
4	Usvojiti Zakon o uvođenju poreza na dodatnu vrijednost (PDV)	Uprava za indirektno oporezivanje BiH	Druga polovina 2004	Radi uvođenja PDV
	INSTITUCIJE			
5	Uspostaviti Upravu za indirektno oporezivanje BiH, i u okviru iste jedinstvenu carinsku administraciju BiH ²	Vijeće ministara BiH	Prva polovina 2004.	Implementacija Zakona o indirektnom oporezivanju, racionalizacija javne potrošnje
6	Na državnom nivou uspostaviti tehnički mehanizam za koordinaciju aktivnosti u vezi sa fiskalnom politikom i izradu konsolidovanog fiskalnog bilansa za BiH	Ministarstvo finansija i trezora BiH, Uprava za indirektno oporezivanje, Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS, Centralna banka BiH	Prva polovina 2004.	Radi izrade konsolidovanog fiskalnog bilansa BiH
7	Jačati institucije javnih revizora	Vijeće ministara BiH, Vlada FBiH, Vlada RS	Kontinuirano	Radi jačanja kontrole u prikupljanju i trošenju javnih prihoda
8	Jačati kapacitete Centralne banke BiH u izradi procjene rizika u svom poslovanju	Centralna banka BiH	Kontinuirano	Radi unapređenja poslovanja Centralne banke BiH
9	Ojačati odjele entitetskih ministarstava za makroekonomsku analizu, fiskalnu analizu, analizu budžetskih politika, konsolidaciju i analizu sektorskih politika	Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS	Kontinuirano	Jačanje sistema planiranja i upravljanja budžetima
10	Jačati postojeći mehanizam za pripremu i odobravanje projekata javnih investicija	Vlada FBiH, Vlada RS	Kontinuirano	Radi boljeg planiranja programa javnih investicija
11	Ojačati entitetska ministarstva finansija za monitoring vanbudžetskih fondova	Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS	Kontinuirano	Radi jačanja transparentnosti kontrole rada vanbudžetskih fondova

¹ "Izvještaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora sa EU o Sporazumu o stabilizaciji i pridrživanju" (Studija izvodljivosti), Brisel, 18. 11. 2003.

² "Izvještaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora sa EU o Sporazumu o stabilizaciji i pridrživanju" (Studija izvodljivosti), Brisel, 18. 11. 2003.

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
12	Jačati mehanizam monitoringa vanjskog duga	Ministarstvo finansija i trezora BiH, Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS	Kontinuirano	Stvoriti sveobuhvatan sistem izvještavanja o zaduživanju svih nivoa vlasti i javnih fondova, stvoriti jasne mehanizme nadgledanja zaduživanja, posebno podentitetskih nivoa vlasti
13	Osnovati Agenciju za javne nabavke BiH	Ministarstvo finansija i trezora BiH	Prva polovina 2004.	Osigurati veću transparentnost u javnim nabavkama
14	Formirati tijelo za reviziju javnih nabavki	Ministarstvo finansija i trezora BiH	Prva polovina 2004.	Osigurati veću transparentnost u javnim nabavkama
MJERE				
15	Zadržati aranžman valutnog odbora u funkcioniranju Centralne banke BiH	Centralna banka BiH	Kontinuirano	Očuvanje makroekonomskog stabilnosti
16	Omogućiti Centralnoj banci BiH da, u okviru pravila valutnog odbora, izdaje kratkoročne obveznice	Parlamentarna skupština BiH	Druga polovina 2004.	Stimuliranje daljnog razvoja tržišta kapitala
17	Omogućiti Centralnoj banci BiH da, u okviru pravila valutnog odbora dobije, ograničeni mandat «banke posljednjeg utočišta»	Parlamentarna skupština BiH	Druga polovina 2006.	Radi jačanja stabilnosti bankarskog sektora
18	Uvesti porez na dodatnu vrijednost (PDV)	Uprava za indirektno oporezivanje BiH	2006.	Radi unapređenja efiksnosti u prikupljanju javnih prihoda i harmonizacije poreskog sistema sa EU
19	Ukinuti sve oblike dvostrukog oporezivanja na nivou BiH	Uprava za indirektno oporezivanje BiH, Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS	Do kraja 2004.	Radi jačanja jedinstvenog ekonomskog prostora BiH
20	Provesti reformu direktnih poreza, posebno poreza na dohodak i dobit	Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS	Prva polovina 2005.	Modernizacija poreskog sistema i njegova harmonizacija sa praksom EU, ukidanje prakse dvostrukog oporezivanja
21	U vezi sa implementacijom novih zakona o budžetima i uvođenjem vladinih računa na svim nivoima, potrebno je preuzeti korake na evidentiranju uplate javnim organima na svim nivoima vlasti, uključujući i uplate nepovratnih sredstava i drugih vidova međunarodne pomoći ³	Ministarstvo finansija i trezora BiH, Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS	Prva polovina 2004.	Ispunjene preporuka Studije izvodljivosti EU
22	Povećati transparentnost i finansijski menadžment u radu javnih preduzeća	Vlada FBiH, Vlada RS, javna preduzeća	Kontinuirano	Jačanje kontrole u prikupljanju i trošenju javnih prihoda
23	Razmotriti mogućnost povećanja akciza na cigarete i naftu	Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS	Prva polovina 2004.	Radi povećanja javnih prihoda
24	Provesti mјere koje će osigurati prevoz nafte i naftnih derivata isključivo željeznicom i plovnim putem (Brčko)	Vlada FBiH, Vlada RS, Vlada Brčko Distrikta	Prva polovina 2004.	Radi efikasnijeg prikupljanja javnih prihoda po osnovu nafte i naftnih derivata, smanjenja sive ekonomije
25	Uspostaviti jaču koordinaciju entitetskih vlada sa podentitetskim nivoima u donošenju mјera u oblasti poreske politike i realizirati mјere koje imaju implikacije na politiku rashoda i politiku prihoda	Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS	Prva polovina 2004.	Koordinacija u donošenju i realizaciji poreske politike posebno se odnosi na FBiH
26	Vršiti monitoring kantonalnih i opštinskih budžeta	Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS	Kontinuirano	Kako bi se izbjeglo nekontrolirano posuđivanje nižih nivoa i sprečavanje uvođenja administrativnih taksi (kvaziporeza) koje nemaju uporište u zakonima

³ "Izvještaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora sa EU o Sporazumu o stabilizaciji i pridrživanju" (Studija izvodljivosti), Brisel, 18.11.2003.

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
27	Smanjiti broj carinarnica, carinskih ispostava i graničnih prelaza za robni promet	Uprava za indirektno oporezivanje BiH	Druga polovina 2004.	Radi efikasnijeg prikupljanja carinskih prihoda
28	Sprovesti jedinstvene metodologije za evaluaciju na svim carinskim postajama	Uprava za indirektno oporezivanje BiH	Prva polovina 2004.	Radi efikasnijeg prikupljanja carinskih prihoda
29	Jačati kontrolu poslike carinjenja	Uprava za indirektno oporezivanje BiH	Kontinuirano	Radi efikasnijeg prikupljanja carinskih prihoda
30	Vršiti redovno revidiranje entitetskih srednjoročnih okvira javnih rashoda (SOR)	Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS	Kontinuirano	Radi jačanja sistema planiranja i upravljanja budžetima
31	Ograničiti izdvajanja za platu u javnom sektoru	Vlade na svim nivoima	Kontinuirano do kraja 2006.	Radi smanjivanja javne potrošnje, a u skladu sa usvojenim srednjoročnim okvirima rashoda (SOR) od strane entitetskih vlada
32	Povećati udio domaćih prihoda u finansiranje tekućih troškova javne administracije	Vlade na svim nivoima	Kontinuirano do kraja 2006.	Da bi se unaprijedio kvalitet u pružanju javnih usluga u uvjetima opadajuće donatorske pomoći, a u skladu sa usvojenim srednjoročnim okvirima rashoda (SOR) na nivou entiteta
33	Povećati udio domaćih sredstava u finansiranju programa javnih investicija	Vlade na svim nivoima	Kontinuirano do kraja 2006.	Da bi se osiguralo adekvatno finansiranje programa javnih investicija u skladu sa PRSP prioritetima i u skladu sa usvojenim srednjoročnim okvirima rashoda (SOR) na nivou entiteta
34	Nastaviti sa smanjivanjem izdvajanja za odbranu	Vlada FBiH, Vlada RS	Kontinuirano do 2006.	Radi smanjenja javne potrošnje, a u skladu sa, od strane entitetskih vlada, usvojenim srednjoročnim okvirima rashoda (SOR)
35	Sačiniti i provesti plan racionalizacije u sektoru unutrašnjih poslova	Ministarstva unutrašnjih poslova FBiH i RS	Prva polovina 2004.	Radi smanjenja javne potrošnje za javni red i sigurnost, a u skladu sa, od strane entitetskih vlada, usvojenim srednjoročnim okvirima rashoda (SOR)
36	Svesti sektorsku potrošnju (obrazovanje, zdravstvo, socijalna zaštita) na održiv nivo	Vlada FBiH, Vlada RS	Kontinuirano do 2006.	Radi smanjenja javne potrošnje, a u skladu sa, od strane entitetskih vlada, usvojenim srednjoročnim okvirima rashoda (SOR)
37	Uvesti trezorsko poslovanje na svim nivoima, kao i u vanbudžetske fondove	Vlade na svim nivoima	Do kraja 2004.	Radi unapređenja izvršenja budžeta, veće transparentnosti i kontrole u trošenju javnih prihoda
38	Uključiti vanbudžetske izvore finansiranja u budžete	Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS	Druga polovina 2004.	Radi jačanja kontrole u prikupljanju i trošenju javnih prihoda
39	Uključiti Direkciju za puteve RS u budžet, a u FBiH osigurati punu transparentnost u pogledu korištenja sredstava Federalne direkcije za puteve, uključujući i kantonalne direkcije	Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS	2004	Jačanje transparentnosti i kontrole trošenja javnih prihoda
40	Usvojiti strategiju vanjskog zaduživanja	Vijeće ministara BiH, Ministarstvo finansija i trezora BiH, Parlamentarna skupština BiH	Druga polovina 2004.	Osigurati da većina vanjskog zaduživanja bude isključivo pod povoljnim uvjetima, posebno u prvom dijelu srednjoročja, da se ograničeni nivo komercijalnog zaduživanja angažira isključivo u sektorima koji ih sami mogu otplaćivati (kao npr. telekom, energetika), i to u drugoj polovini srednjoročja, da se smanji uzimanje kredita u svrhu budžetske podrške, a poveća zaduživanje za podršku bržem razvoju privatnog sektora, da se izbjegava zaduživanje po osnovu pružanja tehničke pomoći koja treba da se osigura pomoći grant sredstava

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
41	Nastaviti sa pregovorima oko realizacije predratnih potraživanja po osnovu radova kompanija iz BiH od prije rata (Irak, Libija)	Ministarstvo trezora i finansija BiH, Ministarstvo vanjskih poslova BiH, Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS	Kontinuirano	Radi pomoći kompanijama u BiH da naplate svoja potraživanja
42	Pristupiti realizaciji tzv. SWAP aranžmana	Ministarstvo trezora i finansija BiH	Kontinuirano	

AKCIONI PLAN – RAST PRIVATNOG SEKTORA (STRUKTURNE REFORME)

Akcioni plan – unapređenje poslovnog okruženja za domaća i strana ulaganja i podrška poduzetništvu

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
ZAKONI I PROPISI				
1	Donijeti podzakonske akte i uspostaviti institucionalni okvir za implementaciju Zakona o zaštiti potrošača BiH ⁴	Vijeće ministara BiH, Vlada FBiH, Vlada RS	Prva polovina 2004.	Jačanje jedinstvenog ekonomskog prostora., u skladu s preporukama Studije izvodljivosti EU
2	Usvojiti okvirni Zakon BiH o registraciji preduzeća	Vijeće ministara BiH	Prva polovina 2004.	Uspostava jedinstvenog registra preduzeća, u skladu s preporukama Studije izvodljivosti EU ⁵
3	Usvojiti entitetske zakone o registraciji preduzeća	Vlada FBiH, Vlada RS	Prva polovina 2004.	Pojednostavljenje procesa registra preduzeća
4	Usvojiti okvirni Zakon BiH o inspekcijama	Vijeće ministara BiH, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Prva polovina 2004.	Harmonizacija entitetskih zakona o inspekcijama i unapređenje poslovne klime
5	Usvojiti entitetske Zakone o inspekcijama	Vlada FBiH, Vlada RS	Prva polovina 2004.	Reforma službe inspekcije
6	Usvojiti Zakon o notarima u RS	Vlada RS	Prva polovina 2004.	Adekvatnija zaštita povjerilaca
7	Usvojiti okvirni Zakon BiH o registraciji zaloga na pokretnoj imovini	Parlamentarna skupština BiH	Prva polovina 2004.	Usvojeno na Vijeću ministara BiH
8	Usvojiti entitetske zakone o registraciji na pokretnoj imovini	Vlada FBiH, Vlada RS	Prva polovina 2004.	Adekvatnija zaštita povjerilaca
9	Usvojiti Stvarnopravni zakonik FBiH	Federalno ministarstvo pravde	Prva polovina 2004.	Kodifikacija vlasničkih prava koja su sada tretirana različitim propisima, osiguranje veće zaštite povjerilaca i investitora
10	Usvojiti Stvarnopravni zakonik RS	Ministarstvo pravde RS	Prva polovina 2004.	Kodifikacija vlasničkih prava koja su sada tretirana različitim propisima, osiguranje veće zaštite povjerilaca i investitora
11	Usvojiti Zakon o obligacijama FBiH	Federalno ministarstvo pravde	Prva polovina 2004.	Adekvatnija zaštita povjerilaca
12	Usvojiti Zakon o obligacijama RS	Ministarstvo pravde RS	Prva polovina 2004.	Adekvatnija zaštita povjerilaca

⁴ "Izvještaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora sa EU o Sporazumu o stabilizaciji i pridrživanju" (Studija izvodljivosti), Brisel, 18. 11. 2003, str. 22-23.

⁵ "Izvještaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora sa EU o Sporazumu o stabilizaciji i pridrživanju" (Studija izvodljivosti), Brisel, 18. 11. 2003.

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
13	Usvojiti novi, modernizirani zakon o katastru	Federalno ministarstvo pravde	Prva polovina 2005.	Integracija zemljišnih knjiga i katastra
14	Usvojiti novi, modernizirani zakon o katastru	Ministarstvo pravde RS	Prva polovina 2005.	Integracija zemljišnih knjiga i katastra
15	Usvojiti državni zakon o restituciji	Ministarstvo pravde BiH	Druga polovina 2006.	Rješavanje sporova u vezi sa restitucijom
16	Usvojiti zakonski okvir za vansudsko rješavanje privrednih sporova	Vijeće ministara BiH, Vlada FBiH, Vlada RS	Prva polovina 2004.	Rasterećenje sudova
17	Zakonski regulirati status FIPA	Vijeće ministara BiH	Prva polovina 2004.	FIPA trenutno nije obuhvaćena Zakonom o Vijeću ministara BiH
18	Uskladiti zakone o zaštiti potrošača sa zakonima EU	Vijeće ministara BiH, Vlada FBiH, Vlada RS	Kontinuirano	Ispunjene preporuka Studije izvodljivosti EU
19	Usvojiti harmonizirani zakonski okvir za razvoj malih i srednjih preduzeća (MSP)	Ministarstvo za vanjsku trgovinu i ekonomske odnose BiH, Federalno ministarstvo za razvoj, poduzetništvo i obrt, Ministarstvo za privredu, energetiku i razvoj RS, Vlada Distrikta Brčko	Druga polovina 2004.	RS je usvojila zakon dok isti ne postoji u FBiH i Distriktu Brčko
20	Implementirati preporuke Evropske povelje za razvoj malih i srednjih preduzeća	Ministarstvo za vanjsku trgovinu i ekonomske odnose BiH, Federalno ministarstvo za razvoj, poduzetništvo i obrt, Ministarstvo za privredu, energetiku i razvoj RS, Vlada Distrikta Brčko	Do 2005.	Podsticaj razvoja malih i srednjih preduzeća
21	Usvojiti zakon BiH o nadzoru tržišta	Ministarstvo za vanjsku trgovinu i ekonomske odnose BiH, Federalno ministarstvo trgovine, Ministarstvo trgovine i turizma RS	Prva polovina 2004.	Unapređenje poslovne klime
22	Usvojiti okvirni zakon BiH za slobodu kretanja robe	Ministarstvo za vanjsku trgovinu i ekonomske odnose BiH, Federalno ministarstvo trgovine, Ministarstvo trgovine i turizma RS	Prva polovina 2004.	Uklanjanje prepreka za međuentitetsku trgovinu
INSTITUCIJE				
23	Formirati jedinstveni registar preduzeća na nivou BiH ⁶	Ministarstvo finansija i trezora BiH	Druga polovina 2004.	Pojednostavljenje za registraciju preduzeća
24	Uspostaviti jedinstven registar zaloga na nivou BiH	Ministarstvo finansija i trezora BiH	Druga polovina 2004.	Adekvatnija zaštita povjerilaca

⁶ "Izvještaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora sa EU o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju" (Studija izvodljivosti), Brisel, 18. 11. 2003, str. 44.

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
25	Uspostaviti Vijeće za konkurenčiju BiH te osigurati adekvatno budžetsko finansiranje za njegov rad.	Ministarstvo za vanjsku trgovinu i ekonomske odnose BiH	Prva polovina 2004.	Zaštita potrošača i jačanje jedinstvenog ekonomskog prostora
26	Uspostaviti entitetske urede za konkurenčiju i zaštitu potrošača ⁷	Vlada FBiH, Vlada RS	Prva polovina 2004.	Zaštita potrošača i jačanje jedinstvenog ekonomskog prostora
27	Stvoriti pretpostavke za rad 16 privrednih odjeljenja pri prvostepenim sudovima koji su uspostavljeni	Prvostepeni sudovi u BiH	Prva polovina 2004.	Brže rješavanje privrednih sporova
28	Formirati neovisno žalbeno tijelo na svim nivoima u vezi sa odlukama poreskih organa	Ministarstvo financija FBiH i Ministarstvo finansija RS	Prva polovina 2004.	Rješavanje žalbi po odlukama poreske administracije
29	Uspostaviti Federalni inspektorat	Vlada FBiH	Druga polovina 2004.	Reforma inspekcijske službe
30	Uspostaviti Inspektorat RS	Vlada RS	Druga polovina 2004.	Reforma inspekcijske službe
31	Jačati kapacitet FIPA-e	Vijeće ministara BiH	Kontinuirano	Efikasnija promocija stranih ulaganja u BiH. Posebno je važno uspostaviti rad ureda FIPA u entitetima
32	Oformiti Državnu komisiju za koncesije i adekvatne komisije na nižim nivoima	Vijeće ministara BiH, Vlada FBiH, Vlada RS	Prva polovina 2004.	Privlačenje stranih investicija
33	Ojačati institucionalni okvir za provođenje politika u oblasti poduzetništva i razvoja malih i srednjih preduzeća, kao i koordinaciju u radu Državnog ureda za provođenje preporuka Evropske povelje za podršku malim i srednjim preduzećima sa nadležnim entitetskim institucijama	Ministarstvo za vanjsku trgovinu i ekonomske odnose BiH, Federalno ministarstvo za razvoj, poduzetništvo i obrt, Ministarstvo za privredu, energetiku i razvoj RS, Vlada Brčko Distrikta	Kontinuirano	Radi provođenja preporuka Evropske povelje za razvoj malih i srednjih preduzeća
34	Osnovati centre za razvoj MSP u lokalnim zajednicama	Federalno ministarstvo za razvoj, poduzetništvo i obrt, Ministarstvo privrede, energetike i razvoja RS, Vlada Brčko Distrikta	Prva polovina 2005.	Unaprijediti konkurentsku sposobnost (osigurati povećanje produktivnosti) i jačati tehničko-tehnološke kapacitete MSP kroz osnivanje poslovnih inkubatora, uspostavu i klastera, stvaranje industrijskih zona, tehnoloških parkova i mreža, zadruga i sl.
35	Osnovati agencije za razvoj ljudskih resursa	Federalno ministarstvo za razvoj, poduzetništvo i obrt, Ministarstvo privrede, energetike i razvoja RS, Vlada Brčko Distrikta	Prva polovina 2005.	Radi osiguranja obuke deficitarnih kadrova u modernoj privredi
36	Uspostaviti Fond za garancije za podršku MSP	Vlada FBiH, Vlada RS	Prva polovina 2005.	Radi podsticaja razvoju malih i srednjih preduzeća
	MJERE			

⁷ "Izvještaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora sa EU o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju" (Studija izvodljivosti), Brisel, 18. 11. 2003, str. 22-23.

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
37	Izvršiti obuku sudija koji će raditi u specijaliziranim privrednim odjelima pri prвostepenim sudovima	Ministarstvo pravde RS, Federalno ministarstvo pravde	Druga polovina 2004.	Efikasnije rješavanje privrednih sporova
38	Dodatno pojednostaviti proceduru registracije preduzeća, te po uzoru na registraciju stranih kompanija, maksimalno smanjiti broj državnih i drugih institucija uključenih u proces registracije ⁸	Vijeće ministara BiH, Vlada FBiH, Vlada RS	Kontinuirano	Smanjiti broj dana potrebnih za registraciju preduzeća na 5 do 10, smanjiti troškove pokretanja preduzeća
39	Kreirati politiku aktivne zaštite potrošača u skladu sa zakonima EU	Vijeće ministara BiH, Federalno ministarstvo trgovine, Ministarstvo trgovine i turizma RS,	Kontinuirano	Radi ispunjenja preporuka Studije izvodljivosti EU
40	Formirati nezavisne i efikasne administrativne stukture koje će osigurati ispunjavanje osnovnih zahtjeva u pogledu zdravlja i sigurnosti	Vijeće ministara BiH, Vlada FBiH, Vlada RS	Kontinuirano	Radi ispunjenja preporuka Studije izvodljivosti EU
41	Uvesti usklađen sistem registracije zemljišnih posjeda	Sudovi u BiH	Prva polovina 2005.	Radi ispunjavanja preporuka Studije izvodljivosti EU u vezi sa izgradnjom većeg stepena povjerenja u vlasništvo
42	Osigurati efikasniju zaštitu intelektualnog vlasništva	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Federalno ministarstvo trgovine, Ministarstvo trgovine i turizma RS,	Prva polovina 2004.	Jedan od preduvjeta za sklapanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SAA) jeste efektivnija zaštita intelektualnog, industrijskog i komercijalnog vlasništva, uključujući zaštitu od krivotvoreњa i piratstva. BiH će također morati pristupiti multilateralnim konvencijama koje regulišu ovu oblast, a koje su članice EU već potpisale ⁹
43	Osigurati punu transparentnost u oblasti vladinih subvencioniranja kroz godišnju izradu i objavljivanje inventara o subvencijama ¹⁰	Vlada FBiH, Vlada RS	Prva polovina 2005.	U budućem Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju EU (SAA), BiH će se morati uzdržati od mjera koje na negativan način utječu na fer konkureniju ¹¹
44	Dodatno liberalizirati tržiste radne snage, režim tekućih isplata i kretanja kapitala	Vijeće ministara BiH, Vlada FBiH, Vlada RS	Prva polovina 2005.	U okviru Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju EU (SAA), BiH će se morati obavezati na ukidanje svih diskriminatorskih mjera pri davanju prednosti domaćoj radnoj snazi u odnosu na radnu snagu iz EU, kao i na progresivnu liberalizaciju unutrašnjeg i vanjskog kretanja kapitala, posebno u vezi sa direktnim stranim ulaganjima
45	Uvesti odredbe o zajedničkom priznavanju proizvoda u pravnom poretku BiH i ukloniti sve zahtjeve za dvostrukim izdavanjem dozvola i odobrenja ¹²	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Vlada FBiH, Vlada RS	Prva polovina 2004.	Preporuka iz Studije izvodljivosti EU da bi se omogуilo privrednim subjektima u BiH da djeluju na cijelom tržištu BiH, po jedinstvenim administrativnim procedurama

⁸ "Izvještaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora sa EU o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju" (Studija izvodljivosti), Brisel, 18. 11. 2003, str. 44

⁹ "Izvještaj Evropske Komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora sa EU o sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju", Brisel, 18.11.2003.

¹⁰ «Izvještaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti Bosne i Hercegovine za otpočinjanje pregovora sa Evropskom unijom o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju», Brisel, 18. 11. 2003.

¹¹ «Izvještaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti Bosne i Hercegovine za otpočinjanje pregovora sa Evropskom unijom o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju», Brisel, 18. 11. 2003.

¹² Preporuka iz «Izvještaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti Bosne i Hercegovine za otpočinjanje pregovora sa Evropskom unijom o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju», Brisel, 18. 11. 2003, str. 44.

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
46	Ustanoviti kodeks ponašanja poreskih službenika na svim nivoima	Uprava za indirektno oporezivanje BiH, Federalno ministarstvo finančija, Ministarstvo finansija RS	Prva polovina 2004.	Radi povećanja odgovornosti u radu
47	Jačati sistem urbanog planiranja i koordinacije na svim nivoima	Opštine	Kontinuirano	Pojednostavljene procedure dobijanja građevinskih dozvola i utvrđivanja vlasništva nad nekretninama
48	Spojiti postupke za davanje urbanističke saglasnosti i građevinske dozvole	Opštine	Druga polovina 2004.	Pojednostavljene i pojednostavljenje procedure dobijanja građevinskih dozvola
49	Raditi na unapređenju imidža zemlje u svijetu	Ministarstvo vanjskih poslova BiH, FIPA	Kontinuirano	Privlačenje stranih investitora
50	Izraditi strategiju za strana ulaganja u BiH	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, FIPA	Druga polovina 2004.	Planiranje promocije ulaganja u BiH
51	Kontinuirano raditi na povećanju broja zemalja sa kojima su potpisani sporazumi o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i promociji i zaštiti investicija	Ministarstvo financija i trezora BiH, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Kontinuirano	Unapređenje poslovne klime za strana ulaganja
52	Eliminirati iz prakse inspekcija naplatu kazni na licu mjesta (u gotovom novcu)	Vlada FBiH, Vlada RS	2004.	Smanjenje zloupotreba
53	Realizirati Akcioni plan za borbu protiv korupcije	Vijeće ministara BiH, Vlada FBiH, Vlada RS, Federalno ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo unutrašnjih poslova RS	Do druge polovine 2005.	Unapređenje poslovne klime (vidi poseban dio koji se odnosi na ovu oblast)
54	Pojednostaviti proceduru registracije direktnih stranih ulaganja u FBiH, te harmonizirati procedure na nivou BiH	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Vlada FBiH, Vlada RS	Prva polovina 2004.	Unapređenje poslovne klime za strana ulaganja
55	Jačati korporativno upravljanje	Vlada FBiH, Vlada RS, Vijeće za tržište kapitala pri Centralnoj banci BiH	Kontinuirano	Poboljšanje poslovne klime, povećanje efikasnosti i konkurentnosti domaćih kompanija
56	Usvojiti Strategiju razvoja MSP ¹³ u BiH	Ministarstvo za vanjsku trgovinu i ekonomske odnose BiH, Federalno ministarstvo za razvoj, poduzetništvo i obrt, Ministarstvo za privredu, energetiku i razvoj RS, Vlada Distrikta Brčko	Druga polovina 2004.	Radi podsticaja razvoju malih i srednjih preduzeća
57	U okviru reforme obrazovanja ugraditi obuku iz poduzetništva u programe u srednjim školama, te podsticati uspostavu posebnih programa za školovanje menadžera na visokoškolskim institucijama	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS	2005.	Radi provođenja preporuka Evropske povelje za razvoj malih i srednjih preduzeća

¹³ MSP – Mala i srednja preduzeća

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
58	Podržati razvoj specijaliziranih konsultantskih institucija osposobljenih da pomognu MSP u usvajanju novih vještina i tehnologija, a posebno u sferi međunarodnih standarda i certifikata	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Federalno ministarstvo za razvoj, poduzetništvo i obrt, Ministarstvo privrede, energetike i razvoja RS, Vlada Brčko Distrikta	Kontinuirano	Radi provođenja preporuka Evropske povelje za razvoj malih i srednjih preduzeća
59	Uspostaviti redovnu koordinaciju mjerodavnih entitetskih ministarstava, Ureda državnog koordinatora za promociju poduzetništva i drugih ministarstava i institucija u realiziranju razvojnih projekata za MSP	Federalno ministarstvo za razvoj, poduzetništvo i obrt, Ministarstvo privrede, energetike i razvoja RS, Vlada Brčko Distrikta	Prva polovina 2004.	Podsticanje razvoja poduzetništva

Akcioni plan – privatizacija

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
	ZAKONI I PROPISI			
1	Usvojiti Zakon o kontroli izvršenja obaveza iz kupoprodajnih ugovora u postupku privatizacije u FBiH	Federalno ministarstvo energije, rудarstva i industrije, Parlament FBiH	Prva polovina 2004.	Potrebno kako bi osigurao mehanizam za kontrolu izvršenja obaveza kupca iz kupoprodajnog ugovora u procesu privatizacije uključujući i mehanizme raskida ugovora
2	Usvojiti Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o privatizaciji u FBiH	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Parlament FBiH	Prva polovina 2004.	Potrebno radi aktivnijeg učešća Agencije u pripremi privatizacije, odnosno mogućnosti restrukturiranja preduzeća prije privatizacije, radi fleksibilnijeg redoslijeda metoda privatizacije i radi upravljanja državnim dionicama u privatiziranim društvima
3	Usvojiti Zakon o izmjenama Zakona o početnoj bilansi stanja preduzeća i banaka u FBiH	Federalno ministarstvo financija, Parlament FBiH	Prva polovina 2004.	Potrebno radi utvrđivanja početne vrijednosti preduzeća i na osnovu procijenjene vrijednosti, radi definisanja načina prenosa stvari i prava iz pasivnog podbilansa preduzeća na agencije
4	Usvojiti Zakon o preuzimanju dioničkih društava u FBiH	Vlada FBiH, Parlament FBiH, Komisija za vrijednosne papire FBiH	Prva polovina 2004.	Zahtijeva donošenje novog propisa, jer postojeći zakonski okvir nije harmonizovan i postavljen je na različitim principima u sferi zaštite malih dioničara
5	Donijeti podzakonske akte sa ciljem uvođenja mehanizama za smanjivanje zaduženosti tzv. "strateških" preduzeća i ukupnog korporativnog duga	Agencija za privatizaciju FBiH, Direkcija za privatizaciju RS, Federalno ministarstvo financija, Ministarstvo finansija RS, Vlada FBiH, Vlada RS	Prva polovina 2004.	Radi ubrzanja procesa privatizacije
6	Izvršiti izmjenu Uredbe o metodologiji za pripremu programa i izradu početnog bilansa preduzeća za privatizaciju u FBiH	Vlada FBiH	Prva polovina 2004.	Da se agencije u FBiH ovlaste za izdavanje rješenja o odobravanju upisa izvršene privatizacije u JPD i bez kompletnih dokaza o vlasništvu nad nekretninama
7	Donijeti Uredbu o prestanku važenja Uredbe o načinu raspolaganja spornom imovinom kada dva ili više preduzeća u svojim početnim bilansima iskazuju ista prava, iste stvari, iste obaveze i isti kapital i o načinu i postupku revizije tih preduzeća	Vlada FBiH	Prva polovina 2004.	Uredba neprimjenjiva jer nije riješen niti jedan slučaj na osnovu ove Uredbe

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
8	Donijeti Odluku o dopuni Odluke o načinu raspolaganja novčanim sredstvima, ostvarenim prodajom preduzeća i banaka na teritoriji Federacije BiH	Vlada FBiH	Prva polovina 2004.	Odluka predstavlja mehanizam rješavanja sporne imovine podjelom sredstva na kantone (i Federaciju) iz kojih su sporna preduzeća
INSTITUCIJE				
9	U Federaciji BiH koncentrisati nadležnosti za privatizaciju preduzeća namjenjenih strateškim investitorima u okviru jedinstvene agencije koja će funkcionisati u okviru prihvatljivog političkog i organizacionog aranžmana s kantonalnim vlastima	Vlada FBiH	Prva polovina 2004.	Radi ubrzanja procesa privatizacije i osiguranja većeg stepena transparentnosti
10	Ojačati entitetske institucije (Agenciju u FBiH i Direkciju u RS) za vođenje privatizacije: <ul style="list-style-type: none"> • dati ovlasti radi omogućavanje provođenja selektivnog pristupa u postupku privatizacije • dati ovlasti za veću fleksibilnost i diskreciju u pogledu odabira najpovoljnije privatizacijske strategije • pružati stručnu pomoć prilikom realizacije zajedničkih ulaganja u onim preduzećima u kojima država ima manjinski udio (te ako <i>joint venture</i> ne uključuje dodatna finansijska ulaganja države) i privatiziranim preduzećima u uspostavljanju vlasničkih odnosa 	Vlada FBiH, Vlada RS	Prva polovina 2004.	Radi ubrzanja procesa privatizacije
11	Uspostaviti jedinice za upravljanje dugovima tzv. "strateških" preduzeća u Federaciji i RS-u pri ministarstvima finansija	Vlada FBiH, Vlada RS	Prva polovina 2004.	Jedinica bi se bavila reguliranjem dugovanja tzv. "strateških" preduzeća po osnovu neplaćenih poreza, neisplaćenih plata radnicima, zdravstvenim i penzionim fondovima, zavodu za zapošljavanje
12	U okviru Agencije i Direkcije za privatizaciju osnovati posebna odjeljenja za posredovanje u smanjenju i reprogramiranju dugova tzv. "strateških" preduzeća prema komercijalnim bankama i dobavljačima	Agencija za privatizaciju FBiH, Direkcija za privatizaciju u RS	Prva polovina 2004.	Ovim bi se dobila nadležnost za restrukturiranje dugovanja prema dobavljačima i komercijalnim bankama
13	Ojačati postojeći sistem za zaštitu od nezaposlenosti i socijalnu zaštitu	Vlada FBiH, Vlada RS	Prva polovina 2004.	Realizacija socijalnog programa za osobe koje u procesu privatizacije bez svoje krivice ostanu bez posla
14	Formirati stečajne fondove	Vlada FBiH, Vlada RS	Druga polovina 2004.	Radi ubrzanja procesa stečaja
15	Ojačati kompetencije Agencije za privatizaciju u Federaciji BiH u odnosu na tzv. "strateška" preduzeća, te utvrditi jasna pravila za koordinaciju aktivnosti sa kantonalnim agencijama	Vlada FBiH	Prva polovina 2004.	Ubrzanje procesa privatizacije
MJERE				
16	Usvojiti Dokument o kategorizaciji tzv. "strateških" preduzeća u procesu privatizacije	Vlada FBiH, Vlada RS	Prva polovina 2004.	Podrazumijeva preduzeća koja se prodaju u postojećem stanju, preduzeća koja treba restrukturirati (finansijski i industrijski) i preduzeća za likvidaciju
17	Saćiniti Operativni plan privatizacije tzv. "strateških" preduzeća u oba entiteta koji uključuje i plan za preduzeća koja se restrukturiraju	Agencija za privatizaciju FBiH, Direkcija za privatizaciju RS, Vlada FBiH, Vlada RS	Prva polovina 2004.	Ubrzanje procesa privatizacije
18	Ponuditi na prodaju sva tzv. "strateška" preduzeća koja ne traže dodatne aktivnosti pripreme	Agencija za privatizaciju FBiH, Direkcija za privatizaciju RS	Prva polovina 2004.	Ubrzanje procesa privatizacije

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
19	Izvršiti preprivatizacijsko restrukturiranje preduzeća tj. pristupiti selektivnom raščlanjivanju postojećih preduzeća, kako bi se likvidirali neprofitabilni dijelovi, a konkurentni, ponudili na tržištu	Agencija za privatizaciju FBiH, Direkcija za privatizaciju RS	Prva polovina 2004.	Radi ubrzanja procesa privatizacije. (Ovakav vid pripreme preduzeća zahtijeva projektni pristup za svako preduzeće posebno i izmjenu ovlaštenja entitetskih institucija za privatizaciju)
20	Izvršiti planove za stečaj i u skladu sa zakonima pokrenuti i ubrzati postupak stečaja za sva preduzeća koja za to ispunjavaju uvjete	Vlada FBiH, Vlada RS, resorna ministarstva FBiH i RS, nadležni sudovi	Druga polovina 2004.	Radi sprečavanja gomilanja dugova
21	Definirati strategiju za smanjenje korporativnog duga tzv. "strateških preduzeća" koju bi trebale provesti entitetske jedinice za upravljanje dugovima	Vlada FBiH, Vlada RS	Prva polovina 2004.	Ubrzanja procesa privatizacije
22	Izvršiti izmjenu propisa o povećanju doprinosa za nezaposlene u RS sa 1% na 2% u vremenskom periodu od tri godine	Vlada RS	Prva polovina 2004.	Potrebno radi osiguranja sredstava po osnovu povećanog priliva nezaposlenih zbog privatizacije
23	Izvršiti reizbor članova upravnih odbora državnih preduzeća putem javnog konkursa	Vlade na svim nivoima	Kontinuirano	Potrebno radi povećanja odgovornosti ovih organa kao i preferiranja stručnosti pri odabiru
24	Okončati privatizaciju banaka	Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS	Prva polovina 2004.	Završetak procesa privatizacije u bankarskom sektoru
25	Prioritetno riješiti probleme spornih vlasničkih odnosa koji sprečavaju privatizaciju nekih od najprofitabilnijih i najvećih preduzeća sa velikom tržišnom vrijednošću	Nadležni sudovi	Prva polovina 2004.	Odnosi se na sudske sporove Eronet Mostar, Fabrika duhana Sarajevo, Hidrogradnja Sarajevo
26	Poboljšati praćenje realizacije zaključenih ugovora o prodaji preduzeća	Agencija za privatizaciju FBiH, Direkcija za privatizaciju RS	Kontinuirano	Kontrola sprovođenja ugovornih obaveza
27	Definirati strategiju privatizacije dijela elektroenergetskog sektora	Vlada FBiH, Vlada RS	Prva polovina 2004.	Ubrzanje reformi u ovom sektoru
28	Definirati strategiju privatizacije sektora telekomunikacija u FBiH i usvojiti Akcioni plan privatizacije telekom kompanija	Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, Vlada FBiH	Druga polovina 2004.	Ubrzanje reformi u ovom sektoru
29	Definisati strategiju restrukturiranja i privatizacije sektora željeznica i usvojiti Akcioni plan privatizacije željezničkih kompanija u BiH	Vlada FBiH, Vlada RS	Druga polovina 2004.	Ubrzanje reformi u ovom sektoru
30	Definisati strategiju restrukturiranja i privatizacije vodoprivrednog sektora i usvojiti Akcioni plan privatizacije kompanija u BiH	Vlada FBiH, Vlada RS	Prva polovina 2005.	Ubrzanje reformi u ovom sektoru
31	Definisati strategiju restrukturiranja i privatizacije komunalnog sektora i usvojiti Akcioni plan privatizacije kompanija u BiH	Vlade kantona i općina, u koordinaciji sa vladama FBiH i RS	Druga polovina 2004.	Ubrzanje reformi u ovom sektoru
32	Definirati strategiju pripreme i privatizacije sektora šuma i usvojiti Akcioni plan privatizacije šumskih preduzeća u BiH	Vlada FBiH, Vlada RS	Prva polovina 2005.	Ubrzanje reformi u ovom sektoru
33	Definirati strategiju za restrukturiranje elektronskih medija i pripremiti Akcioni plan privatizacije medijskih kuća	Osnivači, nadležne agencije/direkcija, Vlada FBiH, Vlada RS	Prva polovina 2005.	Ubrzanje reformi u ovom sektoru
34	Okončati proces arbitraže u Aluminijumu - Mostar i Agrokomeru – Velika Kladuša	Vlada FBiH	Druga polovina 2004.	Radi otklanjanja prepreka za privatizaciju ovih preduzeća
35	Poticati razvoj tržišta kapitala i berzanskog poslovanja	Vlada FBiH, Vlada RS	Kontinuirano	Ubrzati proces privatizacije

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
36	Urediti pravila za iznošenje državnog kapitala na berzu u FBiH	Vlada FBiH	Prva polovina 2004.	Ubrzati proces privatizacije
37	Revidirati pravilnike o upravljanju PIF-ovima	Vlada FBiH, Vlada RS	Prva polovina 2004.	Kao bi se visina provizije koju naplaćuju za upravljanje fondovima (preduzećima) uvjetovala rezultatima koje postignu u poslovanju preduzećima.
38	Voditi javnu kampanju o privatizaciji	Agencija/Direkcija za privatizaciju entiteta	Kontinuirano	Osiguranja podrške javnosti za ubrzani proces privatizacije
39	Osmisliti i sprovoditi permanentnu kampanju za promociju investicionih mogućnosti u procesu privatizacije	FIPA, Međunarodna savjetodavna grupa za privatizaciju, Agencija za privatizaciju FBiH, Direkcija za privatizaciju RS	Kontinuirano	Ubrzati proces privatizacije i privući strane investitore

Akcioni plan – finansijski sektor

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Komentar/Cilj
ZAKONI I PROPISI				
1	Usvojiti okvirni Zakon o deviznom poslovanju BiH	Ministarstvo finansija i trezora BiH, Centralna banka BiH, Federalno ministarstvo financija, Ministarstvo finansija RS	Druga polovina 2004.	Jedinstveno regulirati oblast kreditnih poslova sa inostranstvom. Zakon o deviznom poslovanju RS nalazi se u postupku usvajanja
2	Usvojiti zakonski okvir koji bi omogućio djelovanje hipotekarnih banaka i štedno-kreditnih institucija	Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS	Prva polovina 2004.	Dodatno stimuliranje domaće štednje
3	Usvojiti okvirni Zakon o mjenici u BiH	Ministarstvo finansija i trezora BiH	Druga polovina 2004.	Kreiranje preduslova za jedinstveno tržište novca i nesmetan rad banaka u cijeloj BiH
4	Usvojiti okvirni Zakon o čeku u BiH	Ministarstvo finansija i trezora BiH, Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS	Druga polovina 2004.	Kreiranje preduslova za jedinstveno tržište novca i nesmetan rad banaka u cijeloj BiH
5	Usvojiti podzakonske akte radi implementacije Zakona o platnim transakcijama i zakona o finansijskom poslovanju	Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS	Prva polovina 2004.	Radi veće zaštite povjerilaca
6	Zakonski obavezati sva dionička društva koja imaju veliku disperziju vlasnika (i određeni kapital) da se kotiraju na berzama. Osim ovoga potrebno je zakone o javnim preduzećima usaglasiti sa drugim zakonskim propisima o preduzećima, te zakonski obavezati i javna preduzeća da se također kotiraju na berzama	Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS	Druga polovina 2004.	Pored jačanja tržišta kapitala ova mjeru bi osigurala veću transparentnost u radu ovih preduzeća jer bi kotiranjem na berzi imali obavezu podnošenja redovnih javnih izvještaja o radu
7	Usvojiti međusobno harmonizirane entitetske zakone o osiguranju	Federalno ministarstvo finansija	Prva polovina 2004.	Stimuliranje razvoja domaćeg sektora osiguranja
8	Usvojiti međusobno harmonizirane entitetske zakone o osiguranju	Ministarstvo finansija RS	Prva polovina 2004.	Stimuliranje razvoja domaćeg sektora osiguranja

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Komentar/Cilj
9	Usvojiti odgovarajući zakonski i regulatorni okvir za lizing FBiH	Federalno ministarstvo finansija	Druga polovina 2004.	Uz pomoć agencije SEED napravljen je prednacrt ovog zakona. Cilj zakona je omogućiti poslove lizinga u BiH
10	Usvojiti odgovarajući zakonski i regulatorni okvir za lizing RS	Ministarstvo finansija RS	Druga polovina 2004.	Uz pomoć agencije SEED napravljen je prednacrt ovog zakona. Cilj zakona je omogućiti poslove lizinga u BiH
11	Izvršiti izmjenu entitetskih zakona o bankarstvu po kojem bi banke bile obavezne da u svakom trenutku imaju najmanje 10 odsto kapitala u odnosu na ukupnu aktivu	Federalno ministarstvo finansija i Ministarstvo finansija RS	Druga polovina 2004.	Stimulisanje kapitalnog jačanja banaka i njihovog udruživanja
12	Harmonizirati postojeće Zakone o mikrokreditnim organizacijama u oba entiteta	Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS	Prva polovina 2004.	Omogućiti širenje mikrokreditnih institucija u cijeloj BiH
13	Dopuniti Zakone o mikrokreditnim organizacijama sa jasnjim odredbama o ulaganju u osnovni kapital, sprečavanju pranja novca, izvještavanju	Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS	Prva polovina 2004.	Jačanje nadzora nad mikrokreditnim organizacijama
14	Poboljšati zakonski okvir da bi se mikrofinansijska industrija proširila i na druge finansijske usluge	Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS	Druga polovina 2004.	Širenje mikrokreditnih institucija na poslove štednje, lizinga, osiguranja, stambene zadruge
15	Donijeti propise kojima će se riješiti sporni vlasnički odnosi u novoprivatiziranim kompanijama	Vlada FBiH, Vlada RS	Prva polovina 2004.	Efikasniji rad PIF-ova
INSTITUCIJE				
16	Uspostaviti jedinstven register bankovnih računa na nivou BiH	Centralna banka BiH	Prva polovina 2004.	Jačanje efikasnosti bankarskog sektora i efikasnija zaštita povjerilaca, suzbijanje aktivnosti oko pranja novca
17	Stimulirati koordinaciju entitetskih bankarskih agencija, a u drugoj polovini srednjoročja razmotriti mogućnost uspostavljanja jedinstvene bankarske agencije na nivou BiH	Ministarstvo finansija i trezora BiH, Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS	Druga polovina 2005.	Jačanje jedinstvenog ekonomskog prostora BiH
18	Uspostaviti državnu Agenciju za osiguranje	Ministarstvo finansija i trezora BiH	Prva polovina 2004.	Reguliranje sektora osiguranja na nivou BiH i osiguranja predstavljanja u međunarodnim organizacijama
19	Unaprijediti nadzor nad mikrokreditnim sektorom u FBiH i povjeriti ga Federalnom ministarstvu financija a u kasnijoj fazi agencijama za bankarstvo	Vlada FBiH	Druga polovina 2004.	Funkcija nadzora sada je povjerena Federalnom ministarstvu za socijalnu zaštitu, koje nije osposobljeno za nadzor u finansijskom sektoru
20	Nadzor mikrokreditnog sektora organizovati na način da osigura jednakе poslove poslovanja u cijeloj zemlji	Ministarstvo finansija i trezora BiH, Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS	Prva polovina 2005.	Jačanje sektora mikrokreditiranja
21	Omogućiti transformiranje mikrofinansijskih institucija u komercijalne oblike pružanja finansijskih usluga	Vlada FBiH, Vlada RS, Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS	Prva polovina 2005.	Jačanje samoodrživosti mikrokreditnih organizacija
22	Kreirati neovisna tijela za nadziranje sektora osiguranja na nivou entiteta	Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS	Prva polovina 2004.	Nakon što se usvoje entitetski zakoni o osiguranju. U ovom momentu posao nadzora u RS povjeren je Ministarstvu finansija RS, koje ujedno definira propise iz ove oblasti, što nije u skladu sa svjetskim standardima. Novim zakonom o osiguranju RS predviđa se uspostava neovisne Agencije RS za osiguranje
23	Jačati kapacitete unutar banaka za upravljanje svim vidovima rizika (kreditni, tržišni, valutni, vezan za zemlju itd)	Agencija za bankarstvo FBiH, Agencija za bankarstvo RS, komercijalne banke	Kontinuirano	Jačanje stabilnosti bankarskog sistema

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Komentar/Cilj
	MJERE			
24	Svim komercijalnim bankama čiji Akcioni plan ne zadovolji kriterije Agencije BiH za depozite treba oduzeti dozvolu za rad	Agencija za osiguranje depozita BiH, Agencija za bankarstvo FBiH, Agencija za bankarstvo RS	U toku 2004.	Jačanje bankarskog sektora u zemlji
25	Banke koje ne poštuju propise o izloženosti deviznim rizicima i kapitalu, i propise o likvidnosti zajedno sa entitetskim agencijama za bankarstvo da pripreme i realiziraju akcione planove koji će osigurati provođenje ovih propisa	Agencija za bankarstvo FBiH, Agencija za bankarstvo RS	Prva polovina 2004.	Jačanje stabilnosti bankarskog sektora u zemlji
26	Poštiti kaznenene odredbi o kršenju propisa o likvidnosti u oba entiteta	Federalno ministarstvo finansija i Ministarstvo finansija RS	Prva polovina 2004.	Radi jačanja kaznenog mehanizma za one banke koje ne poštuju propise o likvidnosti i jačanja stabilnosti bankarskog sektora u zemlji
27	Provoditi aktivnosti radi unapređenja međunarodnog rejtinga zemlje	Ministarstvo finansija i trezora BiH, Centralna banka BiH	Prva polovina 2004.	Osiguranje povoljnijeg kapitala za domaći bankarski sektor i stimuliranje stranih investicija
28	Postaviti prema bankama strožije standarde za rad i efikasnost (u skladu sa EU standardima), te stimulirati kartičarsko poslovanje	Agencija za bankarstvo FBiH, Agencija za bankarstvo RS	Druga polovina 2004.	Jačanje efikasnosti bankarskog sektora, smanjenje troškova i bankarskih provizija, smanjenje sive ekonomije
29	Odgovarajućim odlukama obavezati banke da jačaju kapitalnu osnovu, naročito one koje imaju stopu adekvatnosti nižu od 15 odsto	Agencija za bankarstvo FBiH, Agencija za bankarstvo RS	Prva polovina 2004.	Jačanje stabilnosti bankarskog sektora
30	Nastaviti uskladjavati bankarsku regulativu sa Bazelskim principima i smjernicima EU	Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS	Kontinuirano	Jačanje stabilnosti bankarskog sektora
31	Postići sporazum sa Slovenijom i Srbijom i Crnom Gorom oko povrata stare devizne štednje građana BiH deponovanih kod Ljubljanske i Investicione banke	Vijeće ministara BiH, Ministarstvo finansija i trezora BiH	Prva polovina 2004.	Smanjenje unutrašnjeg javnog duga
32	Unaprijediti superviziju bankarskog sektora za kontrolu tržišnog rizika u bankama, rizika iz nebankarskih aktivnosti, procjena internih kontrola, prevencije pranja novca, konsolidirane supervizije sa netradicionalnim aktivnostima banaka	Agencija za bankarstvo FBiH, Agencija za bankarstvo RS	Druga polovina 2004	Jačanje okvira za superviziju banaka
33	Unaprijediti superviziju stranih banaka kroz sklanjanje sporazuma o superviziji na konsolidiranoj osnovi sa zemljama u kojima su sjedišta banaka koje u BiH imaju svoje kćerke-banke	Vijeće ministara BiH, Centralna banka BiH, Agencija za bankarstvo FBiH, Agencija za bankarstvo RS	Druga polovina 2004.	Jačanje stabilnosti bankarskog sektora
34	Uvesti štedne certifikate kao oblik štednje koji omogućava likvidnost štednih uloga	Agencija za osiguranje depozita, komercijalne banke	Druga polovina 2004.	Za ovu svrhu treba uspostaviti fond koji će štititi korisnike od banaka u problemima
35	U konsultaciji sa IMF utvrditi odgovarajuće promjene propisa u vezi sa tržišnim rizicima i konsolidiranim nadzoru svih dijelova banke radi usklajivanja sa međunarodnim standardima	Centralna banka BiH, Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS	Prva polovina 2004.	Jačanje stabilnosti bankskog sektora
36	Afirmisati korporativno upravljanje i transparentnost u radu berzi	Komisija za vrijednosne papire FBiH, Komisija za hartije od vrijednosti RS	Kontinuirano	Jačanje stabilnosti na tržištu kapitala

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Komentar/Cilj
37	Efikasnije sankcionirati zaključivanje nelegalnih ugovora o životnom osiguranju sa stranim osiguravajućim kućama	Vlada FBiH, Vlada RS	Kontinuirano	Eliminiranje nelojalne konkurencije
38	Poboljšati saradnju mikrokreditnih organizacija sa lokalnim vlastima u pogledu razmjene informacija, animiranja klijenata, identifikacije projekata i ciljnih grupa	Fondacija za održivi razvoj FBiH, Fond za razvoj i zapošljavanje RS, Mikrokreditne organizacije	Kontinuirano	Jačanje efikasnosti mikrokreditnog sektora
39	Pojačati superviziju rada mikrokreditnih institucija	Ministarstvo finansija RS, Ministarstvo rada FBiH	Kontinuirano	Smanjenje sive ekonomije
40	Unaprijediti međusobnu koordinaciju rada entitetskih bankarskih agencija, Agencije za osiguranje depozita i Centralne banke, kao i vladinih službi, prije svega onih zaduženih za provedbu zakona o pranju novca (poreska, carinska, zavodi za zapošljavanje, i slično)	Vlada FBiH, Vlada RS	Kontinuirano	Dodatno smanjenje administriranje u okviru banaka i smanjenje njihovih troškova
41	Vršiti stalni nadzor transakcija koje banke imaju sa povezanim licima	Agencija za bankarstvo FBiH, Agencija za bankarstvo RS	Kontinuirano	Jačanje stabilnosti bankarskog sektora i sprečavanje pranja novca
42	Entitetske agencije za bankarstvo trebaju uvesti obavezu banaka da izrade programe za upravljanje kapitalom banke	Agencija za bankarstvo FBiH, Agencija za bankarstvo RS	Prva polovina 2004	Jačanje stabilnosti bankarskog sektora kroz unapređenje adekvatnosti kapitala banaka

Akcioni plan – reforma tržišta radne snage

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Komentar/Cilj
	ZAKONI I PROPISI			
1	Izmijeniti zakone o doprinosima u entitetima	Vlada FBiH Vlada RS	Prva polovina 2004.	Radi harmonizacije stopa za zapošljavanje, odnosno harmonizacije naknada nezaposlenih osoba, ujednačavanja prava, te povećanja mobilnosti radne snage (stopa nezaposlenosti u oba entiteta je gotovo identična, pa bi trebala biti i stopa doprinosa)
2	Izmijeniti zakon o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba u FBiH i Zakon o zapošljavanju u RS	Vijeće ministara BiH, Vlada FBiH, Vlada RS	Prva polovina 2004.	Radi ostvarivanja i ujednačavanja harmoniziranih kriterija za sticanje i gubljenje statusa nezaposlene osobe, olakšavanja uvjeta za sticanje prava na novčanu naknadu nezaposlenih, pooštovanja kriterija za ostvarivanje prava na zdravstveno osiguranje, izjednačavanja visine novčane naknade za BiH, te stimulirati povećanje mobilnosti radne snage
3	Usvojiti zakonsku regulativu koja će omogućiti vanškolsko obrazovanje	Vlada FBiH	Prva polovina 2004.	Radi omogućavanja naknadnog sticanja novih i usavršavanja postojećih kvalifikacija
4	Usvojiti novi zakonski okvir o inspekcijama rada	Vijeće ministara BiH, Vlada FBiH, Vlada RS	Prva polovina 2004.	Radi efikasnije borbe protiv sive ekonomije
5	Donijeti zakone ili uredbe, kojima će se postojjeći sistem zaštite od nezaposlenosti ojačati radi adekvatnijeg zbrinjavanja radnika koji uslijed ubrzanih reformi (privatizacija, stečaj, likvidacija, i sl.) ostanu bez posla, bez svoje krivice	Vlada FBiH, Vlada RS	Prva polovina 2004.	Radi ubrzanja procesa reformi

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Komentar/Cilj
6	Usvojiti Zakon o zapošljavanju u Distriktu Brčko	Vlada Distrikta Brčko	Druga polovina 2004.	Radi objedinjavanja biroa za zapošljavanje Distrikta Brčko i uvođenja sistema zaštite u slučaju nezaposlenosti
7	Izmjeniti zakonske propise kojim će se omogućiti da obim prava po osnovu nezaposlenosti ovisi od dužine radnog staža i perioda u kojem su se plaćali doprinosti na platu	Vlada FBiH Vlada RS	Druga polovina 2004.	Pravičnost u korištenju prava po osnovu nezaposlenosti
8	Usvojiti zakonski okvir koji će osigurati zapošljavanje od 3 -5 procenata invalidnih osoba u javnim službama	Vijeće ministara BiH, Vlada FBiH, Vlada RS	Prva polovina 2004.	Unapređenje sistema socijalne zaštite
INSTITUCIJE				
9	Jačati ekonomsko-socijalna vijeća	Vlada FBiH, Vlada RS, Sindikat Udruženja poslodavaca	Kontinuirano	Radi uključivanja poslodavaca u tripartitni dijalog i uvođenje veće fleksibilnosti u sistem plata
10	Uspostaviti Ekonomsko-socijalno vijeće BiH	Vijeće ministara BiH, sindikati, Udruženja poslodavaca	Prva polovina 2005.	Jačanje tripartitnog dijaloga na nivou BiH
11	Reorganizirati zavode za zapošljavanje	Vlada FBiH, Vlada RS	Druga polovina 2004.	Radi povećanja efikasnosti u radu
MJERE				
12	Dosljedno provesti ustavne promjene prema kojima postoji obaveza svih nivoa vlasti da osiguraju zaposlenost u javnoj administraciji u omjeru koji odgovara popisu stanovnika iz 1991.	Vijeće ministara BiH, Vlada FBiH, Vlada RS	Kontinuirano u toku 2004.	Radi osiguranja jednakopravnosti i olakšavanja povratka
13	Preispitati postojeće kolektivne ugovore	Ekonomsko-socijalno vijeće FBiH, Ekonomsko-socijalno vijeće RS	Druga polovina 2004.	Radi smanjenja sive ekonomije i povećanja zaposlenosti
14	Provesti reformu sistema plata: preispitati postojeći nivo minimalnih plata, propisa o otpremninama, propisa o obračunavanju minilog rada	Ekonomsko-socijalno vijeće FBiH, Ekonomsko-socijalno vijeće RS	Druga polovina 2004.	Radi smanjenja sive ekonomije i povećanja zaposlenosti, vezivanja sistema plate isključivo uz produktivnost rada
15	Ujednačiti davanja i prava po osnovu nezaposlenosti i zdravstvenog osiguranja u BiH	Vijeće ministara BiH, Vlada FBiH, Vlada RS	Prva polovina 2004.	Radi osiguranja jednakopravnosti građana, jačanja jedinstvenog prostora, veće mobilnosti radne snage i održivosti povratka
16	Preciznije definirati i pooštiti kriterije za sticanje i gubljenje statusa nezaposlene osobe, te korištenje povlastica u slučaju nezaposlenosti, posebno zdravstvenog osiguranja	Vlada FBiH, Vlada RS	Prva polovina 2004.	Radi efikasnije borbe protiv sive ekonomije
17	Ujednačiti visinu izdvajanja za zdravstveno osiguranje nezaposlenih za sve kantone u FBiH	Vlada FBiH	Prva polovina 2004.	Neodrživo je stanje da se za isti obim prava mjesечно plaća između 4 i 10 KM po osiguraniku u zavisnosti od kantona
18	Stimulirati poslodavce da pređu iz nezvaničnog u zvanični sektor, kroz oslobođanje ili smanjenje doprinosa na plate	Vlada FBiH, Vlada RS	Kontinuirano 2004.	Radi povećanja broja zaposlenih, smanjenja sive ekonomije, finansijskog jačanja budžeta i fondova, te otvaranja mogućnosti poslodavcima za nova radna mjesta
19	Informatički povezati lokalne zavode za zapošljavanje na nivou cijele BiH, uspostavljajući jedinstvenost i kompatibilnost sistema; Ojačati funkciju zavoda za zaposljavanje u oblasti identificiranja potreba na lokalnim tržištima rada i posredovanje kod nalaženja zaposlenja	Zavod za zapošljavanje FBiH Zavod za zapošljavanje RS	U toku 2004.	Radi uspostave dostupnih informacija o potražnji za radnom snagom i povećanja mobilnosti radne snage u BiH; Radi olakšavanja nezaposlenim osobama u pronalaženju posla

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Komentar/Cilj
20	Za pojedine grupe mladih, koje su u posebno teškom stanju, kao što su osobe bez roditelja, oni koji su napustili školu, nužno je sačiniti specijalne programe za zapošljavanje, npr. kroz subvencije preduzećima koji ih zapošljavaju	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike FBiH, Ministarstvo zdravlja i socijalnog zaštite RS	Kontinuirano	Radi zapošljavanja specifičnih kategorija mladih
21	U okviru predstojeće reforme obrazovanja izvršiti detaljnu analizu potreba za tržistem radne snage	Zavod za zapošljavanje FBiH Zavod za zapošljavanje RS Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke FBiH, Ministarstvo prosvjetе i kulture RS	Druga polovina 2004.	Radi strukturalnog usmjeravanja obrazovanja u odnosu na domaće i međunarodne potrebe za radnom snagom
22	Ograničiti administrativne troškove zavoda za zapošljavanje u odnosu na ukupna sredstva kojima raspolažu	Vlada FBiH Vlada RS	Kontinuirano	Radi racionalizacije troškova, odnosno povećanja sredstava za osnovne namjene zavoda
23	Uspostaviti tripartitno upravljanje zavodima za zapošljavanje (vlade, sindikati, poslodavci)	Vlada FBiH Vlada RS	U toku 2004.	Radi osiguranja uticaja od strane svih relevantnih struktura i provođenja obaveza iz konvencija ILO

Akcioni plan – Strategija borbe protiv korupcije

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
	ZAKONI I PROPISI			
1	Usvojiti Zakon o administraciji protiv prevara	Federalno ministarstvo pravde	Prva polovina 2004.	Transformiranje finansijske policije u samostalnu upravu u sastavu Ministarstva pravde FBiH
2	Usvojiti zakone o sprečavanju pranja novca na nivou BiH i u FBiH	Parlamentarna skupština BiH, Federalno ministarstvo pravde	Prva polovina 2004.	Efikasnije borbe protiv pranja novca
3	Usvojiti zakone o budžetima sudova i tužilaštava na svim nivoima	Ministarstvo pravde BiH, Federalno ministarstvo pravde, Ministarstvo pravde RS	Prva polovina 2004.	Uspostava nezavisnog sudstva i tužilaštva
4	Usvojiti entitetske zakone o zaštiti osoba u pogledu automatske obrade podataka	Federalno ministarstvo pravde, Ministarstvo pravde RS	Prva polovina 2004.	Zaštita principa privatnosti u skladu sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima
5	Usvojiti entitetske zakone o upravnom postupku i izmjene zakona o upravnim sporovima, o parničnom postupku, zakone o zaštiti svjedoka	Federalno ministarstvo pravde, Ministarstvo pravde RS	Prva polovina 2004.	Jačanje efikasnosti upravnog postupka
6	Usaglasiti entitetske zakone o prekršajnim postupcima	Federalno ministarstvo pravde, Ministarstvo pravde RS	Prva polovina 2004.	Reforma prekršaja i privrednih prestupa
7	Usvojiti zakon kojim će se regulirati izvršenje krivičnih sankcija između entiteta i Distrikta Brčko	Ministarstvo pravde BiH Vlada Distrikta Brčko	Prva polovina 2004.	Ujednačavanje propisa na teritoriji BiH

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
8	Usvojiti državni i entitetske zakone koji regulišu status pravnika uz poštivanje najviših evropskih standarda	Ministarstvo pravde BiH, Federalno ministarstvo pravde, Ministarstvo pravde RS	Druga polovina 2004.	Ujednačavanje propisa u BiH sa evropskim standardima
9	Dosljedno implementirati Zakon o sukobu interesa i ojačati izborne komisije za njegovo provođenje	Vlade na svim nivoima	Kontinuirano	Radi efikasne borbe u smanjenju korupcije
10	Ubrzati proces implementacije novog krivičnog zakonodavstva i reformu propisa koji se odnose na prekršaje i privredne prijestupe	Vlade na svim nivoima	Kontinuirano	Uvođenje evropskih standarda i jačanje principa zaštite ljudskih prava
11	Uvesti pooštravanje kaznenih odredbi za osobe koje daju mito ili na bilo koji drugi način korumpiraju javni sektor	Ministarstvo pravde BiH Federalno ministarstvo pravde Ministarstvo pravde RS	Prva polovina 2005.	Jačanje efikasnosti u borbi protiv korupcije
12	Osigurati primjenu međunarodnih sporazuma i konvencija: Međunarodni sporazum o građanskim i političkim pravima (ICCPR); Konvencija o pravima djeteta (CRC); Konvencija o eliminaciji svih oblika diskriminacije nad ženama CEDAW; Konvencija o eliminaciji svih oblika rasne diskriminacije (CERD)	Vlade na svim nivoima	Kontinuirano	Zaštita ljudskih prava zagarantovana Ustavom BiH i entitetskim ustavima
13	Potpisati i ratificirati međunarodne konvencije iz oblasti borbe protiv kriminala i korupcije ¹⁴ kako slijedi:	Ministarstvo pravde BiH	Druga polovina 2004.	Evropska pravna harmonizacija u cilju suzbijanja korupcije i drugog kriminala
14	Konvencija Vijeća Evrope (VE) o pranju novca, pretrazi, pljenidbi i konfiskaciji sredstava stecenih kriminalnim radnjama (1990.)	Ministarstvo pravde BiH	Druga polovina 2004.	Evropska pravna harmonizacija u cilju suzbijanja korupcije i drugog kriminala
15	Evropska konvencija o međunarodnoj suradnji u krivičnim slučajevima (1959.) sa dodatnim protokolom (1978.) i drugim protokolom (2001.)	Ministarstvo pravde BiH	Druga polovina 2004.	Evropska pravna harmonizacija u cilju suzbijanja korupcije i drugog kriminala
16	Konvencija VE za zaštitu osoba s obzirom na automatsku obradu osobnih podataka (1981.)	Ministarstvo pravde BiH	Druga polovina 2004.	Evropska pravna harmonizacija u cilju suzbijanja korupcije i drugog kriminala
17	Dodatni protokol na konvenciju: usklađivanje pravnog okvira sa evropskim standardima za zaštitu osoba s obzirom na automatsku obradu osobnih podataka (1981.)	Ministarstvo pravde BiH	Druga polovina 2004.	Evropska pravna harmonizacija u cilju suzbijanja korupcije i drugog kriminala
18	Konvencija VE o međusobnoj administrativnoj pomoći u poreskoj oblasti (1988.)	Ministarstvo pravde BiH	Druga polovina 2004.	Evropska pravna harmonizacija u cilju suzbijanja korupcije i drugog kriminala
19	Konvencija OECD o borbi protiv potkopljivanja stranih zvaničnika u međunarodnim poslovnim transakcijama	Ministarstvo pravde BiH	Druga polovina 2004.	Evropska pravna harmonizacija u cilju suzbijanja korupcije i drugog kriminala
20	Konvencija VE o kriminalu u internet okruženju	Ministarstvo pravde BiH	Druga polovina 2004.	Evropska pravna harmonizacija u cilju suzbijanja korupcije i drugog kriminala
21	Evropska konvencija o ekstradiciji (1957.) sa dodatna dva protokola (1975.) i (1978.)	Ministarstvo pravde BiH	Druga polovina 2004.	Evropska pravna harmonizacija u cilju suzbijanja korupcije i drugog kriminala
22	Evropska konvencija o suzbijanju terorizma	Ministarstvo pravde BiH	Druga polovina 2004.	Evropska pravna harmonizacija u cilju suzbijanja korupcije i drugog kriminala

¹⁴ Navedene obaveze su u osnovi vezane za prijem BiH u VE i obaveza BiH je da se potpisivanje i ratificiranje ovih dokumenata izvrši najkasnije dvije godine od datuma prijema u VE (24. aprila 2002.). Nosilac posla u realizaciji ovih obaveza su nadležna ministarstva, Vijeće ministara BiH i Parlamentarna skupština BiH

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
23	Evropska konvencija o međunarodnom važenju krivičnih presuda	Ministarstvo pravde BiH	Druga polovina 2004.	Evropska pravna harmonizacija u cilju suzbijanja korupcije i drugog kriminala
24	Evropska konvencija o krivičnim djelima vezanim za informatiku	Ministarstvo pravde BiH	Druga polovina 2004.	Evropska pravna harmonizacija u cilju suzbijanja korupcije i drugog kriminala
25	Evropska konvencija o transferu procesa u krivičnim predmetima	Ministarstvo pravde BiH	Druga polovina 2004.	Evropska pravna harmonizacija u cilju suzbijanja korupcije i drugog kriminala
26	Evropska konvencija o informisanju o stranom zakonodavstvu	Ministarstvo pravde BiH	Druga polovina 2004.	Evropska pravna harmonizacija u cilju suzbijanja korupcije i drugog kriminala
27	Konvencija o zaštiti okoline kroz krivični zakon	Ministarstvo pravde BiH	Druga polovina 2004.	Evropska pravna harmonizacija u cilju suzbijanja korupcije i drugog kriminala
28	Konvencija UN o nezakonitom morskom saobraćaju	Ministarstvo pravde BiH	Druga polovina 2004.	Evropska pravna harmonizacija u cilju suzbijanja korupcije i drugog kriminala
INSTITUCIJE				
29	Oformiti potkomisije za borbu protiv kriminala i korupcije u okviru entitetskih i državnog parlamenta	Parlamentarna skupština BiH, Parlament FBiH Narodna skupština RS	Prva polovina 2004.	Jačanje sistema upravljanja i kontrole javnim finansijama
30	Izvršiti restrukturiranje entitetskih i kantonalnih sudova, te s tim u vezi osigurati adekvatne uvjete za rad (prostor)	Vlada FBiH Vlada RS	Druga polovina 2004.	Reforma pravosuđa
31	Izvršiti restrukturiranje i objedinjavanje sudova za prekršaje. S tim u vezi entitetske vlade trebaju uskladiti zakone o prekršajnom postupku	Vlada FBiH Vlada RS	Druga polovina 2004.	Reforma pravosuđa
32	Reorganizirati entitetska ministarstva za pravosuđe, radi povećanja njihove efikasnosti	Federalno ministarstvo pravde, Ministarstvo pravde RS	Druga polovina 2004.	Reforma organa uprave
33	Izvršiti reformu Federalne finansijske policije u svjetlu usvajanja Zakona o administraciji protiv prevara, koji se nalazi u parlamentarnoj proceduri	Federalno ministarstvo pravde, Federalno ministarstvo finansija	Druga polovina 2004.	Smanjenje kriminala i drugih negativnih pojava uz racionalizaciju institucija
34	Uspostaviti posebna odjeljenja u Sudu i Tužilaštvu BiH koja će se baviti slučajevima korupcije i privrednog kriminala	Sud i Tužilaštvo BiH	Druga polovina 2004.	Reforma pravosuđa
35	Formirati entitetske Agencije za zaštitu svjedoka, pripremiti program i mehanizam za zaštitu svjedoka	Federalno ministarstvo pravde, Ministarstvo pravde RS, Federalno ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo unutrašnjih poslova RS	Druga polovina 2004.	Efikasnija borba protiv kriminala i korupcije
36	Uspostaviti obavještajnu jedinicu za finansijska pitanja	Federalno ministarstvo financija, Ministarstvo finansija RS, Federalno ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo unutrašnjih poslova RS	Druga polovina 2004.	Suzbijanje kriminala i drugih negativnih pojava uz racionalizaciju institucija

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
37	Oformiti entitetske uprave za borbu protiv prevara nadležne za provođenje istrage u slučajevima pranja novca, korupcije i drugih oblika finansijskog kriminala	Federalno ministarstvo pravde, Ministarstvo pravde RS, Federalno ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo unutrašnjih poslova RS	Druga polovina 2004.	Suzbijanje kriminala i drugih negativnih pojava uz racionalizaciju institucija
38	Jačati Državnu graničnu službu	Vijeće ministara BiH	Kontinuirano	Radi suzbijanja krijumčarenja
39	Uspostaviti odgovarajuća tijela pri državnom i entitetskim ministarstvima pravde radi koordiniranja aktivnosti na borbi protiv korupcije	Ministarstvo pravde BiH, Federalno ministarstvo pravde, Ministarstvo pravde RS, Federalno ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo unutrašnjih poslova RS	Druga polovina 2004.	Jačanje efikasnosti u borbi protiv korupcije, u skladu sa preporukama Studije izvodljivosti EU
40	Uspostaviti nadležni organ za procesuiranje niza državnih zakona koji se tiču kažnjivih radnji u privredi, koje je donijela Parlamentarna skupština BiH	Vlade na svim nivoima	Kontinuirano	Uvođenje Evropskih standarda i principa zaštite ljudskih prava
41	U svim organima javne uprave, uključujući ministarstava, treba uspostaviti sistem internih kontrola u prikupljanju i trošenju javnih prohoda	Vlade na svim nivoima	Kontinuirano	Transparentan rad javne uprave
42	Osigurati puno funkcionisanje Agencije za zaštitu informacija i Ministarstva sigurnosti BiH	Ministarstvo sigurnosti Agencija za državnu službu	Prva polovina 2004.	U skladu sa preporukama iz Studije izvodljivosti EU
43	Osigurati uspostavu i rad struktura koje se bave pitanjima azila i migracija	Ministarstvo sigurnosti, Federalno ministarstvo pravde, Ministarstvo pravde RS, Federalno ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo unutrašnjih poslova RS	Prva polovina 2004.	U skladu sa preporukama iz Studije izvodljivosti EU
44	Raditi na jačanju koordinacije tijela koja se bave pitanjima pranja novca	Vijeće ministara BiH, Vlada FBiH, Vlada RS, vlade kantona, Ministarstvo pravde BiH, Federalno ministarstvo unutarnjih poslova i Ministarstvo unutrašnjih poslova RS, DGS, agencije za bankarstvo FBiH i RS, porezna policija, Porezna uprava FBiH i Odjeljenje za pranje novca Ministarstva finansija RS	Kontinuirano	U skladu sa preporukama iz Studije izvodljivosti EU
45	Obezbijediti odgovarajuće osoblje i sredstva potrebna za funkcionisanje sudova i tužilaštava, uključujući Sud i Tužilaštvo BiH	Ministarstvo pravde BiH Ministarstvo financija i trezora BiH	Prva polovina 2004.	U skladu sa preporukama iz Studije izvodljivosti EU

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
46	Pripremiti planove kadrovskog popunjavanja rekonstruiranih entitetskih i kantonalnih sudova i tužilaštava, uključujući Sud i Tužilaštvo BiH. Sredstva uštedena smanjenjem broja sudova i sudija treba reinvestirati u modernizaciju pravosudnog sistema	Federalno ministarstvo pravde Ministarstvo pravde RS i entitetski sudovi	Prva polovina 2004.	Provodenje reforme sudstva
47	Osigurati sredstva i uvjete za rad centara za obuku pravosudnih organa	Vlada FBiH Vlada RS	Prva polovina 2004.	Provodenje reforme sudstva
48	Osigurati adekvatna sredstva za rad Sudske policije BiH	Vijeće ministara BiH	Prva polovina 2004.	Reforma pravosuđa
	MJERE			
49	Osigurati adekvatnu implementaciju Krivičnog zakona BiH koji pranje novaca kvalificira kao krivično dijelo	Vlade na svim nivoima	Kontinuirano	U skladu sa preporukama iz Studije izvodljivosti EU
50	Provesti Akcioni plan za suzbijanje pranja novca	Vlade na svim nivoima	Kontinuirano	U skladu sa preporukama iz Studije izvodljivosti EU
51	Uspostaviti strožije standarde za imunitet u obavljanju javnih funkcija	Vijeće ministara BiH Vlada FBiH Vlada RS	Prva polovina 2004.	Radi efikasnije borbe protiv korupcije
52	Sprovesti elemente Procesa stabilizacije i pridruživanja EU koji se odnose na vladavinu zakona	Federalno ministarstvo pravde Ministarstvo pravde RS	Prva polovina 2004.	Ubrzanje procesa integracije u EU
53	Uspostaviti kodeks ponašanja osoba u javnoj službi	Agencija za javnu službu BiH, Agencija za javnu službu FBiH, Agencija za javnu službu RS	Prva polovina 2004.	Efikasno suzbijanje krivičnih djela i prekršaja
54	Izvršiti reformu kaznenog sistema	Vijeće ministara BiH, Vlada FBiH, Vlada RS	Druga polovina 2004.	Reforma sudstva
55	Vršiti obuku osoblja zaposlenog u bankama u cilju sprečavanja pranja novca	Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS	Kontinuirano	Suzbijanje pranja novca
56	Osigurati strogu provedbu kodeksa ponašanja pripadnika organa unutrašnjih poslova	Federalno ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo unutrašnjih poslova RS	Kontinuirano	Sprečavanje zloupotreba
57	Uspostaviti efikasan oblik koordinacije aktivnosti Ministarstva sigurnosti BiH i nadležnih entitetskih i pod-entitetskih ministarstava unutrašnjih poslova, posebno u borbi protiv organiziranog kriminala i trgovine ljudima	Vijeće ministara BiH, Vlada FBiH, Vlada RS, Federalno ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo unutrašnjih poslova RS, vlade kantona	Prva polovina 2004.	Efikasno suzbijanje krivičnih djela i prekršaja
58	Izvršiti prilagođavanje poreskih zakona s ciljem oslobođanja od oporezivanja donacije NVO-a koje su upućene od fizičkih i pravnih lica	Vijeće ministara BiH, Vlada FBiH, Vlada RS	Druga polovina 2004.	Stvaranje uslova za samoodrživ rad NVO
59	Jačati transparentnost u radu javnih institucija	Vijeće ministara BiH, Vlada FBiH, Vlada RS	Kontinuirano	Jačanje transparentnosti
60	Osigurati transparentnost u prikupljanju i trošenju javnih prihoda kroz odjavljivanje budžeta na svim nivoima	Vlade na svim nivoima	Kontinuirano	Jačanje transparentnosti

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
61	Ubrzati reformu legislative koja se odnosi na prekršaje, uključujući odredbe u vezi sa narušavanjem javnog reda i mira, te ih međusobno harmonizirati u cilju borbe protiv trgovine ljudima	Ministarstvo pravde BiH Federalno ministarstvo pravde, Ministarstvo pravde RS	Kontunuirano	Nastavak aktivnosti u borbi protiv trgovine ljudima
62	U skladu sa predloženim Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu doraditi privremenu Instrukciju i transformisati je u pravilnik o zaštiti žrtava trgovine	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH	Prva polovina 2004.	Nastavak aktivnosti u borbi protiv trgovine ljudima
63	Riješiti pitanje finansiranja aktivnosti na implementaciji akcionog plana BiH za borbu protiv trgovine ljudima prioritetno iz međunarodnih ili iz domaćih izvora i uskladiti finansijski i operativni plan aktivnosti za 2004. godinu	Ured državnog koordinatora za borbu protiv trgovine ljudima i ilegalne imigracije	Prva polovina 2004.	Nastavak aktivnosti u borbi protiv trgovine ljudima
64	Provesti intenzivne aktivnosti na objedinjavanju podataka i informaciono povezati institucije koje provode aktivnosti na sprečavanju trgovine ljudima	Ured državnog koordinatora za borbu protiv trgovine ljudima i ilegalne imigracije	Kontunuirano	Nastavak aktivnosti u borbi protiv trgovine ljudima
65	Redovno informisati javnost o aktivnostima u vezi sa borbom protiv trgovine ljudima i obezbijediti relevantne informacije svim zainteresiranim međunarodnim organizacijama koje vrše procjenu stanja u vezi sa trgovinom ljudima, odnosno ljudskim pravima	Ured državnog koordinatora za borbu protiv trgovine ljudima i ilegalne imigracije	Kontunuirano	Nastavak aktivnosti u borbi protiv trgovine ljudima
66	Usvojiti smjernice o posebnoj zaštiti maloljetnih lica koje trebaju biti integrirane kao dio Akcionog plana za borbu protiv trgovine ljudima, te pružiti podršku ministarstvima, nadležnim za socijalnu zaštitu, kako bi preuzeли vodeću ulogu u zaštiti	Ured državnog koordinatora za borbu protiv trgovine ljudima i ilegalne imigracije Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	Prva polovina 2004.	Nastavak aktivnosti u borbi protiv trgovine ljudima
67	Uspostaviti Plan edukacije za pripadnike DGS, posebno u cilju osiguranja efikasne primjene Krivičnog zakona BiH, Zakona o krivičnom postupku BiH, Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu	Ministarstvo pravde BiH Ministarstvo pravde RS, Federalno ministarstvo pravde, Državna granična služba	Prva polovina 2004.	Nastavak aktivnosti u borbi protiv trgovine ljudima
68	Potrebno je preispitati unutrašnju organizaciju DGS-a u cilju procjene potrebe uspostave odjela istražitelja za trgovinu ljudima i za zapošljavanje većeg broja žena u DGS-u	Ured državnog koordinatora za borbu protiv trgovine ljudima i ilegalne imigracije, Državna granična služba	Prva polovina 2004.	Nastavak aktivnosti u borbi protiv trgovine ljudima
69	Redefinirati nadležnosti između vlade i NVO u oblasti uspostave prihvatišta za žrtve trgovine ljudima	Vijeće ministara BiH, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, Ured državnog koordinatora za borbu protiv trgovine ljudima i ilegalne imigracije	Prva polovina 2004.	Nastavak aktivnosti u borbi protiv trgovine ljudima
70	Nastaviti dijalog sa civilnim društvom u pitanjima borbe protiv korupcije	Vlade na svim nivoima	Kontinuirano	Jačanje uloge medija i civilnog društva u borbi protiv korupcije

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
71	U kontekstu predstojeće reforme poreza na dohodak treba razmotriti mogućnost da se iz dijela ovog poreza finansiraju aktivnosti nevladinih organizacija	Vlada FBiH Vlada RS	Prva polovina 2004.	Jačanje uloge medija i civilnog društva u borbi protiv korupcije

Akcioni plan – vanjska trgovina i podrška izvozu

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj
	ZAKONI I PROPISI			
1	Donijeti potrebne podzakonske akte o vanjskotrgovinskoj, carinskoj i politici direktnih stranih ulaganja u BiH	Vijeće ministara BiH, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Prva polovina 2004.	Moraju se iznaći rješenja kako bi se izbjegla različita tumačenja i blokade kod implementiranja državnih zakona iz ove oblasti. U tom smislu potrebno je uskladiti terminološke razlike u zakonima o spoljnotrgovinskom poslovanju i carinskoj politici. Ove mjere treba provesti u prijelaznom periodu do uspostave pune funkcionalnosti Uprave za indirektno oporezivanje BiH
2	Uskladiti potrebne entitetske zakone i podzakonske akte iz oblasti vanjske trgovine sa zakonima na nivou BiH	Vlada FBiH Vlada RS	Prva polovina 2004.	Moraju se iznaći rješenja kako bi se izbjegla različita tumačenja i blokade kod implementiranja državnih zakona iz ove oblasti. U tom smislu potrebno je uskladiti terminološke razlike u zakonima o spoljnotrgovinskom poslovanju i carinskoj politici. Ove mjere treba provesti u prijelaznom periodu do uspostave pune funkcionalnosti Uprave za indirektno oporezivanje BiH
3	Usvojiti Zakon o finansiranju i regresiranju troškova po izgubljenim sporovima iz oblasti ekonomskih odnosa sa inostranstvom BiH	Vijeće ministara BiH, Vlada FBiH,Vlada RS	2007.	Podrška izvozno orijentisanom industrijskom sektoru
4	Usvojiti pravilnik o radu Instituta za standarde ¹⁵	Vijeće ministara BiH, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Prva polovina 2004.	Uspostava rada Instituta za standarde
5	Usvojiti pravilnik o radu Instituta za mjeriteljstvo ¹⁶	Vijeće ministara BiH, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Prva polovina 2004.	Uspostava rada Instituta za mjeriteljstvo
6	Usvojiti pravilnik o radu Instituta za intelektualno vlasništvo ¹⁷	Vijeće ministara BiH, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Prva polovina 2004.	Uspostava rada Instituta za intelektualno vlasništvo
7	Usvojiti podzakonske akte po Zakonu o kontroli kvaliteta roba iz uvoza i roba za izvoz	Vijeće ministara BiH, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih	Prva polovina 2004.	Zaštita potrošača

¹⁵ U skladu sa preporukama Studije izvodljivosti «Izvještaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti Bosne i Hercegovine za otpočinjanje pregovora sa Evropskom unijom o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju», 18. 11. 2003., str. 23.

¹⁶ U skladu sa preporukama Studije izvodljivosti «Izvještaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti Bosne i Hercegovine za otpočinjanje pregovora sa Evropskom unijom o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju», 18. 11. 2003., str. 23.

¹⁷ U skladu sa preporukama Studije izvodljivosti «Izvještaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti Bosne i Hercegovine za otpočinjanje pregovora sa Evropskom unijom o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju», 18. 11. 2003., str. 23-

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj
		odnosa BiH, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS, Federalno ministarstvo trgovine, Ministarstvo trgovine i turizma RS		
8	Usvojiti zakon o opštoj sigurnosti proizvoda BiH	Vijeće ministara BiH, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Prva polovina 2004.	Zaštita potrošača u skladu sa EU standardima
9	Usvojiti Zakon BiH o sigurnosti prehrambenih proizvoda	Vijeće ministara BiH, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Prva polovina 2004.	Radi stimuliranja izvoza, zaštite zdravlja i sigurnosti građana
10	Usvojiti Zakon o kontroli prehrambenih proizvoda za ljudsku i životinjsku upotrebu BiH	Vijeće ministara BiH, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Druga polovina 2004.	Radi stimuliranja izvoza, zaštite zdravlja i sigurnosti građana
11	Usvojiti Zakon o higijeni BiH	Vijeće ministara BiH, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Druga polovina 2004.	Radi stimuliranja izvoza, zaštite zdravlja i sigurnosti građana
12	Usvojiti novi zakon o carinskoj tarifi BiH	Vijeće ministara BiH, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Prva polovina 2004.	Uspostava novog tarifnog sistema
13	Harmonizirati entitetske propise koji reguliraju rad entitetskih instituta sa državnim zakonima o standardizaciji, mjeriteljstvu i intelektualnom vlasništvu	Vlada FBiH, Vlada RS	Druga polovina 2004.	Ujedničavanje propisa na nivou BiH
14	Usvojiti propise radi ograničenja uvoza stare opreme i mašina	Vijeće ministara BiH, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Vlada FBiH, Vlada RS	Prva polovina 2004.	Unapređenje tehnološke opremljenosti BiH kompanija i sigurnosnih standarda
15	Usvojiti i provesti EU standarde iz tzv. «novog pristupa» za industrijske i poljoprivredne proizvode, kako bi se omogućio izvoz pogodnih proizvoda iz BiH i zaštitilo zdravlje i sigurnost građana, te usvojiti niz tehničkih propisa	Vijeće ministara BiH, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede,	Druga polovina 2004.	Podrška izvozu i harmonizacija sa EU pravilima, te unapređenje sigurnosnih standarda

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj
		vodoprivrede i šumarstva RS, Federalno ministarstvo trgovine, Ministarstvo trgovine i turizma RS		
16	Usvojiti podzakonske i provedbene akte neophodne za implementaciju Zakona o konkurenciji	Vijeće ministara BiH, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Prva polovina 2004.	Implementirati Zakon o konkurenciji BiH
17	Ubrzati pripremu zakona u oblasti ocjene usklađenosti i tehničkih zahtjeva za proizvode u oblasti novog pristupa	Vijeće ministara BiH	Prva polovina 2004.	Ubrzati aktivnosti, jer ukoliko bi se sve aktivnosti odvijale po predviđenom tempu, biće potrebno oko četiri godine da domaća poduzeća počnu provoditi proceduru ocjenjivanja usklađenosti i u zemlji početi dobijati CE znak za svoje proizvode. Usvajanje ovih zakona stvorit će prepostavke za dinamičniji izvoz i korištenje trgovinskih povlastica EU i drugih razvijenih zemalja
18	Usvojiti zakon o proizvodnji u namjenskoj industriji	Vijeće ministara BiH, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Prva polovina 2004.	Efikasna civilna kontrola proizvodnje i izvoza i uvoza po standardima UN omogućava povratak ove grane na svjetsko tržište
19	Izmijeniti Zakon o uvozu i izvozu u namjenskoj industriji i pojednostaviti proceduru izvoza	Vijeće ministara BiH, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Prva polovina 2004.	Efikasna civilna kontrola proizvodnje i izvoza i uvoza po standardima UN omogućava povratak ove grane na svjetsko tržište
20	Usvojiti Zakon o Izvozno-kreditnoj agenciji BiH	Vijeće ministara BiH, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Ministarstvo finansija i trezora BiH	Prva polovina 2004.	Podrška izvozu
21	Zakonski osloboditi od carine za uvoz novih mašina i opreme koje se većinom ne proizvode u BiH	Vijeće ministara BiH, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Prva polovina 2004.	Podrška proizvodnji
22	Sklopiti protokole o veterinarstvu sa zemljama potpisnicama sporazuma o slobodnoj trgovini	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Ured za veterinarstvo BiH	Prva polovina 2004.	Zaštita potrošača, podsticaj izvozu.
23	Donijeti provedbene propise iz oblasti carinskih procedura da bi se olakšao postupak carinjenja	Vijeće ministara BiH, Vlada FBiH, Vlada RS	Prva polovina 2004.	Ova mjeru je neophodna zbog problema u tzv. lohn poslovima gdje carinska procedura otežava rad tekstilnih kompanija
24	Zakonski urediti podjelu nadležnosti radi ispunjenja preuzetih obaveza, povezanih sa članstvom u WTO	Vijeće ministara BiH, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Prva polovina 2004.	Prijem u WTO
25	Usvojiti Zakon BiH o otkupu izvoznih potraživanja (faktoring)	Vijeće ministara BiH, Ministarstvo finansija i trezora BiH	Druga polovina 2004.	Osiguranje obrtnih sredstava za izvoznike
	INSTITUCIJE			

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj
26	Nastaviti sa jačanjem graničnih inspekcija radi uspostave efektne kontrole granice	Vijeće ministara BiH, Vlada FbiH, Vlada RS	Kontinuirano	Ovaj cilj bit će lakše postići ukoliko bi se tokovi vanjske trgovine usmjerili na ograničen broj moderniziranih graničnih prijelaza
27	Osnovati Institut za standarde ¹⁸ i imenovati direktora	Vijeće ministara BiH	Prva polovina 2004.	Raspisati konkurs za direktora i zamjenika, izvršiti kadrovsku popunu
28	Osnovati Institut za mjeriteljstvo ¹⁹ i imenovati direktora	Vijeće ministara BiH	Prva polovina 2004.	Raspisati konkurs za direktora i zamjenika, izvršiti kadrovsku popunu
29	Osnovati Institut za intelektualnu svojinu i osigurati njegovu punu funkcionalnost ²⁰ i imenovati direktora	Vijeće ministara BiH	Prva polovina 2004.	Raspisati konkurs za direktora i zamjenika, izvršiti kadrovsku popunu
30	Transformisati Agenciju IGA u zvaničnu eksportno-kreditnu agenciju BiH	Vijeće ministara BiH	Prva polovina 2004.	Podrška izvozu
31	U okviru DKP-a otvoriti privredna predstavnštva BiH u najznačajnijim tržištima za izvoz roba iz BiH	Ministarstvo vanjskih poslova BiH, Vanjskotrgovinska komora BiH	U toku 2004.	Promocija BiH izvoza
32	Ojačati odjel za unapređenje i promociju izvoza u Ministarstvu za vanjsku trgovinu i ekonomске odnose BiH	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Kontinuirano	Podrška izvozu
33	Ojačati kapacitete Centralne banke BiH za praćenje sektorskih i entitetskih tokova kapitala iz i u BiH, kako bi se na osnovu ovih informacija mogle predlagati mjere za uravnoteženje platnog bilansa	Centralna banka BiH	Prva polovina 2004.	Analiziranje platnog bilansa zemlje
34	Uspostaviti Fond za pomoć izvozno orijentiranim preduzećima za dobijanje CE i ISO certifikata	IGA	Druga polovina 2004.	Podrška izvozu
35	Uspostaviti odgovarajuće tijelo na nivou države BiH za pripremu tehničke legislative u vezi sa slobodnim protokom roba u okviru EU tržišta	Vijeće ministara BiH	Prva polovina 2004.	Harmonizacija sa EU pravilima
36	Osnovati Upravu za sigurnost prehrambenih proizvoda	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Prva polovina 2004.	Harmonizacija sa EU pravilima

¹⁸ U skladu sa preporukama Studije izvodljivosti «Izvještaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti Bosne i Hercegovine za otpočinjanje pregovora sa Evropskom unijom o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju», 18. 11. 2003., str. 23.

¹⁹ U skladu sa preporukama Studije izvodljivosti «Izvještaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti Bosne i Hercegovine za otpočinjanje pregovora sa Evropskom unijom o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju», 18. 11. 2003., str. 23.

²⁰ U skladu sa preporukama Studije izvodljivosti «Izvještaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti Bosne i Hercegovine za otpočinjanje pregovora sa Evropskom unijom o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju», 18. 11. 2003., str. 23.

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj
	MJERE			
37	Zadržati liberalni režim u spoljnotrgovinskoj politici i nastaviti sa zaključivanjem novih sporazuma o slobodnoj trgovini u oblasti poljoprivrednih proizvoda, dajući prioritet zemljama u regiji uz zadržavanje asimetričnosti	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Kontinuirano	Integriranje BiH u globalnu ekonomiju, podrška izvozu i privlačenje stranih investitora
38	Okončati bilateralne pregovore sa Srbijom i Crnom Gorom i Hrvatskom radi produženja važenja asimetričnosti u primjeni sporazuma o slobodnoj trgovini za naredne dvije godine i izmjeni dijelova sporazuma koji se odnose na tehničke standarde	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Početak 2004.	Radi adekvatne zaštite domaće poljoprivredne proizvodnje
39	Podsticati razvoj infrastrukture u oblasti standarda, certificiranja i kvaliteta, u skladu sa pravilima EU	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Kontinuirano	Ispunjene preporuka Studije izvodljivosti EU
40	Podsticati korištenje tehničkih propisa i postupaka ocjenjivanja usklađenosti koji su kompatibilni sa pravilima i postupcima EU	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Kontinuirano	Ispunjene preporuka Studije izvodljivosti EU
41	Po potrebi zaključivati sporazume sa Evropskom komisijom i Evropskim ekonomskim prostorom (EEA) o ocjeni usklađenosti i prihvatanju proizvoda ²¹	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Kontinuirano	Ispunjene preporuka Studije izvodljivosti EU
42	Pristupiti Pan-evropskom sporazuomu o kumulaciji	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Druga polovina 2004.	Pojednostavljenje aplikacije pravila o porijeklu i priznavanje tzv. dijagonalne kumulacije
43	Izraditi sveobuhvatnu strategiju za povećanje izvoza koja bi definirala: proizvodnje u kojima BiH ima konkurenčke prednosti, najpogodnija tržišta za robe i usluge iz BiH, institucionalni okvir za promociju izvoza iz BiH, izvore za podršku izvozu	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Vanjskotrgovinska komora BiH	Druga polovina 2004.	Posebno je potrebno uraditi strategiju izvoza poljoprivrednih proizvoda
44	Uspostaviti jedinstven sistem spoljne trgovine, aktivno nadzirati implementaciju zakona iz oblasti vanjske trgovine, i utvrditi sankcije za neprovođenje ovih zakona	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Vanjskotrgovinska komora BiH, Federalno ministarstvo trgovine, Ministarstvo trgovine i turizma RS	U toku 2004.	Zbog toga što se postojeći državni zakoni različito tumače u entitetima, ovu mjeru primjeniti do uspostave Odbora BiH za indirektno oporezivanje
45	Uskladiti terminološke razlike u zakonima o spoljnotrgovinskom poslovanju i carinskoj politici	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Federalno ministarstvo trgovine, Ministarstvo trgovine i turizma RS	U toku 2004.	Zbog toga što se postojeći državni zakoni različito tumače u entitetima, ovu mjeru primjeniti do uspostave Odbora BiH za indirektno oporezivanje
46	Kontinuirano voditi kampanju "Kupujmo domaće"	Vijeće ministara BiH, VTK BiH, Vlada FBiH, Vlada RS	Kontinuirano	Stimuliranje domaće proizvodnje i smanjenje trgovinskog deficit

²¹ "Izveštaj Komisije Vijeću o spremnosti Bosne i Hercegovine za otpočinjanje pregovora sa Evropskom unijom o Sporazuom o stabilizaciji i pridruživanju», 18.11.2003.

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj
47	Uvesti nov način obračuna akciza po kvalitetnim grupama za cigarete	Vlada FBiH Vlada RS	Prva polovina 2004.	Povećanje fiskalnih prihoda
48	Dosljedno primijeniti standardiziran sistem kontrole roba iz uvoza, posebno onih koji konkuriraju domaćoj proizvodnji, a i roba koje podliježu provjeri sigurnosti, higijenske ispravnosti i slično	Vijeće ministara BiH	Prva polovina 2004.	Napomena: do dostizanja evropskih standarda u BiH sklopiti sporazume o međusobnom priznavanju veterinarsko i fito sanitarnih uslova, naročito sa državama potpisnicima ugovora o slobodnoj trgovini sa BiH
49	Usaglasiti izvozne procedure sa zemljama partnerima kroz odgovarajuće bilateralne i multilateralne sporazume i ugovore o privrednoj saradnji, te tako obezbijediti reciprocitet u položaju poslovnih ljudi i izvoznika BiH	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Vanjskotrgovinska komora BiH	Prva polovina 2004.	Sklopiti sporazume o međusobnom priznavanju izvještaja o ispitivanju, certifikatima o podudarnosti, naročito sa državama potpisnicima ugovora o slobodnoj trgovini sa BiH
50	Obezbijediti TIR i ATA karnete	Vanjskotrgovinska komora BiH	U toku 2004.	Olakšanje carinskih procedura preko granice za prevoznike
51	Uspostaviti mehanizam za upotrebu ATA karneta	Vanjskotrgovinska komora	Druga polovina 2004.	Omogućiti korištenje ove pogodnosti od strane domaćih prijevoznika
52	Ostvariti članstvo Udruženja transporterera pri Vanjskotrgovinskoj komori u IRU (međunarodnu uniju drumskog transporta)	Vanjskotrgovinska komora BiH	Prva polovina 2004.	Osiguravanje povlastica transporterima iz BiH
53	Osigurati da se pojednostavi procedura izdavanja viza za sve poslovne ljude iz BiH i vozače profesionalce	Ministarstvo vanjskih poslova BiH	Kontinuirano	Podrška izvoznoj poslovnoj zajednici
54	Finansijski ojačati IGA-u kao izvozno-kreditnu agenciju BiH	Vijeće ministara BiH	U toku 2005.	Podrška izvozu
55	Definirati strateške grane proizvodnje u poljoprivredi kako bi se u pregovorima sa WTO i EU kao i bilateralnim partnerima sa kojima su potpisani sporazumi o slobodnoj trgovini, otvorila mogućnost za zadržavanje postojećeg nivoa, ili veće zaštite	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Vlada FBiH Vlada RS	Prva polovina 2004.	Zaštita domaće poljoprivredne proizvodnje
56	Razmotriti mogućnost uvođenja tzv. sezonskih carinskih stopa	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Prva polovina 2004.	Zaštita domaće poljoprivredne proizvodnje
57	Uspostaviti u Ministarstvu vanjske trgovine I ekonomskih odnosa BiH bazu podataka o stranim trgovinskim predstavništvima, te povezati jedinstven register o njima sa entitetskim organima	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Vanjskotrgovinska komora BiH	Prva polovina 2004.	Bolja razmjena podataka
58	Sa zemljama sa kojim BiH ima zaključene sporazume o slobodnoj trgovini treba postići recipročno ukidanje transportnih dozvola za kamione i naplate naknada za ceste	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Vanjskotrgovinska komora BiH	Prva polovina 2004.	Pomoći domaćim transporterima
59	Zaključiti garantni ugovor između Vanjskotrgovinske komore BiH i Uprave za indirektno oporezivanje BiH	Vanjskotrgovinska komora BiH, Uprava za indirektno oporezivanje BiH	Prva polovina 2004.	Bitan preduvjet za pristup BiH sistemu TIR
60	Regulirati na nivou BiH uvjete za sticanje prava obavljanja međunarodne špedicije, u skladu sa EU standardima, te pojednostavljene carinske procedure, u smislu oslobođanja	Vijeće ministara BiH Vlada FBiH Vlada RS	Prva polovina 2004.	Pomoći domaćim transporterima

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj
	špeditorskih garancija kod prevoza roba na 48 sati			
61	Osigurati indirektne forme podsticaja izvozu dozvoljenje GATT sporazumom i sadržane u tzv. «zelenoj knjizi» kao: refundacija troškova veterinarskih, fitosanitarnih i kontrole kvaliteta, obezbjeđenje kompenzacija za transport, skladištenje i troškove obrade, finansiranje savjetodavnih aktivnosti	Vlada FBiH, Vlada RS, IGA	2007.	Podrška izvozu
62	Urediti i harmonizirati rad fitosanitarne, veterinarske i carinske službe na graničnim prelazima u skladu sa EU standardima, a posebno u pogledu radnog vremena, lokacija i slično	Nadležne službe za carinu, fitosanitarnu i veterinarsku djelatnost na nivou BiH	Druga polovina 2004.	Pojednostavljenje procedura
63	Voditi aktivnosti Radne skupine BiH za prijem BiH u WTO: <ul style="list-style-type: none"> • pripremiti inicijalne Liste koncesija za robe prema pojedinačnim linijama iz carinske tarife i Liste obveza u uslugama; • pripremiti i održati multilateralne pregovore u Sekretarijatu WTO-a na sastancima Radne skupine WTO-a za BiH; • pripremiti i održati bilateralne pregovore sa članicama WTO; • pripremiti Finalni izvještaj Radne skupine za BiH (sa svim preuzetim obvezama); • nastaviti aktivnosti na pripremi uspostavljanja "Enquire point-a (informacionih tački)" u državnim institucijama, prema pojedinim WTO Ugovorima; • nastaviti edukaciju i unapređenje znanja članova BiH tima za WTO na domaćim i međunarodnim seminarima; informisati državne službenike i poslovna ljudi o provođenju WTO ugovora; • unaprijediti suradnju sa institucijama BiH i entiteta uključenih u aktivnosti pristupanja u WTO; • nastaviti aktivnosti na usklađivanju postojeće i donošenju nove legislative bazirane na principima pojedinačnih WTO ugovora; • permanentno informisati javnost u BiH o pregovorima za prijem u WTO, posebno preduzeća i njihove asocijacije, članove parlamenta, obrazovati državne službenike za praćenje procesa pregovaranja i implementacije preuzetih obaveza	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	U toku 2004.	Ostvarivanje članstva u WTO
64	Osigurati prijem Bosne i Hercegovine u punopravno članstvo WTO	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	U toku 2005.	Članstvo u WTO
65	Poštiti proceduru za kontrolu porijekla proizvoda kako bi se onemogućio uvoz u našu zemlju onih proizvoda koji nisu obuhvaćeni sporazumima o slobodnoj trgovini	Uprava za indirektno oporezivanje BiH	Kontinuirano	Onemogućiti kršenje pravila o porijeklu iz sporazuma o slobodnoj trgovini

Akcioni plan – reforma javne uprave²²

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
ZAKONI I PROPISI				
1	Osigurati dosljedno sprovođenje Zakona o Vijeću ministara	Vijeće ministara BiH	Prva polovina 2004.	Završiti kadrovsko popunjavanje. Preporuka Studije izvodljivosti EU ²³
2	Usvojiti Zakon BiH koji reguliše status radnika koji nisu obuhvaćeni Zakonom o državnoj službi	Vijeće ministara BiH, Parlamentarna skupština BiH	Druga polovina 2004.	Regulisati status radnika koji nisu obuhvaćeni zakonima o državnoj službi
3	Usvojiti Zakon o lokalnoj samoupravi Republike Srpske	Vlada Republike Srpske, Narodna skupština RS	Druga polovina 2004.	Reforma javne uprave
4	Uskladiti zakone na svim nivoima sa Poveljom Vijeća Evrope o lokalnoj samoupravi	Parlamentarna skupština BiH, Parlament FBiH, Narodna skupština RS, kantonalne skupštine	U toku 2004.	Harmonizacija sa EU praksom
5	Ratificirati Madridsku konvenciju Vijeća Evrope i razvijati pravna sredstva za promoviranje prekogranične suradnje	Parlamentarna skupština BiH, Ministarstvo pravde BiH	U toku 2004.	Harmonizacija sa EU praksom
INSTITUCIJE				
6	Ojačati kapacitet DEI ²⁴	Vijeće ministara, Agencija za državnu službu BiH, Direkcija za evropske integracije	Prva polovina 2004.	Radi efikasnije pripreme procesa integracije u EU
7	Poboljšati rad upravnih inspekcija na svim nivoima	Ministarstvo pravde BiH, Federalno ministarstvo pravde, Ministarstvo lokalne uprave RS	Kontinuirano	Jačanje efikasnosti sistema
8	Osigurati punu operativnost Agencije za državnu službu FBiH ²⁵ uključujući postavljanje direktora	Federalno ministarstvo pravde	Prva polovina 2004.	Ubrzanje reforme javne administracije u FBiH
9	Ojačati saradnju između agencija za državnu službu na državnom i entitetskim nivoima ²⁶	Direkcija za evropske integracije, agencije za državnu službu	Kontinuirano	Koordinacija aktivnosti u vezi sa reformom javne administracije
10	Uspostaviti agencije za civilnu službu na podentitetskim nivoima	Kantoni i opštine u FBiH i RS	U toku 2004.	Radi provođenja reforme civilne administracije
11	Uspostaviti Odbor državne službe za žalbe Federacije BiH	Ministarstvo pravde BiH, Parlament Federacije BiH	Druga polovina 2004.	Radi sprječavanja zloupotreba
12	Riješiti status administrativnih tijela koja spadaju pod kompetencije Ministarstva civilnih poslova BiH: usvojiti Odluku o načinu na koji će postojeće nezavisne administrativne organizacije i službe biti inkorporirane u ministarstva	Vijeće ministara BiH, Ministarstvo civilnih poslova BiH	Druga polovina 2004.	Jačanja državne administracije

²² Ovdje donosimo spisak prioritetnih kratkoročnih reformskih inicijativa, dok je donošenje sveobuhvatne bh. Strategije reforme javne uprave planirano za jesen 2004. godine

²³ "Izveštaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju" (Studija izvodljivosti), Brisel, 18. novembra 2003, str. 8.

²⁴ "Izveštaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju" (Studija izvodljivosti), Brisel, 18. novembra 2003, str. 8.

²⁵ "Izveštaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju" (Studija izvodljivosti), Brisel, 18. novembra 2003, str. 8.

²⁶ "Izveštaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju" (Studija izvodljivosti), Brisel, 18. novembra 2003, str. 8.

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
13	Uspostaviti Ured za razvoj strategije IT za BiH	Vijeće ministara BiH	Prva polovina 2004.	Modernizacija javne uprave
	MJERE			
14	Provesti funkcionalne pregledе sistema uprave (functional review) na svim nivoima	Izvršni organi na svim nivoima vlasti, Koordinator za reformu javne uprave BiH	Prva polovina 2004.	Da bi se utvrdilo sadašnje stanje i definirale oblasti i vrste potrebnih reformi
15	Provesti javnu raspravu u procesu izrade Strategije za reformu javne uprave (uključujući naučne radnike, predstavnike javne uprave, civilno društvo, sindikate itd.)	Koordinator za reformu javne uprave BiH	Prva polovina 2004.	Radi osiguranja konsenzusa u vezi sa programom reforme javne uprave
16	Usvojiti strategiju reforme javne uprave BiH	Vijeće ministara BiH, Vlada FBiH, Vlada RS, Interresorsna radna grupa za reformu javne uprave, Koordinator za reformu javne uprave	Druga polovina 2004.	Radi implementacije reformi u oblasti javne uprave
17	Izraditi sveobuhvatan akcioni plan za reformu javne administracije sa proračunom troškova ²⁷	Vijeće ministara BiH, Vlada FBiH, Vlada RS	Druga polovina 2004.	Razviti konzistentan i transparentan sistem na svim nivoima vlasti, koji će osigurati adekvatnu zastupljenost svih konstitutivnih i drugih naroda u BiH, kao i jednaku spolnu zastupljenost i mobilnost državnih službenika, te konzistentnu obuku
18	Uspostaviti sistem za konsolidaciju svih računa organa vlasti, uključujući i vanbudžetske fondove	Ministarstva financija i trezora BiH, federalno ministarstvo financija, Ministarstvo finansija RS	U toku 2004.	Jačanje transparentnosti u prikupljanju i trošenju javnih prihoda
19	Uspostaviti evidenciju zaposlenih u državnoj službi	Agencije za državnu službu na svim nivoima	Druga polovina 2004.	Provodenje reforme civilne administracije
20	Okončati proces provjere svih državnih službenika	Agencije za državnu službu na svim nivoima	Prva polovina 2004.	Provodenje reforme civilne administracije
21	Uspostaviti koordinaciju obuke državnih službenika - usaglasiti okvir za bh. standarde za obuku, identifikovati nedostatke u postojećim programima i kapacitetima, razviti mehanizam akreditacije za izvođače	Agencije za državnu službu na svim nivoima, Radna grupa za koordinaciju obuke državnih službenika BiH	Druga polovina 2004.	Provodenje reforme civilne administracije

²⁷ "Izveštaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju" (Studija izvodljivosti), Brisel, 18. novembra 2003, str. 7-8.

Akcioni plan - Strateški pravci u razvoju sistema statistike²⁸

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
	ZAKONI I PROPISI			
1	Provesti u potpunosti Zakon o statistici BiH ²⁹	Agencija za statistiku BiH Federalni zavod za statistiku Zavod za statistiku RS	Prva polovina 2004.	Radi stvaranja funkcionalnog sistema statistike sa jasnom raspodjelom nadležnosti i mehanizmima saradnje
2	Izvršiti harmonizaciju zakona Distrikta Brčko sa Zakonom o statistici BiH	Agencija za statistiku BiH Odjel za statistiku Distrikta Brčko	Prva polovina 2004.	Radi harmonizacije sa državnim zakonom
	MJERE			
3	Imenovati direktora i zamjenika direktora Agencije za statistiku BiH	Vijeće ministara BiH	Prva polovina 2004.	Jačanje Agencije BiH za statistiku
4	Imenovati Savjet Agencije za statistiku BiH	Vijeće ministara BiH	Prva polovina 2004.	Jačanje sistema statistike u BiH
5	Izraditi Statistički program BiH	Agencija za statistiku BiH Federalni zavod za statistiku Zavod za statistiku RS	Prva polovina 2004	Usklađen na svim nivoima (BiH, FBiH i RS)
6	Jačati statistiku nacionalnih računa	Agencija za statistiku BiH Federalni zavod za statistiku Zavod za statistiku RS	Kontinuirano	Radi harmonizacije metodologije sa savremenom praksom
7	Razvijati anketna istraživanja na bazi uzoraka	Agencija za statistiku BiH Federalni zavod za statistiku Zavod za statistiku RS	Kontinuirano	Radi harmonizacije metodologije sa savremenom praksom u svijetu
8	Provesti anketu o potrošnji domaćinstava	Agencija za statistiku BiH Federalni zavod za statistiku Zavod za statistiku RS	2004 – 2005.	Radi prkupljanja novih podatka u vezi sa standardom domaćinstava
9	Provesti anketu o radnoj snazi	Agencija za statistiku BiH Federalni zavod za statistiku Zavod za statistiku RS	2005 - 2006.	Radi prikupljanj apodataka u vezi sa tržištem radne snage u BiH
10	Izvršiti usklajivanje indeksa cijena proizvođača sa metodologijom EU	Agencija za statistiku BiH Federalni zavod za statistiku Zavod za statistiku RS	U toku 2004.	Radi harmonizacije metodologije sa savremenom praksom
11	Zamijeniti indeks cijena na malo indeksom potrošačkih cijena. Pripromati godišnje indekse cijena investicionih dobara, uvoznih i izvoznih cijena	Agencija za statistiku BiH Federalni zavod za statistiku Zavod za statistiku RS	2005. i dalje	Za nivo BiH i entiteta
12	Postupno jačati statistiku u poljoprivredi, uvođenjem novih statističkih aktivnosti na bazi uzorka	Agencija za statistiku BiH Federalni zavod za statistiku Zavod za statistiku RS	Do 2007.	Neophodno je formiranje registra poljoprivrednih gazdinstava
13	Uvesti novi indeks zaposlenih i novi indikator radne snage, za nivo BiH i entiteta	Agencija za statistiku BiH Federalni zavod za statistiku Zavod za statistiku RS	Do 2006.	Prema definicijama EU, na temelju Ankete o radnoj snazi

²⁸ Pod sistemom statistike podrazumijeva se sistem na nivou BiH, Federacije BiH i Republike Srpske.

²⁹ "Izvještaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju" (Studija izvodljivosti), Brisel, 18. novembra 2003, str. 31 i 44.

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
14	Izraditi agregirani indeks industrijske proizvodnje na nivou BiH i harmonizirati indekse industrijske proizvodnje FBiH, RS i Distrikta Brčko	Agencija za statistiku BiH Federalni zavod za statistiku Zavod za statistiku RS	Do kraja 2004.	Radi harmonizacije metodologije sa savremenom praksom
15	Donijeti političku odluku o vremenu održavanja popisa stanovništva	Vijeće ministara BiH	Do kraja 2004.	U konsultaciji sa Statističkim savjetom BiH
16	Definirati usaglašenu strukturu seta podataka koji će carinska administracija dostavljati Agenciji BiH za statistiku i zavodima RS i FBiH	Agencija za statistiku BiH Federalni zavod za statistiku Zavod za statistiku RS	U toku 2004.	Jačanje ststistike u oblasti vanjske trgovine
17	Nastaviti harmoniziranje strukture i formata statistike spoljne trgovine BiH	Agencija za statistiku BiH Federalni zavod za statistiku Zavod za statistiku RS	U toku 2004.	Prema preporukama EUROSTAT-a
18	Uspostaviti statističke registre: poslovni registar, registar stanova (domaćinstava) i registar poljoprivrednih farmi	Agencija za statistiku BiH Federalni zavod za statistiku Zavod za statistiku RS	Do kraja 2006.	Ovi registri moraju biti harmonizirani sa Uredbom EU o registrima za statističke potrebe i sa Metodologijom EUROSTAT-a. Neophodno je provođenje odgovarajućih popisa
19	Uskladiti statističke klasifikacije sa međunarodnim	Agencija za statistiku BiH Federalni zavod za statistiku Zavod za statistiku RS	Kontinuirano	Radi harmonizacije metodologije sa savremenom praksom
20	Definisati formu i utvrditi nadležnosti za diseminaciju statističkih podataka	Agencija za statistiku BiH Federalni zavod za statistiku Zavod za statistiku RS	U toku 2004.	Radi harmonizacije metodologije sa savremenom praksom
21	Vršiti redovnu obuku statističara	Agencija za statistiku BiH Federalni zavod za statistiku Zavod za statistiku RS	Kontinuirano	S naglaskom na praktičnim elementima u primjeni metodologija i uzorka, standarda i IT
22	Uključiti druge institucije (Centralna banka BiH, ministarstva finansija, poreske administracije, Državna granična služba itd.) u sistem statistike	Agencija za statistiku BiH Federalni zavod za statistiku Zavod za statistiku RS	Kontinuirano	Trenutno navedene institucije nisu dio sistema iako imaju statističke aktivnosti
23	Pripremiti detaljan plan o potrebnim ljudskim i materijalnim resursima za statističke aktivnosti	Agencija za statistiku BiH Federalni zavod za statistiku Zavod za statistiku RS	U toku 2004.	Radi osiguranja tehničkih i materijalnih resursa za razvoj sistema statistike
24	Osigurati dodatna financijska sredstava kako bi se upitnik panel ankete Život u BiH mogao doraditi ili za sprovođenje dodatne ankete koja bi prikupila informacije o stepenu siromaštva u BiH	Ured za koordinaciju ekonomskih istraživanja i monitoring implementacije Srednjoročne razvojne strategije BiH (PRSP)	Prva polovina 2004.	Radi osiguravanja indikatora za stepen siromaštva u BiH i praćenja implementacije PRSP ³⁰

³⁰ Vidjeti dio Strategije "Mehanizam za implementaciju, monitoring i evaluaciju PRSP"

AKCIONI PLAN – SEKTORSKI PRIORITETI

Akcioni plan – socijalna politika i penzoni sistem

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/komentar
PENZONI SISTEM				
INSTITUCIJE				
1	Razmotriti osnivanje jedinstvenog državnog fonda PIO	Ministarstvo civilnih poslova BiH, PIO FBiH, Penzioni fond RS	Prva polovina 2004.	Harmonizacija sistema PIO
2	Izvršiti racionalizaciju, odnosno smanjenje administracije kod nosilaca penzijskog i invalidskog osiguranja	PIO FBiH, Penzioni fond RS	Postepeno do 2007.	Radi snižavanja administrativnih troškova
MJERE				
3	Osigurati redovnu i potpunu uplatu doprinosa na plate	Vlade FBiH i RS, PIO FBiH, Penzioni fond RS	Kontinuirano	Jačanje penzionih fondova
4	Osigurati redovnu uplatu doprinosa na ostvarena primanja za državljanе BiH koji su zaposleni kod stranih ili međunarodnih organizacija i ustanova, kao i u diplomatskim i konzularnim predstavništвима	Vijeće ministara BiH, Vlada FBiH, Vlada RS, PIO FBiH, Penzioni fond RS	Kontinuirano	Jačanje penzionih fondova
5	Izvršiti analizu osnovnih funkcija i ključnih nedostataka i problema u poslovanju fondova PIO	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, Ministarstvo rada i boračko-invalidske zaštite RS	Druga polovina 2004.	Uz tehničku pomoć Svjetske banke (Kredit tehničke pomoći za socijalno osiguranje - SITAP)
6	Definirati pravce reforme postojećeg penzionog sistema	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, Ministarstvo rada i boračko-invalidske zaštite RS, PIO FBiH, Penzioni fond RS	Prva polovina 2004.	Uz tehničku pomoć (SITAP).
7	Jačati kapacitete uprave i osoblja za ključne funkcije u postojećim penzionim fondovima	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, Ministarstvo rada i boračko-invalidske zaštite RS, PIO FBiH, Penzioni fond RS	Prva polovina 2006.	Uz tehničku pomoć (SITAP). Ovo će obuhvatiti obuku o dobroj praksi upravljanja, o informatičkim tehnologijama, kao i obuke iz specifičnih oblasti: aktuarska analiza, izrada modela, sigurnost podataka u IT. Pomoć u razvoju buduće penzione politike
8	Riješiti pitanje imovine – nekretnina koje pripadaju fondovima PIO/MIO.	Vlada FBiH, Vlada RS, PIO/MIO FBiH, Penzioni fond RS	Druga polovina 2005.	Poboljšanje materijalnog položaja sistema PIO.
9	Riješiti odnose između entitetskih fondova PIO u pogledu isplate penzija, zarađenih u jednom entitetu, korisnicima koji sada žive negdje drugdje: 1. Sklapanjem novog sporazuma između entitetskih fondova PIO, ili 2. Donošenjem državnog zakona koji bi regulirao ovu oblast, čime bi se: - definirala odgovornost BiH za provođenje međunarodnih ugovora u oblasti PIO;	Vijeće ministara BiH, Ministarstvo civilnih poslova BiH, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, Ministarstvo rada i boračko-invalidske zaštite RS	Druga polovina 2004.	Efikasnije djelovanje sistema PIO. Izbjegavanje preklapanja nadležnosti

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/komentar
	- uspostavio minimum socijalne sigurnosti penzionera u BiH; i - osigurala harmonizacija propisa u ovoj oblasti			
10	Razdvojiti troškove za penzije na osnovu uplate doprinosa i troškove na osnovu raznih privilegija i beneficija, te sve isplate kojima nije prethodilo osiguranje	PIO FBiH, Penzioni fond RS, Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS	Druga polovina 2004.	Racionalizacija. Veća usklađenost penzija sa realnim prihodima
11	Naplatiti dugovanja obveznika doprinosa iz prethodnih godina	PIO FBiH, Penzioni fond RS, inspekcije	Postepeno do 2007.	Poboljšanje materijalnog položaja sistema PIO
12	Određivati visinu penzije na osnovu prosjeka plata ostvarenih u toku cijelog radnog vijeka	Vlada FBiH, Vlada RS, PIO FBiH, Penzioni fond RS	Prva polovina 2007.	Racionalizacija. Veća usklađenost penzija sa realnim prihodima
13	U okviru reforme sistema PIO, osiguranicima, unutar postojećih institucija, ponuditi dopunske ili dodatne modele penzionog osiguranja koji bi uključivali mogućnost da osiguranici zadržavaju pravo raspolažanja tim sredstvima	Vlada FBiH, Vlada RS, PIO FBiH, Penzioni fond RS, Ministarstvo finansija RS, Federalno ministarstvo finansija	Druga polovina 2007.	Ovisi o ispunjenju niza drugih uvjeta, prije svega od razvoja tržišta kapitala.

ZAŠTITA RATNIH INVALIDA I PORODICA POGINULIH

	ZAKONI I PROPISI			
14	Usvojiti jedinstven Zakon o pravima boraca (FBiH),	Federalno ministarstvo za boračka pitanja	Prva polovina 2004.	Da se uspostavi jedinstven sistem zaštite prava invalida, veterana i porodica boraca u FBiH, uzimajući u obzir realno raspoloživa sredstva za ovu svrhu.
15	Usvojiti novi Zakon o pravima boraca u RS	Ministarstvo rada i boračko invalidske zaštite RS	Prva polovina 2004.	Definirati prava u skladu sa SOR kojeg je usvojila Vlada RS
	INSTITUCIJE			
16	Uspostaviti funkcionalan informacioni sistem boračko-invalidske zaštite u RS i FBiH	Federalno ministarstvo za boračka pitanja, Ministarstvo rada i boračko invalidske zaštite RS	Druga polovina 2004.	Efikasniji način vođenja evidencije i raspolažanja sredstvima.
	MJERE			
17	Izvršiti reviziju prava po osnovu boračko invalidske zaštite	Federalno ministarstvo za boračka pitanja, Ministarstvo rada i boračko invalidske zaštite RS	Kontinuirano	Sprečavanje zloupotreba, racionalizacija broja korisnika, jačanje održivosti sistema
18	Racionalizirati broj i oblike beneficija	Federalno ministarstvo za boračka pitanja, Ministarstvo rada i boračko invalidske zaštite RS, Vlada FBiH, Vlada RS	Druga polovina 2004.	Potrebno učiniti u okviru novih zakona u cilju jačanja održivosti sistema
19	Visinu naknade vojnih invalida i članova porodica poginulih i nestalih boraca odrediti u skladu sa radnom sposobnosti korisnika	Federalno ministarstvo za boračka pitanja, Ministarstvo rada i boračko invalidske zaštite RS	Kontinuirano	Poboljšanje materijalnog osiguranja korisnika; efikasniji sistem zaštite; uštede
20	Utvrđiti mjere i oblike podrške i poticanja zapošljavanja demobilisanih boraca, ratnih vojnih invalida i članova	Vlada FBiH, Vlada RS	Druga polovina 2004.	Poboljšanje materijalnog osiguranja korisnika

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/komentar
	porodica piginulih i nestalih boraca			
21	Omogućiti sposobljavanje demobilisanih boraca, ratnih vojnih invalida i članova porodica piginulih i nestalih boraca u posebnim organizacijama za rehabilitaciju.	Federalno ministarstvo za boračka pitanja, Ministarstvo rada i boračko invalidske zaštite RS, kantonalna ministarstva rada i socijalne zaštite	Kontinuirano	Rehabilitacija i unapređenje radne sposobnosti
22	Razviti i provesti programe obuke invalida i članova porodica za stjecanje kvalifikacija za lakše zapošljavanje	Federalno ministarstvo za boračka pitanja, Ministarstvo rada i boračko invalidske zaštite RS, kantonalna ministarstva rada i socijalne zaštite	Kontinuirano	Zapošljavanje korisnika
23	Poboljšati funkcionisanje i uticaj mreže socijalne sigurnosti pripadnika boračke populacije, tako da se sredstva za te namjene više usmjere na najugroženije kategorije kojima je ta pomoć najpotrebnija	Federalno ministarstvo za boračka pitanja, Ministarstvo rada i boračko invalidske zaštite RS	Druga polovina 2004.	Pravičniji sistem raspodjele sredstava
24	Obezbjediti sredstva za sufinansiranje prilagođavanja prostora i tehničke opreme za zaposlenje težih invalida	Vlada FBiH, Vlada RS	Kontinuirano	U skladu sa iskustvima Evropske unije
25	Pomoći u stambenom zbrinjavanju boračke populacije	Vlada FBiH, Vlada RS	Kontinuirano	Rješavanje stambenih problema
SISTEM SOCIJALNE ZAŠTITE				
	ZAKONI I PROPISI			
26	Usvojiti nove zakone o socijalnoj zaštiti koji će definirati minimum socijalne zaštite na nivou BiH	Federalno ministarstvo za rad i socijalnu politiku i Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS	Prva polovina 2005.	Utvrđiti minimum prava socijalne zaštite u BiH i uskladiti prava u socijalnoj zaštiti sa raspoloživim sredstvima. Financiranje će biti osigurano iz fondova solidarnosti koji će biti osnovani od 2006. godine. Važno je i radi povećanja mobilnosti radne snage. Ovo je u skladu i sa preporukama EC ³¹
27	Usvojiti Odluku o minimalnom jedinstvenom iznosu materijalne pomoći u FBiH sa kriterijima za dodjelu	Federalno ministarstvo za rad i socijalnu politiku	Prva polovina 2005.	Ujednačavanje i djelotvorna mreža socijalne sigurnosti za najsiromašnije i najugroženije
28	Donijeti zakonsku regulativu koja će promovirati volonterski rad u sistemu socijalne zaštite	Federalno ministarstvo za rad i socijalnu politiku i Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS	Druga polovina 2004.	Smanjenje troškova sistema. Uvođenje lokalne zajednice u osiguranje socijalne zaštite, u skladu sa pozitivnim međunarodnim iskustvima
29	Pored navedenih reformi u cilju uspostavljanja mješovitog sistema socijalne zaštite u FBiH i RS, nužno je izvršiti i promjene zakonske regulative: <ul style="list-style-type: none"> • u oblasti zdravstvene zaštite, • u oblasti obrazovanja, • u oblasti reforme sadašnjeg nestimulativnog fiskalnog sistema 	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Federalno ministarstvo zdravlja FBiH, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, Ministarstvo zdravlja i	Druga polovina 2005.	U cilju: <ul style="list-style-type: none"> - razgraničenja ovlasti i obaveza između sektora, - omogućavanje valorizacije volonterskog rada, - omogućavanje poreskih olakšica za donacije humanitarnog karaktera

³¹ „Izveštaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora sa EU o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju“, Brisel, 18. novembra 2003., str. 34.

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/komentar
		socijalne zaštite RS		
30	Usvojiti Zakon o preuzimanju osnivačkih prava nad institucijama za socijalnu zaštitu	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike i Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS	Druga polovina 2004.	Definiranje vlasništva nad institucijama
31	Izraditi zakonski i regulatorni okvir koji će voditi djelovanje javnih i NVO institucija u sistemu socijalne zaštite, sa definiranjem finansiranja, radi podsticanja razvoja nevladinog sektora kao ravnopravnog partnera u ovoj oblasti	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, Ministarstvo zdravlja i socijalne politike RS i NVO	Druga polovina 2005.	Ostvaranje veća efikasnosti i poboljšanja usluge za korisnike.
32	Usvojiti Pravilnik o standardima, normativima i procedurama u radu centara za socijalni rad	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, Ministarstvo zdravlja i socijalne politike RS i NVO	Prva polovina 2004.	Ostvaranje veća efikasnosti i poboljšanja usluge za korisnike.
33	Usvojiti Pravilnik o sadržaju, obavezi i načinu vođenja jedinstvene matične evidencije korisnika prava socijalne zaštite u FBiH i RS	Federalno ministarstvo za rad i socijalnu politiku, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS i zavodi za statistiku	Prva polovina 2005.	Jačanje statistike u ovoj oblasti
INSTITUCIJE				
34	Osnovati fondove solidarnosti	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, Ministarstvo zdravstva i socijalne zaštite RS	Prva polovina 2006.	U sklopu sveobuhvatne socijalne politike, radi prevladavanja nejednakosti u ostvarivanju prava na socijalnu zaštitu u F BiH i RS
35	Ojačati centre za socijalni rad - povećati ulaganje u razvoj lokalnih službi, edukaciju kadrova, usvojiti normative i standarde u radu, vršiti stalnu reviziju korisnika u saradnji sa lokalnom zajednicom, NVO-ima, itd.	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike i Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS	Prva polovina 2005.	Jačanje lokalnih zajednica u sistemu socijalne zaštite
36	Reformirati ustrojstvo ustanova socijalne zaštite na bazi tržišno-ekonomskog principa poslovanja, razvijati alternativne oblike zbrinjavanja	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS i NVO	Prva polovina 2005.	Efikasnije i aktivnije djelovanje institucija socijalne zaštite
MJERE				
37	Uspostaviti novu bazu podataka za praćenje korisnika socijalne zaštite sa ciljem utvrđivanja stvarnog stanja socijalne ugroženosti stanovništva i uspostave nove socio-ekonomske statistike, na prostoru entiteta i države BiH.	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS i statističke institucije	Prva polovina 2005.	Racionalizacija i veća efikasnost sistema socijalne zaštite. Osigurati da informacije o korisnicima budu dostupne na jednom mjestu, što će ojačati statistiku i sposobnost definiranja odgovarajućih politika
38	Definirati minimum socijalnih prava u BiH	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike i Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS	Druga polovina 2004.	U skladu sa obavezama Socijalne povelje Vijeća Europe
39	Kontinuirano vršiti reviziju postojećih korisnika socijalne zaštite	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike i Ministarstvo zdravlja i	Kontinuirano	Veća efikasnost i racionalizacija sistema

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/komentar
		socijalne zaštite RS		
40	Ulagati u razvoj lokalnih službi socijalne zaštite, u edukaciju kadra i menadžmenta	<u>Federalno ministarstvo rada i socijalne politike i</u> Ministarstvo zdravlja i socijalne politike RS, lokalne institucije za socijalnu zaštitu	Kontinuirano	Povećanje efikasnosti sistema
41	Podsticati prelazak centara za socijalni rad na projektno finansiranje po tržišnom modelu, u konkurenciji sa alternativnim davaocima usluga (NVO sektor)	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike i Ministarstvo zdravlja i socijalne politike RS	Kontinuirano	Smanjenje troškova, unapređenje efikasnosti, kreiranje aktivnijeg sistema socijalne zaštite
42	Aktivnije uključiti privatni sektor, uvođenjem stimulativnih mjera za donacije i oslobađanje od poreza za pomoći koja bi se usmjeravala socijalno ugroženim grupama	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike i Ministarstvo zdravlja i socijalne politike RS, ministarstva finansija	Kontinuirano	Unapređenje sistema finansiranja socijalne zaštite
43	Razvijati nove alternativne modele zbrinjavanja korisnika, promoviranjem zbrinjavanja i u okviru lokalne zajednice	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike i Ministarstvo zdravlja i socijalne politike RS	Kontinuirano	Stvaranje mješovitog sistema socijalne zaštite
44	Uspostaviti mnogo tješnju uvezanost socijalne zaštite sa: zdravstvenom zaštitom, obrazovanjem, pravosuđem, lokalnom policijom i finansijskim sektorom	Vlade FBiH, Vlada RS	Kontinuirano	Razgraničenje nadležnosti svakog od ovih sektora u cilju racionalizacije i efikasnijeg djelovanja
45	Kroz stalno anketiranje domaćinstava i mjerjenje životnog standarda prikupljati podatke za kreiranje i planiranje socijalne zaštite u FBiH i RS i usaglašavanje socijalne politike na nivou BiH	Statističke institucije	Kontinuirano	Bolja statistika omogućava bolje planiranje
46	Osigurati poboljšanje materijalnog položaja korisnika socijalne i dječje zaštite	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, Ministarstvo zdravlja i socijalne politike RS	Kontinuirano	U sklopu sveobuhvatne reforme fiskalnog, socijalnog i ekonomskog sektora
47	Osigurati finansiranje stalne socijalne pomoći u minimalnom jedinstvenom iznosu za područje FBiH i RS	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike i Ministarstvo zdravlja i socijalne politike RS, Ministarstva finansija FBiH, Ministarstvo finansija RS	Prva polovina 2005.	U sklopu sveobuhvatne reforme fiskalnog, socijalnog i ekonomskog sektora
ZAŠTITA OSOBA S INVALIDITETOM				
	ZAKONI I PROPISI			
48	Donijeti harmonizirane zakone o zaštiti osoba sa invaliditetom	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, Ministarstvo zdravlja i socijalne politike RS	Prva polovina 2005.	Radi ujednačavanja prava, a u skladu sa obvezama Socijalne povelje Vijeća Europe
49	Donijeti zakon o stimuliranju zapošljavanja osoba sa invaliditetom u državnim organima i profesionalnoj rehabilitaciji invalida	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, Ministarstvo zdravlja i socijalne politike RS	Prva polovina 2005.	Kreiranje mogućnosti za veće zapošljavanje invalida, a u skladu sa obvezama Socijalne povelje Vijeća Europe

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/komentar
	INSTITUCIJE			
50	Formirati agencije za brigu o invalidima pri entitetskim vladama	Vlada FBiH, Vlada RS	Druga polovina 2005.	Podizanje brige o invalidima na viši nivo
	MJERE			
51	Uspostaviti sistem za utvrđivanje stepena invaliditeta prema jedinstvenim kriterijima bez obzira na porijeklo invaliditeta, od strane jedinstvene komisije i prema jedinstvenom pravilniku za ocjenu radne sposobnosti	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	Druga polovina 2005.	Ujednačavanje postojeće prakse i postizanje veće efikasnosti sistema
ZAŠTITA CIVILNIH ŽRTAVA RATA (CŽR)				
	ZAKONI I PROPISI			
52	Usvojiti izmjene i dopune važećeg Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite CŽR i zaštite porodice sa djecom	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike i Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS	Druga polovina 2004.	Radi prenošenja osnovnih davanja za CŽR na entitetski nivo (FBiH), odnosno poboljšanja njihovog položaja (RS)
53	Usvojiti zaseban Zakon o CŽR ili razviti drugo rješenje u okviru Zakona o zaštiti osoba sa invaliditetom	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	Druga polovina 2004.	Radi efikasnije zaštite CŽR
	INSTITUCIJE			
54	Utvrđiti optimalan i racionalan administrativno-funkcionalni okvir za brigu o CŽR u sklopu nadležnog sektora u ministarstvu	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	Druga polovina 2004.	Definirati vrstu i obim poslova, broj izvršilaca, iznos plaća i materijalnih naknada za opremu, posebne troškove i dr. te za transfer naknada za CŽR iz budžeta FBiH prema korisnicima
	MJERE			
55	Utvrđiti visinu kriterija za davanjima za CŽR, broj korisnika, izvor finansiranja i dr. u skladu sa srednjoročnim okvirom rashoda FBiH 2004-2006. (SOR)	Federalno ministarstvo za rad i socijalnu politiku	Druga polovina 2004.	Osiguranje pravičnosti u pružanju socijalne pomoći svim kategorijama koje imaju potrebu za njom
56	Uspostaviti sistem za utvrđivanje stepena invaliditeta prema jedinstvenim kriterijima bez obzira na porijeklo invaliditeta, od strane jedinstvene komisije i prema jedinstvenom pravilniku za ocjenu radne sposobnosti; uspostaviti jedinstvenu komisiju za ocjenu i kategorizaciju invaliditeta	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	Druga polovina 2005.	Ujednačavanje postojeće prakse i postizanje veće efikasnosti sistema
ZAŠTITA PORODICA I DJECE				
	ZAKONI I PROPISI			
56	Usvojiti izmjene i dopune važećeg Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite CŽR i zaštite porodice sa djecom, radi prenošenja osnovnih davanja za dječiji dodatak na entitetski nivo u FBiH	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	Druga polovina 2004.	Uspostava sistema adekvatne socijalne zaštite djece
57	U FBiH, u vezi sa poboljšanjem zaštite djeteta, nužno je donijeti i izmijeniti slijedeće zakone: Porodični zakon Zakon o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona FBiH Zakon o krivičnom postupku	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, Federalno ministarstvo pravde, Federalno ministarstvo finansija,	Druga polovina 2005. Druga polovina 2004. Druga polovina 2005.	Definiranje statusa dječije zaštite u različitim sektorima, osiguranje finansiranja sistema, unapređenje kaznenog sistema za kršenje prava djeteta i porodice.

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/komentar
	Izvršiti izmjenu Zakona o pripadnosti javnih prihoda i finansiranju Federacije BiH	Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova	Prva polovina 2005.	Omogućavanje školovanja i zdravstvenog zbrinjavanja invalidne djece.
	Izvršiti izmjenu Zakona o lutriji i igram na sreću		Prva polovina 2005.	
	Izvršiti izmjene Federalnog i kantonalnih zakona o unutrašnjim poslovima		Druga polovina 2005.	
	Ukloniti postojeće zakonske i pravne prepreke u ostvarivanju dječijih prava, posebno za djecu sa invaliditetom, u sektorima obrazovanja, zdravstva, prostornog uređenja i urbanizma i finansija		Druga polovina 2004.	
	Usvojiti zakonsku regulativu koja će podržati strožije zakonske sankcije za kršenje prava djece		Druga polovina 2004.	
58	Donijeti Odluku o visini minimalne naknade za dječiji dodatak u FBiH i RS sa jasno utvrđenim kriterijima za ostvarivanje istog	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike i Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS	Druga polovina 2004.	Harmoniziranje prava i osiguranje finansiranja istih
INSTITUCIJE				
59	Osnovati Fond dječije zaštite u FBiH	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	Druga polovina 2004.	U skladu sa pozitivnim iskustvima Fonda dječje zaštite u RS
60	Uspostaviti bazu podataka za praćenje korisnika dječije zaštite u FBiH, prema evropskim standardima, uz stalno praćenje ugroženosti porodice i djece	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	Druga polovina 2004.	Racionalizacija i veća efikasnost sistema dječije zaštite. Osigurati da informacije o korisnicima budu dostupne na jednom mjestu, što jača statistiku i kapacitet za definiranje odgovarajućih politika.
MJERE				
61	Definirati porodičnu politiku u oba entiteta, s ciljem da se unaprijedi kvalitet života u porodici, kao osnovnoj jedinici društva; najznačajnije mjere su dječiji dodatak, poreske olakšice, plaćeni porodiljski i roditeljski dopusti i porodične usluge	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike i Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS, kantonalna ministarstva	Prva polovina 2006.	Radi afirmacije porodice kao primarnog nosioca dječije zaštite
62	Razvijati alternativne oblike zbrinjavanja, prije svega smještaja u hraniteljske porodice, dnevne i poludnevne centre	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike i Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS	Kontinuirano	U skladu sa ciljevima razvoja mješovitog sistema socijalne zaštite
IZBJEGLE I RASELJENE OSOBE I POVRATNICI				
ZAKONI I PROPISI				
63	Usvojiti podzakonske akte uz Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izbjeglicama iz BiH i raseljenim osobama u BiH	Ministarstvo za izbjeglice i raseljena lica BiH	Druga polovina 2004.	Jačanje pravnog okvira za implementaciju ranije usvojenih zakona
64	Harmonizirati entitetske zakone sa Zakonom o izbjeglicama iz BiH i raseljenim osobama u BiH	Federalno ministarstvo za raseljene osobe i izbjeglice, Ministarstvo za izbjeglice i raseljena lica RS	Druga polovina 2004.	Harmonizacija propisa
65	Usvojiti, odnosno harmonizirati podzakonske akte u slijedećim oblastima: • školstvo • zdravstvo • zapošljavanje	Resorna ministarstva FBiH i RS	Prva polovina 2005.	Podrška povratku kroz omogućavanje školovanja povratničke djece, korištenje zdravstvene zaštite, zapošljavanja povratnika, ostvarenja penzionog osiguranja, dodjelu zemljišta za gradnju stambenih jedinica, realizacije imovinskih propisa

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/komentar
	<ul style="list-style-type: none"> • penzionogi invalidsko osiguranja • dodjela društvenog zemljišta • imovinski propisi i njihova primjena 			
	INSTITUCIJE			
66	Reorganizirati i racionalizirati cjelokupnu administraciju angažiranu na provedbi Aneksa 7	Vijeće ministara BiH, Vlada FBiH, Vlada RS	Prva polovina 2004.	Racionaliziranje i postizanje veće efikasnosti administracije
67	Uspostaviti jasnu vertikalnu vezu u kojoj bi Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, kao krovna institucija, definiralo politiku u sferi povratka i koordiniralo provedbu, za koju bi bile zadužene resorne strukture u FBiH, RS i Distriktu Brčko	Vijeće ministara BiH, Vlada FBiH, Vlada RS	Prva polovina 2004.	Koordinacija povratka, harmonizacija propisa, izbjegavanje preklapanja nadležnosti i duplih korisnika pomoći
68	Imenovati članove Komisije za izbjeglice i raseljene osobe	Predsjedništvo BiH	Prvi kvartal 2004.	Jačati institucionalni okvir za povratak
69	Jačati ulogu Komisije za izbjeglice i raseljene osobe BiH	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH	Kontinuirano	Jačati institucionalni okvir za povratak
70	Uspostaviti regionalne centre Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH	Prva polovina 2004.	U Banjaluci, Tuzli, Mostaru i Sarajevu, u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o izbjeglim i raseljenim osobama u BiH
71	Uspostaviti Fond za povratak u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o izbjeglim i raseljenim osobama u BiH	Vijeće ministara BiH, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, Agencija za državnu službu	Prva polovina 2004	Ubrzanje procesa povratka
72	Voditi i stalno ažurirati bazu podataka o korisnicima donatorske pomoći u obnovi za povratak	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH	Kontinuirano	Sprečavanje zloupotreba i veća efikasnost sistema
73	Ažurirati i dopuniti već postojeću centralnu bazu podataka o raseljenim osobama i povratnicima	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, Federalno ministarstvo za raseljene osobe i izbjeglice, Ministarstvo za izbjeglice i raseljena lica RS	2004. i kontinuirano	Sprečavanje zloupotreba i veća efikasnost sistema
	MJERE			
74	Osigurati zaštitu ljudskih prava koju garantuje Ustav BiH na teritoriju cijele zemlje i dosljedno sprovести Odluku Ustavnog suda BiH o konstitutivnosti naroda na svim nivoima, u skladu sa popisom iz 1991.	Vijeće ministara BiH, Vlada FBiH, Vlada RS	Prva polovina 2005.	Otklanjanje prepreka za povratak
75	Izvršiti reviziju dodjele građevinskog zemljišta	Vlada FBiH, Vlada RS, Federalno ministarstvo prostornog planiranja i okoliša i Ministarstvo prostornog planiranja, građevinarstva i okoliša RS	Prva polovina 2005.	Spriječiti zloupotrebu privatnog zemljišta
76	Obnoviti 30.000 objekata do kraja 2004., te 20.000 objekata u periodu 2005-2007.	Vlada FBiH, Vlada RS, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, Ministarstvo zdravlja i socijalne politike RS, međunarodni donatori	2004-2007.	Lokalnim i donatorskim sredstvima

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/komentar
77	Provesti u potpunosti proces povrata imovine do kraja prve polovine 2004.	Vlada FBiH, Vlada RS, Federalno ministarstvo za raseljene osobe i izbjeglice, Ministarstvo za izbjeglice i raseljena lica RS	Prva polovina 2004.	Stimulirati povratak izbjeglica
78	U okviru mogućnosti, osigurati alternativni smještaj za osobe koji na to imaju zakonsko pravo	Federalno ministarstvo za raseljene osobe i izbjeglice i Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša, Ministarstvo za raseljena lica i izbjeglice RS	Kontinuirano	U cilju oslobođanja zauzetih stambenih jedinica
79	Uspostaviti mehanizme za zbrinjavanje staraca - povratnika o kojima nema ko da se brine	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH	Druga polovina 2004.	Kroz koordinaciju sa entitetskim institucijama socijalne zaštite i u saradnji sa udruženjima povratnika
80	Poduzeti mjere za konačno raspuštanje kolektivnih smještaja	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, Federalno ministarstvo za raseljena osobe i izbjeglice, Ministarstvo za izbjeglice i raseljena lica RS	Druga polovina 2004.	Konačno rješavanje pitanja smještaja izbjeglica i raseljenih lica iz ove kategorije

Akcioni plan – obrazovanje

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
	ZAKONI I PROPISI			
1	Usvojiti okvirne zakone za osnovno, srednje i visoko obrazovanje na državnom nivou	Parlamentarna skupština BiH, Vijeće ministara BiH, Ministarstvo civilnih poslova BiH u saradnji sa Federalnim ministarstvom obrazovanja i nauke i Ministarstvom prosvjete i kulture RS	Prva polovina 2004.	Stvoriti prepostavke za reformu obrazovanja i za usklađivanje obrazovanja na nivou države kao i za uključivanje u integracione procese na regionalnom nivou. U skladu sa preporukama EC ³²
2	Usvojiti okvirni zakon o nauci na državnom nivou i nove zakone na entitetском nivou	Parlamentarna skupština BiH, Vijeće ministara BiH, Ministarstvo civilnih poslova BiH, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS	Druga polovina 2004.	«Vratiti» nauku u obrazovni proces, ojačati naučno-straživački rad i razvoj zemlje, uključiti se u evropske naučne, integracione i razvojne procese. U skladu sa preporukama EC ³³

³² „Izvještaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora sa EU o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju“, Brisel, 18. novembra 2003, str. 34.

³³ „Izvještaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora sa EU o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju“, Brisel, 18. novembra 2003, str. 34-35.

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
3	Uskladiti zakone na nižim nivoima sa zakonima na državnom nivou	Vlada FBiH, Vlada RS, Parlament FBiH i Narodna skupština RS, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, kantonalna ministarstva obrazovanja	Prva polovina 2005.	Usvajanjem okvirnih zakona na nivou države neće prestati da važe zakoni na nižim nivoima vlasti i ovom mjerom treba obezbijediti ujednačeno obrazovanje i prohodnost na nivou države i šire
4	Usvojiti i implementirati savremeno zakonodavstvo za predškolsko obrazovanje	Parlament FBiH i Narodna skupština RS, Vlada FBiH, Vlada RS, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, kantonalna ministarstva obrazovanja	Druga polovina 2005.	Obezbijediti neophodnu transformaciju predškolskog obrazovanje iz socijalne u obrazovnu kategoriju i stvoriti preduslove za devetogodišnje osnovno obrazovanje
5	Analizirati i unaprijediti postojeću zakonsku regulativu i strukturu troškova, i kreirati izvodljivu razvojnu strukturu za predškolsko obrazovanje	Ministarstvo prosvjete i kulture RS, Ministarstvo obrazovanja i nauke FBiH	Druga polovina 2004.	Poboljšati kvalitet planiranja u ovom vidu obrazovanja
6	Usvojiti i implementirati savremeno zakonodavstvo za stručno i tehničko obrazovanje	Vlada FBiH, Vlada RS, Parlament FBiH i Narodna skupština RS, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, kantonalna ministarstva obrazovanja	Prva polovina 2005.	Modernizirati ovu oblast obrazovanja i obezbijediti izmjenu odnosa stručnog i opštег srednjeg obrazovanja u korist opštег obrazovanja. Povećati broj učenika koji pohađaju škole opštetoobrazovnog smjera. U skladu sa preporukama EC ³⁴
7	Uskladiti zakonodavstvo iz oblasti obrazovanja odraslih kao i odgovarajuće zakonodavstvo i instrumente za "učenje za cijeli život "	Vlada FBiH, Vlada RS, Parlament FBiH i Narodna skupština RS, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, kantonalna ministarstva obrazovanja	Druga polovina 2004.	Modernizirati zakonodavstvo u ovoj oblasti, raditi na podizanju svijesti o potrebi kontinuiranog učenja i stvoriti preduslove za primjenu metoda "učenje za cijeli život" u uslovima tržišne privrede
8	Precizirati zakone/propise koji definišu pripadnost javnih prihoda i odgovornost za rashode, po različitim nivoima vlade, kako bi se dostiglo racionalnije i ravnopravno pružanje usluga u obrazovanju	Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS, kantonalna ministarstva finansija	Druga polovina 2004.	Povećati odgovornost za definisanje i provedbu raspodjele javnih prihoda, racionalizirati potrošnju u obrazovanju i ujednačiti finansiranje obrazovanja na cijeloj teritoriji zemlje

³⁴ "Izvještaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora sa EU o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju", Brisel, 18. novembra 2003, str. 34

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
	STRUČNO OBRAZOVANJE			
9	Stvoriti zakonski i finansijski okvir da se poslodavci potaknu da ponude mogućnosti obavljanja prakse učenicima. Usvojiti zakone o ovoj oblasti obrazovanja, a zakone iz oblasti privrede usaglasiti sa rješenjima koja će biti definisana u zakonima o stručnom obrazovanju	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS, kantonalna ministarstva obrazovanja i finansija	Prva polovina 2006.	Na najbrži i najkvalitetniji način obezbijediti prekvalifikaciju, povećati zapošljavanje i smanjiti siromaštvo u zemlji. U skladu s preporukama EC ³⁵
10	Stvoriti pravni i finansijski okvir koji će školama omogućiti učešće u komercijalnim aktivnostima. U zakonima o obrazovanju, u kojima nije definisano da se škole mogu baviti komercijalnim aktivnostima, definisati i tu mogućnost kao i način kontrole prihoda i rashoda	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, kantonalna ministarstva obrazovanja	Prva polovina 2006.	Poboljšati način finansiranja i uspostaviti vezu sa tržistem rada
	VISOKO OBRAZOVANJE			
11	Integrirati univerzitete davanjem statusa pravnog lica isključivo univerzitetu u cijelini i dati sveukupnu odgovornost za rukovođenje budžetom univerziteta centralnom upravnom tijelu tog univerziteta	Ministarstvo civilnih poslova BiH, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, kantonalna ministarstva obrazovanja, univerziteti	Druga polovina 2004.	Reintegrirati univerzitete u skladu sa rješenjima u Evropi, uspostaviti bolju kontrolu raspodjele sredstava na univerzitetima i poboljšati kvalitet visokog obrazovanja
	INSTITUCIJE			
12	Na entitetskom ili državnom nivou uspostaviti održiv sistem finansiranja, na osnovu broja studenata/učenika. Postojeću zakonsku regulativu, kao i zakone u pripremi, usaglasiti sa ovim potrebama	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS, kantonalna ministarstva obrazovanja i finansija	Druga polovina 2004.	Racionalizirati obrazovanje i potaći transformacije koje će voditi realizaciji potencijalnih ušteda u obrazovnom sistemu
13	Osnovati fondove za visoko obrazovanje na entitetskim nivoima	Ministarstvo civilnih poslova BiH, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS	Druga polovina 2004.	Racionalizirati troškove, obezbijediti kvalitetno i transparentno finansiranje visokog obrazovanja.

³⁵ "Izveštaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora sa EU o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju", Brisel, 18. novembra 2003, str. 34-35.

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
14	Uspostaviti fondove za ujednačavanje standarda finansiranja na entitetskim i nižim nivoima vlasti	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, Federalno ministarstvo finansijska, Ministarstvo finansijska RS, kantonalna ministarstva obrazovanja i finansijska	Druga polovina 2004.	Ujednačiti finansiranje i kvalitet obrazovanja na teritoriji cijele BiH.
15	Uspostaviti fondove za naučno-istraživački rad	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, Federalno ministarstvo finansijska, Ministarstvo finansijska RS, kantonalna ministarstva obrazovanja i finansijska	Druga polovina 2005	Podrška naučno-istraživačkom radu
	PREDŠKOLSKO, OSNOVNO I OPĆE SREDNJE OBRAZOVANJE			
16	Dorađivati i implementirati zajedničku jezgru nastavnog plana i programa i pri postojećoj Agenciji za standarde i ocjenjivanje i formirati odjel za srednje stručno obrazovanje i tehničke škole, kao i odjel za nastavna jezgra nastavnih planova i programa	Ministarstvo civilnih poslova BiH, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, Ministarstvo obrazovanja i nauke FBiH	Druga polovina 2004.	Smanjiti politizaciju obrazovnog procesa
17	Izraditi smjernice za rad vijeća roditelja i vijeća učenika i formirati vijeće roditelja i vijeće učenika u svakoj školi, te vijeće roditelja u svakoj predškolskoj ustanovi	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS	Druga polovina 2004.	Uključiti sve direktne i indirektne učesnike obrazovnog procesa u donošenje odluka u obrazovanju.
18	Pri postojećoj Agenciji za standarde i ocjenjivanje formirati odjel za srednje stručno obrazovanje i tehničke škole, kao i odjel za nastavna jezgra nastavnih planova i programa. Obezbjedivanjem finansijske i tehničke podrške osigurati kontinuitet rada Agencije	Ministarstvo civilnih poslova BiH	Druga polovina 2004.	Obezbijediti ujednačen kvalitet u obrazovanju i uskladiti ga sa obrazovanjem u zemljama EU
19	U skladu sa važećom zakonskom regulativom uspostaviti mrežu centara za obuku i implementirati sistem usavršavanja, koji će uključivati usvojene programe za profesionalni razvoj odgajatelja i nastavnika u predškolskim ustanovama i osnovnim školama, te u srednjim školama	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS	Druga polovina 2005.	Povećati kvalitet obuke nastavnog osoblja i obezbijediti kontinuirano ažuriranje njihovog znanja

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
	MJERE			
20	Osigurati da zajedničke jezgre nastavnog plana i programa budu implementirane, u skladu sa zakonima BiH o osnovnim i srednjim školama	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, kantonalna ministarstva obrazovanja Ministarstvo civilnih poslova BiH	Druga polovina 2004.	Obezbjedivanje jednakih prava i mogućnosti svim učenicima. Implementirati nove usvojene zajedničke jezgre nastavnog plana i programa. U skladu sa preporukama EC ³⁶
21	Obezbijediti kontinuitet aktivnosti na izradi zajedničke jezgre nastavnih planova i programa	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, kantonalna ministarstva obrazovanja	Druga polovina 2004.	Obezbjedivanje jednakih prava i mogućnosti svim učenicima
22	Reducirati neracionalnosti u sistemu obrazovanja	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS, kantonalna ministarstva obrazovanja i finansija	Kontinuirano	Osigurati finansijsku održivost na svim nivoima obrazovanog procesa. Usvojiti nov način obračuna raspodjele sredstava za obrazovanje iz budžeta, izvršiti preraspodjelu postojećih sredstava za obrazovanje, uskladiti nastavne norme sa evropskim standardima, poboljšati odnos nastavnik/student, povećati prosječnu veličinu škole, smanjiti ponavljanja, poboljšati odnos stručnih i opštih obrazovnih cijelina u nastavno procesu
23	Razviti model novog načina finansiranja, usklađen sa programom reformi javnih rashoda, kojim treba obezbijediti kvalitetno i finansijski održivo obrazovanje. Testirati pripremljeni model	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS, kantonalna ministarstva obrazovanja i finansija	Prva polovina 2005.	Uskladiti potrebe i mogućnosti u procesu finansiranja obrazovanja preraspodjelom postojećih sredstava, obezbijedivanjem dodatnih izvora finansiranja obrazovanja (privatnih i namjenska sredstva iz privrede, sredstva međunarodne zajednice)
24	Razviti instrumente za višegodišnje operativno planiranje na nivou odgojno-obrazovnih institucija, kao i strateško planiranje budžeta na centralnom nivou	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS, kantonalna ministarstva obrazovanja i finansija	Prva polovina 2005.	Poboljšati proces planiranja u obrazovanju
25	Razviti plan za stimulisanje privatnih ulaganja u obrazovanje	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, statističke institucije	Druga polovina 2004.	Povećati učešće privatnih sredstava u obrazovanju. Plan treba definisati osnovne elemente i mogućnosti privatnih ulaganja u obrazovanje, način podsticaja za tu vrstu ulaganja, način kontrole sredstva, institucije nadležne za realizaciju plana, kao i intervencije u zakonima koje moraju biti urađene da bi plan mogao biti implementiran

³⁶ "Izvještaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora sa EU o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju", Brisel, 18. novembra 2003, str. 35.

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
26	Reinvestirati u sektor obrazovanja, povećati potrošnju za nastavu, održavanje i pedagošku literaturu i istovremeno uvesti poticaje za nastavnike, kroz stručno usavršavanje i rast plata, kako se broj radnih mesta u sektoru obrazovanja bude vremenom smanjivao	Ministarstvo civilnih poslova BiH, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS, kantonalna ministarstva obrazovanja i finansija	2005-2007. (i dalje do 2010)	Povećanje kvaliteta obrazovanja, povećanje motiviranosti i kreativnosti nastavnog osoblja i poboljšanje uslova rada. Da bi ovaj cilj bio realiziran potrebno je izvršiti preraspodjelu sredstava koja će biti ostvarena eliminisanjem neefikasnosti u obrazovnom procesu na svim nivoima
27	Unaprijediti javnu odgovornost za potrošnju putem osiguravanja transparentnosti budžetskih doznaka akademskim institucijama i školama, kao i u prikupljanju prihoda	Ministarstvo civilnih poslova BiH, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS, kantonalna ministarstva obrazovanja i finansija	Druga polovina 2004.	Povećati odgovornost i transparentnost finansiranja obrazovanja
28	Uspostaviti transparentne programe za kreditiranje i stipendiranje studenata	Ministarstvo civilnih poslova BiH, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS, kantonalna ministarstva obrazovanja i finansija	Prva polovina 2005.	Poboljšanje kvaliteta studiranja, smanjenje prosječnog trajanja studiranja, poboljšanje studentskog standarda.
29	Obezbijediti primjenu Bolonjske deklaracije i Lisabonske konvencije	Ministarstvo civilnih poslova, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, univerziteti	Druga polovina 2004.	Uključivanje u obrazovne procese EU i obezbjedivanje prohodnosti u obrazovnom procesu. Potpisivanje ovih dokumenata omogućiti će i pristup određenim fondovima kroz projekte EU
30	U okviru reforme obrazovnog sistema i reforme nastavnih planova i programa uključivanje gender komponente u skladu sa Zakonom o ravноправности spolova BiH	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, kantonalna ministarstva obrazovanja	Kontinuirano	Eliminisati diskriminaciju po osnovu spola
31	Unaprijediti izvršenje budžeta u sektoru obrazovanja, u skladu s cjelokupnim programom reformi javnih rashoda i uravnotežiti budžetske doznake i stvarnu potrošnju	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS, kantonalna ministarstva obrazovanja i finansija	Prva polovina 2006.	Obezbijediti trajne i stabilne izvore finansiranja obrazovanja i poboljšanje kvaliteta obrazovanja na svim nivoima

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
32	Razviti savremene modele i strukture upravljanja i uspostaviti sistem obuke za upravno osoblje i za članove školskih odbora	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS	Druga polovina 2004.	Poboljšati kvalitet rukovođenja u obrazovnim institucijama educiranjem rukovodstva o menadžmentu, strateškom planiranju i transparentnosti
33	Revidirati i izraditi usklajena pravila i standarde za predškolske ustanove i osnovne škole, osigurati kontrolu školskih objekata i opreme, te definirati izvodljive ciljeve za unapređenje predškolskih ustanova, te osnovnih i srednjih škola	Ministarstvo prosvjete i kulture RS, Ministarstvo obrazovanja i nauke FBiH	Prva polovina 2005.	Obezbijediti kvalitetno predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje i uskladiti ga sa potrebama i mogućnostima BiH
34	Osigurati transparentno, konkurentno, racionalno i finansijski održivo finansiranje javnog sektora obrazovanja, koje je u skladu sa zemljama EU i koje podrazumijeva određeni nivo učešća sredstava za obrazovanje u GDP-ju	Ministarstvo prosvjete i kulture RS, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo civilnih poslova BiH, statističke institucije	Kontinuirano	Povećati odgovornost za finansiranje obrazovanja i obezbijediti preduslove za uključivanje u evropsku akademsku zajednicu, davanjem novih ovlasti ministarstvima, redefinisanjem uloge menadžera u obrazovanju, strateškim planiranjem, definisanjem organizacija odgovornih za kontrolu, povezivanjem sa privredom, novom ulogom vijeća roditelja
PREDŠKOLSKO, OSNOVNO I OPĆE SREDNJE OBRAZOVANJE				
35	Implementirati Privremeni sporazum o zadovoljavanju specifičnih potreba i prava djece povratnika, što podrazumijeva: - Povećano upošljavanje povratnika/manjinskih domicilnih nastavnika - Podučavanje nacionalne grupe predmeta, na zahtjev roditelja - Smanjenje broja učenika koji se prevoze u jednoetničke škole - Potpuno uklanjanje uvredljivih sadržaja iz udžbenika za nacionalnu grupu predmeta - Harmonizaciju sastava školskih odbora sa nacionalnom strukturu u školi - Uklanjanje predmeta i promjena naziva škola, ukoliko su neprimjereni	Ministarstvo civilnih poslova BiH , Ministarstvo prosvjete i kulture RS, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Prva polovina 2006.	Eliminisati diskriminaciju iz obrazovnog procesa, pružiti iste mogućnosti svim učenicima, obezbijediti poštivanje osnovnih ljudskih prava i sloboda, racionalizirati obrazovni proces. U skladu sa preporukama EC ³⁷
36	Provesti kampanju o inkluzivnom obrazovanju, kao novom pristupu obrazovanju koje podrazumijeva aktivno uključivanje svih aktera (nastavnici, učenici, roditelji, društvo) u obrazovni proces, u cilju podizanja svijesti javnosti	Ministarstvo prosvjete i kulture RS, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Druga polovina 2004.	Stvoriti preduslove za uvođenje inkluzivnog obrazovanja
37	Izraditi primjeren predškolski nastavni plan i program, uz uvažavanje savremenih principa obrazovanja i nastavnog plana i programa	Ministarstvo prosvjete i kulture RS, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Druga polovina 2004.	Promijeniti status predškolskog obrazovanja iz socijalnog u obrazovni, povećati broj djece koja pohađaju predškolsko obrazovanje i prilagoditi ga devetogodišnjem osnovnom obrazovanju

³⁷ "Izvještaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora sa EU o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju", Brisel, 18. novembra 2003, str. 35.

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
38	Postepeno povećavati broj djece predškolskog uzrasta koja stiču adekvatno obrazovanje	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, kantonalna ministarstva obrazovanja	2007. i dalje	Većim ulaganjem društvenih i privatnih sredstava u predškolsko obrazovanje adekvatno pripremiti što veći broj djece za osnovno obrazovanje
39	Razviti i implementirati sistem standardiziranog ocjenjivanja i potvrđivanja učeničkih uspjeha u cijeloj zemlji	Ministarstvo civilnih poslova BiH, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, kantonalna ministarstva obrazovanja	Druga polovina 2005.	Implementacijom aktivnosti Agencije za ocjenjivanje obezbijediti ujednačavanje i standardizovati evaluiranje znanja učenika na nivou zemlje
40	Uz konsultacije sa obrazovnim institucijama i uz adekvatnu ekspertizu u oblasti savremenih principa nastavnog plana i programa izraditi nastavni plan i program za svaki predmet i pedagoške standarde (norme, broj učenika, broj sati)	Ministarstvo civilnih poslova BiH, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, kantonalna ministarstva obrazovanja	Druga polovina 2005.	Eliminisati diskriminaciju iz obrazovnog procesa, modernizirati nastavne planove i programe. U početnoj fazi ovo će se odnositi na izradu zajedničke jezgre nastavnog plana i programa. To će također omogućiti da se uravnoteže nastavne norme i uslove rada što će obezbijediti učenicima u BiH da zajedno pohađaju nastavu
41	Provesti reviziju inicijalnog obrazovanja i obuke nastavnika i obezbijediti da svi nastavnici prođu obuku za primjenu savremenih metoda podučavanja	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, kantonalna ministarstva obrazovanja	2007.	Osavremeniti inicijalno obrazovanje nastavnika i redefinisati potrebna znanja i vještine, kontinuirano ih ažurirati
42	Provesti reviziju nastavnih predmeta i sistema za obuku nastavnika u osnovnim i srednjim školama.	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, kantonalna ministarstva obrazovanja	Prva polovina 2007.	Modernizovati proces obuke nastavnika i nastavnih sadržaja. Nastavne sadržaje prilagoditi potrebi razvoja svijesti o važnosti zaštite okoliša, važnosti informacionih tehnologija i informatičke pismenosti, zdravstvenog odgoja i drugim aktuelnim temama.
43	Izraditi standarde i procedure za dobijanje licence i certifikata odgajatelja i nastavnika u predškolskim ustanovama i osnovnim i srednjim školama	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, kantonalna ministarstva obrazovanja	Prva polovina 2005.	Eliminisati diskriminaciju iz ovog procesa i standardizovati vrijednosti koje definišu uslove dobivanja certifikata
44	Razviti i implementirati program obuke i stručnog usavršavanja nastavnika za rad sa djecom sa posebnim potrebama, na svim nivoima obrazovanja	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, kantonalna ministarstva obrazovanja	Prva polovina 2005.	Modernizirati proces obuke nastavnika u ovoj oblasti obrazovanja i povećati broj nastavnika sposobljenih da rade sa djecom sa posebnim potrebama
45	Izmijeniti postojeći sistem kategorizacije djece sa posebnim potrebama, kako bi se osigurala dosljedna primjena savremenog pristupa inkluzivnog obrazovanja	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, kantonalna ministarstva obrazovanja	Druga polovina 2004.	Sistem kategorizacije djece sa posebnim potrebama uskladiti sa postojećim evropskim sistemom
46	Imenovati i birati direktore i školske odbore u skladu sa EU standardima	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, kantonalna ministarstva obrazovanja	Kontinuirano	Poboljšati kvalitet i modernizirati proces rukovođenja obrazovnim institucijama i povećati transparentnost procesa rukovođenja u obrazovanju

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
47	Prenijeti odgovornost na škole, dajući direktorima škola i nastavnicima više slobode u inoviranju nastavnog plana i programa, i upravljanja školama	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, kantonalna ministarstva obrazovanja	Druga polovina 2004.	Modernizirati nastavu i upravljanje školama, povećati kreativnost i odgovornost nastavnog kadra
48	Obnoviti tripartitna savjetodavna vijeća (poslodavci/biroi za zapošljavanje/vladini zvaničnici) u cilju jačanja veza između škola i tržišta rada	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, privredne komore i biroi za zapošljavanje na svim nivoima	Druga polovina 2004.	Olakšati proces racionalizacije obrazovanja i povećati uticaj prestavnika privrede na obrazovni proces
STRUČNO OBRAZOVANJE				
49	Izraditi i testirati probni model za racionalizaciju i modernizaciju jednog ekonomskog sektora (poljoprivreda). Ovu aktivnost provesti u svim školama na teritoriji BiH koje obrazuju učenike u ovoj oblasti	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, kantonalna ministarstva obrazovanja	Druga polovina 2005.	Modernizirati proces stručnog obrazovanja i promijeniti strukturu nastavnih planova i programa
50	Identificirati prioritetna područja za racionalizaciju broja zanimanja	Vijeće ministara BiH, Vlada FBiH, Vlada RS, privredne komore i zavodi za zapošljavanje na svim nivoima, statističke institucije	Prva polovina 2005.	Analizirati potrebe tržišta, eliminirati obrazovanje za zastarjela i nepotrebna zanimanja, što će voditi smanjenju nezaposlenosti i siromaštva
51	Racionalizirati sistem stručnog obrazovanja i obuke na šire kategorije zanimanja	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, kantonalna ministarstva obrazovanja	Prva polovina 2005.	Pojeftiniti stručno obrazovanje i učiniti ga fleksibilnijim u odgovoru na potrebe tržišta rada
52	Izraditi visokokvalitetne, moderne i fleksibilne nastavne planove i programe koji su u skladu s promjenama na tržištu rada i evropskim standardima	Ministarstvo civilnih poslova BiH, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, kantonalna ministarstva obrazovanja	Druga polovina 2005.	Modernizirati stručno obrazovanje i prilagoditi ga potrebama savremenog tržišta rada u funkciji smanjenja nezaposlenosti i siromaštva
53	Razviti sistem informisanja o tržištu rada	Statističke institucije, privredne komore na svim nivoima, biroi za zapošljavanje na svim nivoima	Druga polovina 200.	Obezbijediti tačne i ažurne informacije i povećati mobilnost kadrova. Bazu podataka razviti pri statističkim institucijama. Baza podataka treba biti dostupna svim privrednim komorama, biroima rada i ministarstvima obrazovanja i privrede
54	Unaprijediti i specijalizirati obuku završenih srednjoškolaca, orientiranih ka potrebama tržišta rada, ali i odraslih; uključiti i nezaposlene i raseljene osobe	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, kantonalna ministarstva obrazovanja	Prva polovina 2005.	Ove aktivnosti odnose se i na proces obrazovanja u toku redovnog školovanja, ali i na prekvalifikaciju i dokvalifikaciju odraslih. Samo takav sveobuhvatan pristup može smanjiti nezaposlenost i siromaštvo

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
55	Razviti sistem koji omogućava horizontalnu i vertikalnu pokretljivost učenika i nastavnika unutar obrazovnih struktura	Vijeće ministara BiH, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, privredne komore na svim nivoima, birovi za zapošljavanje na svim nivoima	Prva polovina 2006.	Uvođenjem nastavnih planova i programa sa većim učešćem opštih u odnosu na stručne cjeline ospособiti što veći broj kadrova da odgovori na potrebe tržišta rada i povećati mobilnost kadrova unutar zemlje
56	Osigurati konkretnu pomoć i savjete nastavnicima, formiranjem grupe mentora	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, kantonalna ministarstva obrazovanja	Druga polovina 2004.	Obezbijediti kontinuirano ažuriranje znanja nastavnika
	VISOKO OBRAZOVANJE			
57	Postići sporazum o prijenosu ovlasti u oblasti visokog obrazovanja sa kantona na FBiH	Vlada FBiH i kantoni, univerziteti	Druga polovina 2004.	Omogućiti transparentnije i urednije finansiranje studenata sa područja svih kantona
58	Ustanoviti javne i transparentne mehanizme za osiguranje kvaliteta, uključujući procedure periodične vanjske ocjene univerziteta	Ministarstvo civilnih poslova BiH, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, kantonalna ministarstva obrazovanja, univerziteti	Druga polovina 2005.	Uvođenjem metoda kontrole i evaluacije kvaliteta visokoškolskog obrazovanja (agencije, testovi, evaluacioni obrasci, ankete) poboljšati kvalitet visokog obrazovanja
59	Ustanoviti sistem ekvivalentnosti za akademska zvanja, koja se stiču na univerzitetima u BiH, a koji su u skladu sa praksom u Evropi	Ministarstvo civilnih poslova BiH, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, kantonalna ministarstva obrazovanja, univerziteti	Prva polovina 2007.	Obezbijediti pokretljivost studenata u zemlji i inostranstvu
60	Uvesti tekst objašnjenja kao dodatak diplomama (tzv. «Diploma Supplement ») na svim univerzitetima	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, kantonalna ministarstva obrazovanja, univerziteti	Druga polovina 2004.	Obezbijediti pokretljivost stručnjaka u zemlji i inostranstvu
61	Prijem na univerzite te uvjetovati sticanjem diplome na završetku srednje škole (polaganjem maturalskog ispita ili slično), koja će biti priznate kroz Lisabonsku konvenciju	Ministarstvo civilnih poslova BiH, univerziteti, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, kantonalna ministarstva obrazovanja	Prva polovina 2006.	Povećati kvalitet odabira studenata na univerzitete i povećati kvalitet visokog obrazovanja

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
62	Uraditi reformu nastavnih planova i programa i nastavno-naučnog procesa, u cilju promoviranja aktivnijeg učešća učenika i studenata u nastavnom procesu, kritičkog razmišljanja i analize, kreativnosti i prilagodljivosti, uz širu primjenu učenja na daljinu	Ministarstvo civilnih poslova BiH, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, univerziteti	Druga polovina 2005.	Modernizirati obrazovni proces i metodologiju rada sa učenicima /studentima, povećati preduslove za razvoj zemlje i pridruživanje EU
63	Izvršiti profesionalizaciju administracije univerziteta i unaprijediti profesionalne sposobnosti njihovog rukovodstva	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, kantonalna ministarstva obrazovanja, univerziteti	Prva polovina 2005.	Poboljšati način rada i rukovođenje na univerzitetima i pojeftiniti administraciju na univerzitetima
64	Osigurati institucionalno učešće studenata, akademskog i neakademskog osoblja u internim procesima donošenja odluka	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, kantonalna ministarstva obrazovanja, univerziteti, studentske organizacije	Druga polovina 2004.	Povećati odgovornost svih učesnika obrazovnog procesa na univerzitetima, a posebno nastavnog i rukovodnog kadra
65	Ubrzati uvođenje Evropskog sistema prijenosa kredita (ESTC) u cilju završavanja procesa za većinu akademskih programa	Univerziteti, Ministarstvo civilnih poslova BiH, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, kantonalna ministarstva obrazovanja	Prva polovina 2005.	Skratiti dužinu studiranja na univerzitetima, obezbijediti eksternu mobilnost studenata i pojeftiniti visoko obrazovanje
66	Podržati univerzitete u razvoju strateških planova, usaglašenih sa novim zakonima o visokom obrazovanju	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, kantonalna ministarstva obrazovanja	Kontinuirano	Poboljšati kvalitet studiranja i metodologiju rada na univerzitetima
67	Uvesti procedure prijema, ocjenjivanja i izdavanja diploma studentima, koje će biti otvorene, transparentne i pouzdane	Univerziteti	Druga polovina 2004.	Povećati odgovornost nastavnog kadra, eliminisati diskriminaciju iz obrazovnog procesa
68	Putem otvorenog pristupa raspoloživim izvorima finansiranja unaprijediti kvalitet nastave na univerzitetima i povećati njihov doprinos kulturnom, ekonomskom i društvenom razvoju, jačanjem naučnoistraživačkog rada studenata i nastavnog osoblja	Univerziteti	Prva polovina 2005.	Povećati učešće drugih izvora finansiranja - privatnih u visokom obrazovanju
69	Animirati više studenata starijih godina da se uključe u proces cjeloživotnog učenja i da promoviraju neprekidno učenje i usavršavanje, povećati relevantnost nastavnih planova i programa u odnosu na potrebe na tržištu rada, dopunjavati ili preusmjeravati stručne kvalifikacije, s akcentom na praktične primjene, razviti studije koje traju kraće, te nuditi široke mogućnosti za vanredno studiranje	Univerziteti, privredne komore na svim nivoima	Druga polovina 2004.	Skratiti prosječnu dužinu studiranja, modernizirati nastavne planove i programe i prilagoditi ih novim potrebama tržišta rada, «vratiti» nauku na univerzite, povećati fleksibilnost visokog obrazovanja. Do kraja PRSP očekuje se da sve ove aktivnosti budu definisane i da se počne sa njihovom implementacijom

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
70	Povećati omjer studenata koji uspješno završavaju studij u predviđenom vremenskom okviru	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, univerziteti	2004. i dalje	Pojeftiniti visoko obrazovanje i skratiti vrijeme studiranja. Prosječna dužina studiranja u BiH je 7,5 godina
71	Ojačati infrastrukturu na univerzitetima, posebno smještaj i usluge za studente koji dolaze iz drugih krajeva	Univerziteti, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Kontinuirano	Poboljšati položaj studenata, smanjiti diskriminaciju na univerzitetima i osnovati fondove za visoko obrazovanje i kreditiranje studenata
72	Razvijati informacioni sistem u obrazovanju, reaktivirati i unaprijediti postojeću akademsku naučno-istraživačku mrežu	Vijeće ministara BiH, Ministarstvo civilnih poslova BiH, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS, Ministarstvo nauke i tehnologije RS, univerziteti,	Druga polovina 2004.	Obezbijediti adekvatno umrežavanja univerziteta i ostalih obrazovnih institucija, pristup bibliotekama, eLearning, razmjenu informacija sa svjetom i članstvo u međunarodnim asocijacijama i uključivanje u međunarodnu akademsku mrežu
73	Stvarati predulove za razvoj naučno-istraživačkog rada na univerzitetima	Ministarstvo prosvjete i kulture RS, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo nauke i tehnologije RS, Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS, univerziteti,	Kontinuirano	Poboljšati nastavno-naučni proces, obezbijediti razvoj novih programa, uključivanje u evropsku akademsku sferu i ostale evropske i svjetske institucije, povećati učešće bh. naučnika u naučnim projektima EU, što će na duži rok voditi omogućiti stalno smanjivanje siromaštva

Akcioni plan - zdravstvo

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
ZAKONI I PROPISI				
1	Izmjeniti i dopuniti Zakon o zdravstvenoj zaštiti u oba entiteta	Ministarstvo zdravstva FBiH, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS	Druga polovina 2005.	Jačanje efikasnosti sistema
2	Izmjeniti i dopuniti Zakon o zdravstvenom osiguranju u oba entiteta	Ministarstvo zdravstva FBiH, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS, zavodi zdravstvenog osiguranja FBiH i RS	Druga polovina 2005.	Uvesti princip solidarnosti i pravičnosti u osigiranju zdravstvene zaštite
3	Izmjeniti Zakon o zaštiti građanstva od zaraznih bolesti u FBiH	Ministarstvo zdravstva FBiH, Zavod za javno zdravstvo FBiH	Druga polovina 2004.	Unaprijediti efikasnost sistema zaštite od zaraznih bolesti
4	Izmjeniti Zakon o sanitarnoj inspekciji u FBiH	Ministarstvo zdravstva FBiH	Druga polovina 2004.	Unaprijediti efikasnost sistema zaštite od zaraznih bolesti

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
5	Izmjeniti Zakon o zdravstvenom nadzoru nad životnim namirnicama i predmetima opšte upotrebe u oba entiteta	Federalno ministarstvo zdravstva, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS, u saradnji sa drugim resorima	Prva polovina 2005.	Unaprijediti efikasnost sistema zaštite od zaraznih bolesti
6	Usvojiti Zakon o Agenciji za lijekove BiH	Ministarstvo civilnih poslova BiH	Prva polovina 2004.	Jačanje jedinstvenog tržišta u oblasti trgovine lijekovima
7	Usvojiti Zakon o prometu otrova u oba entiteta	Federalno ministarstvo zdravstva, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS, u saradnji sa drugim resorima	Prva polovina 2005.	Unaprijediti sistem zaštite
8	Usvojiti Pravilnik o specijalizacijama u FBiH	Federalno ministarstvo zdravstva	Prva polovina 2005.	Jačati jednakost u dostupnosti zdravstvenih usluga
9	Usvojiti Zakon o obaveznim statističkim istraživanjima u zdravstvu u oba entiteta	Federalno ministarstvo zdravstva, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS, Zavodi za javno zdravstvo FBiH i RS	Prva polovina 2005.	Jačati kapacitet nadležnih institucija za monitorinig i analize
10	Usvojiti Zakon o akreditaciji i unapređenju kvaliteta u zdravstvu FBiH	Federalno ministarstvo zdravstva	Druga polovina 2004.	Unaprijediti kvalitet usluga i efikasnost sistema
11	Izraditi i u entitetskim parlamentima usvojiti zakone o paketima zdravstvenih prava	Federalno ministarstvo zdravstva, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS, kantonalna ministarstva zdravstva, fondovi zdravstvenog osiguranja FBiH i RS	Prva polovina 2005.	Jačati princip jednakosti i solidarnosti u osiguranju zdravstvenih usluga
12	Izraditi i u entitetskim parlamentima usvojiti propise o mreži ustanova u funkciji zdravstvene zaštite (Master Plan)	Federalno ministarstvo zdravstva, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS, kantonalna ministarstva zdravstva, zavodi za javno zdravstvo FBiH i RS	Prva polovina 2006.	Unaprijediti efikasnost sistema zdravstvene zaštite
13	Izraditi i usvojiti zakonski okvir za uspostavljanje dopunskih i privatnih zdravstvenih osiguranja	Federalno ministarstvo zdravstva, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS, kantonalna ministarstva zdravstva, fondovi zdravstvenih osiguranja	Početak prva polovina 2006. (završetak 2008.)	Unaprijediti efikasnost sistema
	INSTITUCIJE			
14	Uspostaviti tijelo koje bi koordiniralo aktivnosti javnog zdravstva na nivou BiH	Ministarstvo civilnih poslova BiH, Federalno ministarstvo zdravstva, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS, entitetski zavodi za javno zdravstvo	Prva polovina 2006.	Jačanje institucionalnog okvira

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
15	Uspostaviti Agenciju za lijekove na nivou BiH	Ministarstvo civilnih poslova BiH, Federalno ministarstvo zdravstva, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS, Zavod za kontrolu lijekova FBiH, Agencija za lijekove RS	Prva polovina 2005.	Jačanje jedinstvenog ekonomskog prostora
16	Uspostaviti regulatorna tijela za poboljšanje kvaliteta u pružanju zdravstvene zaštite	Federalno ministarstvo zdravstva, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS, entitetske agencije za akreditaciju i osiguranje kvaliteta	Prva polovina 2005.	Jačanje kvaliteta usluga
17	Uspostaviti Direkciju za radijaciju na nivou BiH	Ministarstvo civilnih poslova BiH, Federalno ministarstvo zdravstva, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS	Druga polovina 2004.	Jačanje javno-zdravstvena sigurnost
18	Transformisati domove zdravlja na način kako je predviđeno strateškim planovima i zakonima	Federalno ministarstvo zdravstva, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS, kantonalna ministarstva zdravstva, domovi zdravlja	Kontinuirano do 2015.	Jačanje efikasnosti sistema
19	U zdravstvene ustanove uvesti jedinice za praćenje i poboljšanje kvalitete zdravstvene zaštite	Federalno ministarstvo zdravstva, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS, agencije za kontrolu kvalitete, strukovne komore, zdravstvene ustanove, zavodi za javno zdravstvo, fondovi zdravstvenog osiguranja	Početak prva polovina 2005. (završetak 2009.)	Jačati kvalitet usluga u pružanju zdravstvene zaštite
	MJERE			
20	- Izraditi i usvojiti entitetske strateške planove za razvoj zdravstvenih sistema za period od 10 godina - Izraditi i usvojiti operativne planove za realizaciju strateških planova	federalno ministarstvo zdravstva, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS	Druga polovina 2004. Prva polovina 2005.	Korelira sa ostvarenjem ciljeva, proklamiranih u PRSP strategiji
21	Usvojiti politike o kvalitetu u zdravstvu FBiH	Federalno ministarstvo zdravstva	Druga polovina 2004.	Unaprijediti kvalitet usluga i efikasnost sistema
22	Preorijentisati primarnu zdravstvenu zaštitu ka porodičnoj medicini	Federalno ministarstvo zdravstva, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS, kantonalna ministarstva zdravstva, domovi zdravlja	Kontinuirano do 2015.	Jačanje efikasnosti sistema

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
23	Provesti programe specijalizacije i dodatne edukacije iz porodične medicine	Federalno ministarstvo zdravstva, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS, kantonalna ministarstva zdravstva, katedre porodične medicine, ljekarske komore	Kontinuirano do 2015.	Jačanje efikasnosti i kvalitet usluga
24	Izraditi i uspostaviti sistem finansiranja zdravstvenih sistema kako bi odgovorio na postavljene ciljeve jednakosti, pristupačnosti i solidarnosti	Federalno ministarstvo zdravstva, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS, kantonalna ministarstva zdravstva, fondovi zdravstvenog osiguranja	Prva polovina 2006.	Jačati princip jednakosti i solidarnosti u osiguranju zdravstvenih usluga
25	Obavezati entitetske vlade da, prema Ustavu, osiguraju finansijska sredstva za zdravstvenu zaštitu neobuhvaćenih kategorija stanovništva	Vlada RS, Vlada FBiH, Federalno ministarstvo zdravstva, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS, kantonalna ministarstva zdravstva, Federalno ministarstvo finansijskih poslova, Ministarstvo finansijskih poslova RS	Kontinuirano	Jačati princip jednakosti i solidarnosti u osiguranju zdravstvenih usluga
26	Izraditi mehanizme kojima bi se omogućila uspješnija kontrola prikupljanja doprinosa za zdravstvenu zaštitu	Vlada RS, Vlada FBiH, fondovi zdravstvenog osiguranja, Federalno ministarstvo finansijskih poslova, Ministarstvo finansijskih poslova RS - poreske uprave	Kontinuirano	Unaprijediti finansiranje sistema zdravstvene zaštite
27	Implementacijom paketa zdravstvenih prava smanjiti udio «plaćanja iz džepa»	Federalno ministarstvo zdravstva, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS, fondovi zdravstvenog osiguranja	Kontinuirano	Jačati princip jednakosti i solidarnosti u osiguranju zdravstvenih usluga
28	Obezbijediti bolju, tj. učinkovitiju preraspodjelu sredstava unutar pojedinih segmenata zdravstvene zaštite	Federalno ministarstvo zdravstva, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS, kantonalna ministarstva zdravstva, fondovi zdravstvenog osiguranja	Kontinuirano	Unaprijediti alokativnu efikasnost
29	Razviti, testirati i primjeniti mehanizam ugovaranja i plaćanja u PZZ sistemom težinske kapitacije, kako bi svi građani imali jednak pristup zdravstvenoj zaštiti	Federalno ministarstvo zdravstva, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS, kantonalna ministarstva zdravstva, fondovi zdravstvenog osiguranja, domovi zdravlja, ambulante porodične medicine	Postepeno do 2015.	Unaprijediti alokativnu efikasnost i pravičnost u pružanju zdravstvenih usluga

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
30	Razviti, testirati i primijeniti mehanizam ugovaranja i plaćanja zdravstvenih usluga u bolničkom sektoru	Federalno ministarstvo zdravstva, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS, kantonalna ministarstva zdravstva, fondovi zdravstvenog osiguranja, menadžment bolnica	Početak prva polovina 2004. (završetak 2008.)	Unaprijediti alokativnu efikasnost
31	Sistematski pratiti sve resurse u zdravstvenom sektoru kroz transparentne zdravstvene obračune (National Health Accounts), u cilju djelotvornijeg zdravstvenog planiranja i donošenja odluka	Federalno ministarstvo zdravstva, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS, kantonalna ministarstva zdravstva, Ministarstvo finansija FBiH, Ministarstvo finansija RS, fondovi zdravstvenog osiguranja	Kontinuirano	Unaprijediti efikasnost i pravičnost u pružanju zdravstvenih usluga
32	Izraditi strategiju "novog javnog zdravstva"	Federalno ministarstvo zdravstva, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS, kantonalna ministarstva zdravstva, zavodi za javno zdravstvo u saradnji sa drugim nadležnim resorima i lokalnom zajednicom	Prva polovina 2007.	Unaprijediti efikasnost sistema
33	Provesti analizu zaposlenih u zdravstvu te izraditi i realizovati program zbrinjavanja viška	Vlada RS, Vlada FBiH, Federalno ministarstvo zdravstva, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS, kantonalna ministarstva zdravstva, zavodi za javno zdravstvo	Početak prva polovina 2004. (završetak 2009.)	Radi racionalizacije i povećanja efikasnosti sistema
34	Izraditi i provoditi strategiju razvoja ljudskih resursa, baziranu na potrebama i u saradnji sa sektorom obrazovanja	Federalno ministarstvo zdravstva, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS, kantonalna ministarstva zdravstva, zavodi za javno zdravstvo, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS	Prva polovina 2006.	Radi racionalizacije i povećanja efikasnosti sistema
35	Obezbijediti održivo finansiranje nabavke vakcina	Federalno ministarstvo zdravstva, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS, kantonalna ministarstva zdravstva, fondovi zdravstvenog osiguranja, zavodi za javno zdravstvo	Kontinuirano	Jačati alokativnu efikasnosti i pravičnost

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
36	Realizovati međunarodno preuzete obaveze, vezane za strategiju "Zdravlje u 21. vijeku", prema propisanoj dinamici WHO	Federalno ministarstvo zdravstva, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS, kantonalna ministarstva zdravstva, zavodi za javno zdravstvo	Kontinuirano	Jačati sisteme zdravstvene zaštite
37	Izraditi, usvojiti i implementirati programe prevencije bolesti i promocije zdravlja (masovne nezarazne bolesti, SIDA, kontrola duhana, narkomanija)	Federalno ministarstvo zdravstva, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS, kantonalna ministarstva zdravstva, zavodi za javno zdravstvo	Kontinuirano	Jačati sisteme zdravstvene zaštite
38	Pratiti zdravstvene indikatore kao pokazatelje izvedbe sistema, prema preporuci WHO, te ih koristiti da bi se kreirala politika i određivali prioriteti	Zavodi za javno zdravstvo FBiH i RS	Kontinuirano	Jačati efikasnost sistema
39	Pristupiti izradi projektnog zadatka za razvoj integralnog zdravstveno-informacionog sistema (ZIS) na nivou entiteta i razvoju IT protokola za komunikaciju informacionih sistema na nivou BiH	Vlada RS, Vlada FBiH, Federalno ministarstvo zdravstva, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS, kantonalna ministarstva zdravstva, fondovi zdravstvenog osiguranja, zavodi za javno zdravstvo	Prva polovina 2006. (Završetak do 2009.)	Jačati efikasnost sistema
40	Obezbijediti odgovarajuće uslove za praćenje ekoloških ekspozicija i njihov uticaj na zdravlje, u saradnji sa drugim sektorima	Federalno ministarstvo prostornog planiranja i okoliša, Ministarstvo prostornog planiranja, građevinarstva i okoliša RS, Federalno ministarstvo zdravstva, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS, kantonalna ministarstva zdravstva, zavodi za javno zdravstvo	Kontinuirano	Unapređenje sistema zaštite čovjekove okoline
41	Sudjelovati u aktivnostima iz oblasti zdravstva, a koje se odnose na implementaciju NEHAP-a	Vlada FBiH, Vlada RS, sa Federalnim ministarstvom zdravstva, Ministarstvom zdravlja i socijalne politike RS, agencijama, zavodima za javno zdravstvo	Kontinuirano	Unapređenje sistema zaštite čovjekove okoline

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
42	Obezbijediti uslove za naučno-istraživački rad u zdravstvu	Federalno ministarstvo zdravstva, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS, Ministarstvo obrazovanja i nauke FBiH, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, fondovi zdravstvenog osiguranja, naučno istraživačke ustanove zdravstvenog usmjerenja	Kontinuirano	Razvijanje naučno-istraživačko rada u zdravstvu
43	Usklađivati finansijske resurse u zdravstvu, shodno stopi rasta nacionalnog dohotka	Vlada FBiH, Vlada RS, Federalno ministarstvo zdravstva, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS, Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS	Kontinuirano	Radi osiguranja adekvatnih sredstava za efikasan sistem zdravstvene zaštite zasnovan na principima solidarnosti i efikasnosti

Akcioni plan - poljoprivreda

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
ZAKONI I PROPISI				
1	Uslugaditi postojeće entitetske zakone sa zakonima koji su doneseni na nivou BiH	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS, stručne institucije	Prva polovina 2005.	Harmonizirati propise

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
2	Izraditi podzakonske akte za postojeće zakone	Vijeće ministara BiH, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS, stručne institucije	Prva polovina 2005.	Kompletirati institucionalni okvir
3	Izraditi podzakonske akte uz Zakon o zaštiti zdravlja bilja BiH. Kao prioritet preuzeti u nacionalno zakonodavstvo sljedeće direktive: <ul style="list-style-type: none"> • Direktiva vijeća 2000/29/EC Zdravlje biljaka • Direktiva Vijeća 69/464/EEC - Rak krompira (<i>Synchytrium endobioticum</i>) • Direktiva Vijeća 69/465/EEC - Cistna nematoda krompira (<i>Heterodera rostochiensis</i>) • Direktiva Vijeća 93/85/EEC - Prstenasta trulež krompira (<i>clavibacter michiganensis ssp. sepedonicus</i>) • Direktiva Vijeća 98/57/EC - Smeđa trulež krompira (<i>Ralstonia solanacearum</i>) • Direktiva Komisije 98/22/EC - Granično inspekcijsko mjesto - minimalni uslovi te ostale zakonske i podzakonske akte koji se odnose na: <ul style="list-style-type: none"> • Registraciju proizvođača i uvoznika (92/90/EEC) • Standardizaciju biljnih pasoša (92/105/EEC) • Zaštićene zone (93/51/EEC, 92/70/EEC, 2000/35/EC) • Monitoring sadržaja pesticida u prehrabrenim proizvodima i poljoprivrednim proizvodima (94/30/EC, 94/29/EEC, 93/258/EEC) • tehničke i organizacijske uvjete koje moraju zadovoljiti laboratorije koje izvode dijagnostičke analize za zdravlje biljaka 	Vijeće ministara BiH, buduća Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS	Postepeno do 2007.	U skladu sa preporukama EC ³⁸
4	Usvojiti Zakon o sjemenu i sadnom materijalu BiH	Vijeće ministara BiH, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS	Druga polovina 2004.	U skladu sa preporukama EC ³⁹
5	Usvojiti Zakon o priznavanju sorti poljoprivrednog bilja te propise o troškovima ispitivanja nove biljne sorte i skladištenju uzoraka sjemenskog materijala zaštićene sorte u ovlaštenim institucijama	Vijeće ministara BiH, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS	Druga polovina 2004.	U skladu sa preporukama EC ⁴⁰
6	Usvojiti Zakon o zaštiti prava stvaraoca sorte BiH	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS	Druga polovina 2004.	U skladu sa preporukama EC ⁴¹

³⁸ «Izvještaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora sa EU o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju», Brisel, 18. novembra 2003, str. 20.

³⁹ «Izvještaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora sa EU o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju», Brisel, 18. novembra 2003, str. 20.

⁴⁰ «Izvještaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora sa EU o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju», Brisel, 18. novembra 2003, str. 20.

⁴¹ «Izvještaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora sa EU o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju», Brisel, 18. novembra 2003, str. 20.

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
7	Usvojiti Zakon o genetički modificiranim organizmima BiH	Vijeće ministara BiH, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS	Druga polovina 2004.	U skladu sa preporukama EC ⁴²
8	Usvojiti Zakon o mineralnom đubriva BiH	Vijeće ministara BiH, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS	Druga polovina 2004.	U skladu sa preporukama EC ⁴³
9	Usvojiti Zakon o fitofarmaceutskim sredstvima BiH: preuzeti Direktivu Vijeća 91/41/EEC o plasiranju na tržište proizvoda za zaštitu biljaka sa njenih 10 dopuna, te propise koji se odnose na: <ul style="list-style-type: none"> • Zabranu i ograničenje prodaje i/ili upotrebe proizvoda za zaštitu biljaka koji sadrže određene aktivne tvari (79/117/EEC, 91/188/EEC); • Profesionalnu sposobljenost i druge zahtjeve za osoblje koje izvodi ocjenjivanje proizvoda za zaštitu biljaka; • Odgovornosti korisnika za ispravnu upotrebu proizvoda za zaštitu biljaka • Prijavu za odobravanje produženja upotrebe registriranih proizvoda za zaštitu biljaka. 	Vijeće ministara BiH, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS	Druga polovina 2004.	U skladu sa preporukama EC ⁴⁴
10	Usvojiti Zakon o ekološkoj poljoprivredi na svim nivoima	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS, eksperti iz navedenih oblasti	Druga polovina 2004.	Stimuliranje proizvodnje zdrave hrane
11	Usvojiti nove entitetske zakone o poljoprivredi	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS, stručne institucije	Prva polovina 2004. (FBiH) Druga polovina 2004. (RS)	Koji trebaju da reguliraju i registraciju poljoprivrednih proizvođača
12	Usvojiti Zakon o podsticajima FBiH	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	Prvi kvartal 2004.	Radi jačanja sistema podsticaja poljoprivrede u FBiH
13	Izraditi novi Zakon o stočarstvu FBiH i RS	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS, stručne institucije	Druga polovina 2004. (FBiH) Prva polovina 2004. (RS)	Postojeći zakoni su prevaziđeni
14	Izmijeniti carinske stope za poljoprivredne proizvode izmjenom postojećeg Zakona o carinskoj tarifi BiH	Vijeće ministara BiH, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS, stručne institucije	Prva polovina 2004.	Radi efikasnije zaštite domaće proizvodnje

⁴² «Izvještaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora sa EU o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju», Brisel, 18. novembra 2003, str. 20.

⁴³ «Izvještaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora sa EU o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju», Brisel, 18. novembra 2003, str. 20.

⁴⁴ «Izvještaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora sa EU o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju», Brisel, 18. novembra 2003, str. 20.

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
15	Revidirati i dopuniti Zakon o poljoprivrednom zemljištu FBiH	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, kantoni, naučno-istraživačke institucije iz oblasti agropedologije i druga resorna ministarstva.	Druga polovina 2004.	Potrebno je: 1. Pooštiti inspekcijski nadzor 2. Izmjena i dopuna člana 60. Zakona o poljoprivrednom zemljištu 3. Konkretizovati odredbe koje se odnose na naučno-istraživački rad u oblastima kontaminacije, plodnosti, rekultiviranja tla i dr.
16	Usvojiti Zakon o poljoprivrednom zemljištu RS	Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS, naučno-istraživačke institucije iz oblasti agropedologije i druga resorna ministarstva	Druga polovina 2004.	Postoji zakon donesen 1997., koji je prevaziđen, novi je u proceduri
17	Donijeti Zakon o stočnoj hrani BiH i podzakonske akte kao što su: • Propisi o kvalitetu stočne hrane (74/63/EEC) • Propisi o metodama uzimanja uzoraka i fizikalnim, hemijskim i mikrobiološkim analizama stočne hrane (70/373/EEC, 2002/70/EC) • Propisi o identifikaciji stočne hrane u trgovini • Propisi o aditivima u stočnoj hrani (70/524/EEC, EC propis 2188/2002, EC propis 1756/2002)	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Ured za veterinarstvo, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS.	Druga polovina 2004.	U skladu sa preporukama EC ⁴⁵

⁴⁵ «Izvještaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora sa EU o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju», Brisel, 18. novembra 2003, str. 20.

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
18	<p>Donijeti sljedeće podzakonske akte iz oblasti veterinarstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dekret o zabrani upotrebe određenih medicinskih proizvoda u cilju prevencije štetnih efekata uslijed njihovih nedostataka u prehrambenim proizvodima (2001/82/EC, EC propis 1937/2002 i EEC propis 2377/90) • Propisi o iznimnoj upotrebi medicinskih proizvoda za liječenje životinja i propisi o zapisima pri liječenju životinja • Propisi o veterinarsko-sanitarnoj inspekciji i kontroli firmi za proizvodnju hrane, o veterinarsko-sanitarnim uvjetima prikladnosti prehrambenih proizvoda za potrošnju u ljudskoj ishrani, te uvjetima prikladnosti sirovina životinjskog porijekla • Propisi o veterinarsko - sanitarnim uvjetima za uvoz prehrambenih proizvoda, sirovina, otpada životinjskog porijekla i hrane za životinje (90/667/EEC) • Propisi o veterinarsko – sanitarnoj inspekciji i kontroli konsignacija pri uvozu, izvozu i tranzitu, propisi o higijenskim uvjetima, kao i o tehničkim i radnim uvjetima na mjestima granične inspekcije za operacije službe za veterinarske inspekcije, te propisi o uvjetima za izbor osoblja • Propisi o mjerama za zaštitu od zoonoza i zoonotičkih agensa u životinjama, prehrambenim proizvodima životinjskog porijekla i stočnim proizvodima (89/608/EEC, 92/117/EEC) • Propisi o rukovanju životinjskim otpadom, o minimalnim higijenskim i tehničkim uvjetima za objekte i sredstva u procesima nakon klanja, te za sakupljanje, transport i preradu životinjskog otpada (90/667/EEC) • Propisi o veterinarskim uvjetima za izvoz i tranzit živih životinja, jaja za nasad, životinjskog sjemena (muško), jaja (žensko), embrija i ostalih stavki koje mogu prenositi zarazne bolesti (2000/20/EC, 2001/10/EC, 88/407/EEC, 90/429/EEC) • Propisi o veterinarsko – sanitarnim uvjetima za ostale proizvode koji nisu obuhvaćeni veterinarskim propisima, a koji mogu prenositi infektivne bolesti ili predstavljati opasnost po javno zdravlje ("Balai" proizvodi) (92/65/EEC) 	Ured za veterinarstvo BiH, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS.	Postepeno do 2007.	U skladu sa preporukama EC ⁴⁶

⁴⁶ «Izvještaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora sa EU o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju», Brisel, 18. novembra 2003, str. 20.

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
	<ul style="list-style-type: none"> • Propisi o klasifikaciji zaraznih bolesti životinja, metodi informiranja, izvještavanja i prijavljivanja zaraznih bolesti životinja, o propisivanju laboratorijskih ispitivanja i metoda, uzimanja uzoraka i nabavci sredstava za dijagnostičke istrage (82/894/EEC, 85/11/EEC, 80/217/EEC, 92/119/EEC, 83/53/EEC) • Propisi o veterinarsko – sanitarnim uvjetima za proizvodnju i prodaju proizvoda životinjskog porijekla, namijenjenih za ishranu ljudi, a koji mogu prenositi zarazne bolesti • Propisi koje moraju zadovoljiti sabirni centri, prijevoznici životinja i trgovci životnjama, te propisi o definiranju i izvođenju bilo kakvih kretanja životinja • Propisi o mjerama za sprečavanje zaraznih bolesti životinja u trgovini svježim mesom i proizvodima od mesa papkara, kopitara, peradi i divljači (72/461/EEC, 80/215/EEC, 91/494/EEC, 91/494/EEC, 92/46/EEC) 			
INSTITUCIJE				
19	Osposobiti Ured za veterinarstvo BiH za vršenje zakonom predviđenih funkcija	Vijeće ministara BiH, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Prva polovina 2004.	Radi unapređenja mogućnosti izvoza proizvoda životinjskog porijekla. U skladu sa preporukama Studije izvodljivosti EC ⁴⁷
20	Osposobiti Upravu BiH za zaštitu zdravlja bilja za vršenje zakonom predviđenih funkcija	Vijeće ministara BiH, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Druga polovina 2004.	Radi unapređenja mogućnosti izvoza proizvoda biljnog porijekla. U skladu sa preporukama studije izvodljivosti EC ⁴⁸
21	Osnovati Jedinicu za upravljanje i koordinaciju sredstava za razvoj u poljoprivredi u FBiH	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, kantoni, općine	Prva polovina 2004.	Jačanje institucionalnog okvira
22	Provesti projekat reorganizacije ministarstava poljoprivrede	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS, stručne institucije	Prva polovina 2004.	Jačanje institucionalnog okvira
23	U FBiH uspostaviti funkcionalnu vezu Federalnog i kantonalnih ministarstava poljoprivrede	Vlada FBiH, kantoni	Druga polovina 2004.	Koordinacija u aktivnostima na podršci poljoprivrednoj proizvodnji
24	Ustanoviti Savjet za poljoprivodu BiH	Vlade FBiH, Vlada RS, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Druga polovina 2004.	Jačanje institucionalnog okvira
25	Osnovati Vijeće za poljoprivodu FBiH	Vlada FBiH	Prva polovina 2004.	Jačanje institucionalnog okvira
26	Osnovati Vijeće za poljoprivodu RS	Vlada RS	Druga polovina 2004.	Jačanje institucionalnog okvira

⁴⁷ «Izvještaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora sa EU o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju», Brisel, 18. novembra 2003, str. 20 i 44.

⁴⁸ «Izvještaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora sa EU o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju», Brisel, 18. novembra 2003, str. 20 i 44.

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
27	Riješiti status naučnih i stručnih institucija prema sistemu javne uprave <ul style="list-style-type: none"> • Poljoprivredni institut Sarajevo • Agronomski institut Mostar • Poljoprivredni institut Banjaluka • Veterinarski institut «Dr. Vaso Butozan», Banjaluka • Veterinarsko-stočarski centar Banjaluka • Zavod za agropedologiju FBiH • Poljoprivredna stručna služba FBiH i kantona • Poljoprivredna stručna služba RS 	Vlade FBiH, Vlada RS, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS, stručne institucije, kantoni	Druga polovina 2004.	Treba da bude obuhvaćeno zakonima o poljoprivredi
28	Osnovati Zavod za zaštitu bilja u poljoprivredi FBiH	Vlada FBiH, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, vlade kantona	Druga polovina 2005.	U skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima
29	Osnovati Veterinarski institut FBiH	Vlada FBiH, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva FBiH, vlade kantona	Druga polovina 2005.	U skladu sa Federalnim zakonom o veterinarstvu
30	Organizovati uzgojno-seleksijsku službu u oblasti stočarstva u FBiH	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	Prva polovina 2004.	Unapređenje biološkog potencijala stoke
31	Uspostaviti institucionalni okvir za kontrolu kvaliteta roba iz uvoza i za izvoz	Vijeće ministara BiH, Vlada FBiH, Vlada RS	Prva polovina 2004.	Zaštita potrošača
32	Osporobiti i licencirati laboratorije za kontrolu kvaliteta, dijagnostičke i referentne laboratorije	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS, stručne institucije, Zavod za standardizaciju, mjeriteljstvo i intelektualno vlasništvo BiH	Prva polovina 2005.	Jačanje sistema kontrole kvaliteta uvozne i domaće robe. Radi uspostave sistema certificiranja i drugih procedura za izvoz poljoprivrednih proizvoda. U skladu sa preporukama EC ⁴⁹
	MJERE			
33	Provesti sistem identifikacije goveda (na nivou BiH)	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS	Druga polovina 2007.	Zbog visoke cijene projekta, uvođenje sistema identifikacije za ostale životinje nije realno provesti do 2007.
34	Usvojiti entetske strategije razvoja poljoprivrede	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS, stručne institucije	Druga polovina 2004.	Radi dalje razrade prioriteta iz PRSP
35	Odrediti strateške proizvodnje (proizvode) u okviru primjene Zakona o poticajima	Vlada FBiH, Vlada RS, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS	Druga polovina 2004. (revidirati svake godine)	Efikasnije upotrebe podsticaja u poljoprivredi
36	Usvojiti Nacionalni program kontrole zaraznih bolesti i osigurati finansiranje za njegovo provođenje	Ured za veterinarstvo BiH, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS	Druga polovina 2004.	Zaštita potrošača

⁴⁹ „Izveštaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora sa EU o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju“, Brisel, 18. novembra 2003., str. 32 i 44

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
37	Osigurati finansiranje za provedbu Nacionalnog plana monitoringa i kontrole TSE/BSE	Ured za veterinarstvo BiH, Vijeće ministara BiH, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS	Druga polovina 2004.	Zaštita potrošača
38	Usvojiti Plan hitnih mjera u veterinarstvu	Ured za veterinarstvo BiH	Druga polovina 2004.	Zaštita potrošača
39	Sklopliti veterinarske sporazume sa zemljama potpisnicama sporazuma o slobodnoj trgovini	Ministarstvo vanjske trgovine I ekonomskih odnosa BiH, Ured za veterinarstvo BiH	Prva polovina 2004.	Uklanjanje prepreka za izvoz
40	Usvojiti program neškodljivog uklanjanja otpada animalnog porijekla	Ured za veterinarstvo BiH	Druga polovina 2004.	Unapređenje zaštite okoline
41	Započeti aktivnosti na privatizaciji veterinarskih stanica u FBiH	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	Prva polovina 2005.	Jačanje efikasnosti službe
42	Uspostaviti informacioni sistem u poljoprivredi	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS, stručne institucije	Druga polovina 2004.	U skladu sa preporukama EC ⁵⁰
43	Uvesti fiskalne olakšice i druge vidove podrške ulaganjima u sektoru	Vijeće ministara BiH, Vlada FBiH, Vlada RS, Distrikt Brčko	Prva polovina 2006.	Stvoriti uvjete za veće angažovanje bankarskog kapitala i privlačenje investicija u sektor
44	Uvesti i primjeniti necarinske mjere zaštite poljoprivredne proizvodnje	Vijeće ministara BiH, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS, stručne institucije	Druga polovina 2004. Trajno	Primjeniti recipročne mjere koje primjenjuju druge zemlje kod izvoza BiH proizvoda
45	Izraditi bilans potreba i koncipirati spoljno-trgovinski režim na bazi utvrđenog bilansa za animalnu i biljnu proizvodnju	Vijeće ministara BiH, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS, stručne institucije, Federalno ministarstvo trgovine, Ministarstvo trgovine i turizma RS	Prva polovina 2004. i dalje periodično	Važno za definiranje propisa iz oblasti vanjske trgovine, posebno Zakona o carinskoj tarifi BiH
46	Uvesti permanentno obrazovanje farmera i jačanje sistema obrazovanja stručnih kadrova u poljoprivredi i veterinarstvu ⁵¹	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS, stručne institucije, instituti, stručne službe	Prva polovina 2005.	Obrazovanje farmera

⁵⁰ „Izvještaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora sa EU o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju“, Brisel, 18. novembra 2003., str. 32.

⁵¹ Relevantno i za sektor obrazovanja

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
47	Uvesti monitoring za zemljište, vazduh i vodu ⁵²	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS, stručne institucije, kantoni, resorna ministarstva za okoliš i zdravstvo, stručne institucije (npr. hidrometeorološki zavod).	Prva polovina 2006.	U skladu sa preporukama EC ⁵³
48	Utvrđiti prioritete deminiranja poljoprivrednih površina	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS, stručne institucije i kantoni, MAC BiH	Prva polovina 2004.	U skladu sa Programom javnih investicija
49	Na godišnjoj osnovi utvrđivati prioritetne projekte u poljoprivredi	Vlada FBiH, Vlada RS, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS, stručne institucije, Vijeće ministara BiH	Kontinuirano	U skladu sa Programom javnih investicija
50	Reorganizirati inspekcijske službe	Vlada FBiH, Vlada RS	Prva polovina 2004.	U sklopu reforme državne uprave
51	Povećati navodnjavane površine sa 0,6% na 1,6% obradivog zemljišta	Vodoprivrede entiteta, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS, stručne institucije	2004 – 2007	Povećanje prinosa i broja žetvi. Koordinirati sa projektima vodoprivrede
52	Uskladiti politike i procedure za izradu prostornih planova i izdavanje urbanističkih suglasnosti na poljoprivrednom zemljištu	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS, stručne institucije, Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša, kantoni	Druga polovina 2004.	Vertikalna i horizontalna koordinacija na nivou ministarstava poljoprivrede i prostornog uređenja FBiH i kantona, u smislu izrade prostornih planova uređenja i postupaka izdavanja urbanističke suglasnosti koja se odnosi na poljoprivredno zemljište
53	Pripremiti program za unapređenje položaja žena u ruralnim područjima	Vlada FBiH, Vlada RS, vlade kantona, gender centri	Druga polovina 2005.	Afirmacija žena kroz obrazovanje, zapošljavanje, pristup kreditima i zastupljenost u ruralnim institucijama i asocijacijama; provođenje načela jednakosti i ravnopravnosti spolova u ruralnim područjima
54	Intenzivirati provedbu propisanih mjera zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća	Resorna ministarstva Vijeća ministara BiH, Vlada FBiH, Vlada RS, vlade kantona	Kontinuirano	Povećati stepen spremnosti za prevenciju i zaštitu od svih oblika katastrofa (poplave, oluje, mrazevi, grad, suše, požari, zemljotresi, NUS, masovne pojave biljnih i životinjskih bolesti)
55	Osigurati veću podršku Federalne investicione banke razvoju poljoprivrede	Vlada FBiH, Federalna investiciona banka	Druga polovina 2004.	Prestrukturiranjem IBF, osigurati obezbjeđenje sredstava za kreditiranje poljoprivrede. U RS postoji «Partner fond» u Ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS

⁵² Relevantno i za sektor okoliša

⁵³ „Izveštaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora sa EU o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju“, Brisel, 18. novembra 2003., str. 32 i 44

Akcioni plan - šumarstvo

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
	ZAKONI I PROPISI			
1	Usvojiti Zakon o izmjenama i dopunama zakona o šumama u oba entiteta	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS	Druga polovina 2004.	Prijedlog u zakonskoj proceduri. Aktivnost ima za cilj lakšu implementaciju Zakona o šumama u FBiH. U RS Zakon o šumama je donesen 1994. godine i do sada je pretrpio šest izmjena i dopuna, a predviđene izmjene i dopune Zakona o šumama su usklajivanje sa Zakonom o preduzećima i Zakonom o državnim preduzećima
2	Usvojiti i implementirati prateće podzakonske akte u šumarstvu	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS	Druga polovina 2004. u FBiH, do 2007. u RS	Federacija BiH treba donijeti 47 podzakonskih propisa, a Republika Srpska 20 podzakonskih propisa
	INSTITUCIJE			
3	Formirati Federalnu i kantonalne uprave za šumarstvo	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	Druga polovina 2004.	Jačanje institucionalnog okvira
4	Formirati kantonalna šumska gospodarska društva	Kantonalne skupštine	Druga polovina 2004.	Jačanje institucionalnog okvira
5	Formirati Institut za šumarstvo RS	Vlada RS, Šumarski fakultet Banja Luka	Druga polovina 2006. god	Praćenje stručnih i naučnih dostignuća, naučno istraživački rad u cilju unapređenja sektora šumarstva u RS
6	Ojačati šumarsku inspekciju	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS	Kontinuirano	U FBiH povećati broj federalnih kao i kantonalnih inspektora, pokriti oblast lovstva lovnim inspektorima. U RS treba povećati broj republičkih inspektora, imajući u vidu da su ukinuti opštinski inspektori za šumarstvo.
	MJERE			
7	Izabrati metod inventure šuma	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS	Druga polovina 2004.	Odabratи najpovoljniji metod inventure, kako bi se sa zadovoljavajućom tačnošću podataka dobili željeni rezultati

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
8	Razgraničiti poljoprivredno i šumsko zemljište	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS, šumarska preduzeća	Druga polovina 2005.	Definisanje stvarnih površina u granicama šumsko gospodarskih područja, utvrditi ekonomsku-ekološku opravdanost korištenja zemljišta kao poljoprivrednog, odnosno šumskog. Stvaranje imovinske baze podataka
9	Pripremiti i implementirati obuku kadrova šumarstva za izvršenje novih zadataka	Preduzeća šumarstva	Kontinuirano do 2007.	Jačanje kadrovske i materijalne osnove u cilju stvaranja preduslova za uspostavljanje održivog gospodarenja šumama. Podrazumijeva stalno obrazovanje kadrova u cilju upoznavanja sa novim dostignućima i tehnikama u projektovanju u šumarstvu , primjena GIS sistema, korištenje digitaliziranim kartama
10	Razviti informacioni sistem	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS, Vijeće ministara BiH	Prva polovina 2005.	Omogućiti pravovremeno dobijanje podataka za sve nivoe vlasti kao i zainteresovane strane
11	Razviti sistem monitoringa	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS,	Prva polovina 2006.	Prikupljanje i praćenje podataka značajnih za stabilnost eko sistema, što je u interesu svih nivoa vlasti.
12	Rekonstruisati niskoproduktivne šume	Vlada RS, Vlada FBiH	Kontinuirano	Povećanje proizvodnje drvne mase i jačanje opštakorisnih funkcija šuma. Godišnje obuhvatiti 1.000 ha
13	Vršiti pošumljavanje goleti	Vlada RS, Vlada FBiH	Kontinuirano	Povećanje šumovitosti u BiH, zaštita okoliša, sprečavanje erozije zemljišta, zaštita voda. Godišnje obuhvatiti 5.000 ha
14	Razvijati mrežu šumskih puteva	Nadležne kantonalne uprave za šumarstvo, preduzeća šumarstva	Kontinuirano	Lakše gospodarenje, kao i zaštita šuma, jačanje opštakorisnih funkcija šuma, lov, ribolov, sport, turizam. Godišnje obuhvatiti 50 km
15	Podržavati organizovano korištenje nedrvnih proizvoda šuma	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS preduzeća šumarstva, naučne institucije	Kontinuirano	Povećanje ekonomske dobiti u oblasti šumarstva koristeći druge resurse osim drvne mase.
16	Vršiti uklanjanje mina	Preduzeća šumarstva, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS	Kontinuirano	Pored povećanja korištenja drvne mase, značajno sa aspekta zaštite šuma i jačanja opštakorisnih funkcija.

Akcioni plan – Vodoprivreda

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
	ZAKONI I PROPISI			
1	Usvojiti zakonski okvir u skladu sa Okvirnom direktivom o vodama EU i drugim relevantnim međunarodnim konvencijama, što podrazumijeva i usaglašavanje Zakona o vodama i Zakona o zaštiti voda i podzakonskih propisa i izradu novog Zakona o vodama (na razini entiteta) kojim će biti definirana rješenja reforme sektora voda	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS	Druga polovina 2005.	Uspostavljanje transparentnog, efikasnog i ekonomski održivog integralnog upravljanja vodama koje će se provoditi na nivou prirodnog riječnog sliva
	INSTITUCIJE			
2	Uspostaviti odgovarajući institucionalni ustroj sektora voda u skladu sa Okvirnom direktivom EU o vodama	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS	Druga polovina 2005.	Stvaranje mehanizama (institucija) putem kojih će Bosna i Hercegovina ispunjavati međunarodne obaveze kao i uspostavljati bilateralnu ili multilateralnu suradnju, Stvaranje mehanizama za rješavanje pojedinih spornih pitanja između entiteta
	MJERE			
3	Uspostaviti održiv način finansiranja	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS	Druga polovina 2007.	Uspostavljanje transparentnog, efikasnog i ekonomski održivog integralnog upravljanja vodama koje će se provoditi na nivou prirodnog riječnog sliva
4	Unaprijediti postojeći sistem zaštite od poplava: <ul style="list-style-type: none"> • dovesti u funkciju postojeće sisteme zaštitnih vodoprivrednih objekata uz Savu i Neretvu, te u pojedinačnim urbanim sredinama, čime bi se obezbijedio predratni stepen zaštite stanovništva i privrednih dobara i time stvorile pretpostavke za intenzivniju poljoprivrednu proizvodnju, koja čini okosnicu razvoja tih područja • izvršiti regulaciju (uređenje) riječnih korita i bujičnih tokova (već ranije izgrađenih pa zapanjenih ili novih) na najugroženijim područjima, radi zaštite od poplava, zaštite od erozije i uništavanja dragocjenog poljoprivrednog zemljišta i spriječavanja pojave klizišta većih razmjera, da se omogući razvoj tih područja • uklanjati mine sa zaštitnih objekata i površina uz objekte, kako bi se omogućila njihova sanacija⁵⁴ 	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS, javna vodoprivredna preduzeća, nadležna kantonalna ministarstva, Direkcija za vode RS i općine	Kontinuirano	Zaštita od poplava

⁵⁴ U skladu sa Akcionim planom strategije za deminiranje PRSP za korespondentna područja

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
5	Osigurati dovoljne količine pitke vode za vodosnabdijevanje ⁵⁵ <ul style="list-style-type: none"> • Obezbijediti i dovesti do naselja dovoljne količine kvalitetne vode • Smanjiti nivo gubitaka u vodovodnim sistemima za 10% (od procijenjenih 55% danas na 45%) • Smanjiti za trećinu broj stanovnika koji nisu priključeni na sistem javnog vodosnabdijevanja • Unaprijediti sisteme naplate vodovodnih i kanalizacionih usluga i regulatorno obuhvatiti ilegalne priključke i lokalne (seoske) sisteme vodosnabdijevanja da se osigura komercijalna održivost sistema • Zaštititi postojeća i potencijalna izvorišta pitke vode, uključujući i ona u ruralnim područjima • Unaprijediti i nadzirati kvalitet vode koju koristi ruralno stanovništvo 	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS, kantoni, općine, nadležna javnapreduzeća za vodosnabdijevanje, Direkcija RS za vode	Postepeno do 2007.	Unaprijediti sistem vodosnabdijevanja
6	Unaprijediti sistem za zaštitu kvaliteta voda: <ul style="list-style-type: none"> • Izvršiti sanaciju postojećih kanalizacionih sistema i osposobljavanje postojećih postrojenja za tretman otpadnih voda naselja, te otpočeti plansku izgradnju novih, u skladu s politikom održivog razvoja i obavezama BiH prema međunarodnim konvencijama o vodama • osigurati pristup kanalizacionim sistemima za oko 250.000 novih domaćinstava koji ga sada nemaju 	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS, kantoni, općine, nadležna javnapreduzeća za vodosnabdijevanje Direkcija za vode RS	do 2007.	Zaštita kvaliteta voda
7	Integralno i intersektorski planirati eksplotaciju vodnih resursa <ul style="list-style-type: none"> • Obezbijediti dovoljne količine vode za navodnjavanje obradivih površina, čime bi bili stvoreni uslovi za intenzivnu poljoprivrednu proizvodnju • Poticati eksplotaciju i korištenje mineralnih, termalnih i termomineralnih voda, jer se radi o značajnom potencijalu (resursu) Bosne i Hercegovine. Ova djelatnost predstavlja najbrži način korištenja resursa sa značajnim efektima na zapošljavanje stanovništva, smanjenje uvoza mineralnih voda i izvoz flaširane vode • Povećati stepen korištenja raspoložive hidroenergije kroz izgradnju višnamjenskih vodoprivrednih objekata, čime se, pored proizvodnje električne energije, stvaraju uslovi za razvoj turizma i rekreacije na vodi, vrši zaštita od poplava nizvodnih područja, obezbjeđuje voda za navodnjavanje, stvaraju uslovi za razvoj kavezognog uzgoja ribe, i sl. • U okviru integralnog uređenja i korištenja voda rijeke Save, a u svrhu stvaranja uslova za razvoj šire regije, stvoriti uslove za obnovu plovidbe na Savi, u saradnji sa Hrvatskom, Slovenijom i Srbijom i Crnom Gorom 	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS, nadležna javna preduzeća, Direkcija za vode RS, elektroprivrede, kantoni i opštine	Kontinuirano	Planiranim reformama stvoriti uslove za održivo korištenje resursa vode kroz koncesije, povoljno kreditiranje i finansiranje po BOT modelu.

⁵⁵ U skladu sa priloženom listom projekata za oblast vodosnabdijevanje

Akcioni plan – okoliš

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
	ZAKONI I PROPISI			
1	Usvojiti Okvirni zakon o zaštiti okoliša za BiH	Vijeće ministara BiH	Druga polovina 2004.	Jačati zakonski okvir za zaštitu okoliša
2	Razviti i izraditi sveobuhvatne provedbene propise i uspostaviti institucije u okviru seta novih entitetskih okolinskih zakona: 1. Zakon o zaštiti okoliša 2. Zakon o zaštiti prirode 3. Zakon o zaštiti zraka 4. Zakon o zaštiti voda 5. Zakon o upravljanju otpadom 6. Zakon o ekološkom fondu	Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša, Ministarstvo prostornog uređenja, građevinarstva i ekologije RS	Prva polovina 2006.	Jačati zakonski okvir za zaštitu okoliša
3	Donijeti uredbu o tvarima koje oštećuju ozonski omotač za BiH	Vijeće ministara BH, Vlada FBiH, Vlada RS, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH – Ozonska jedinica BiH (OJ BiH), Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša, Ministarstvo prostornog uređenja, građevinarstva i ekologije RS, Komitet za klimatske promjene BiH i UKOOR	Druga polovina 2004.	Jačati zakonski okvir za zaštitu okoliša
	INSTITUCIJE			
4	Razmotriti mogućnost uspostave agencije za okoliš (EPA) u BiH	Vijeće ministara BH, Vlada FBiH, Vlada RS	Druga polovina 2004.	Jačati institucionalni okvir za zaštitu okoliša
5	Jačati ulogu i kapacitete Upravnog komiteta za okoliš i održivi razvoj BiH	Vijeće ministara BiH, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Kontinuirano	Jačati institucionalni okvir za zaštitu okoliša
6	Jačati ulogu Koordinacijskog odbora BiH za okoliš	Međuentitetsko tijelo za okoliš	Kontinuirano	Jačati institucionalni okvir za zaštitu okoliša
7	Jačati kapacitete Ozonske jedinice BiH	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša, Ministarstvo prostornog uređenja, građevinarstva i ekologije RS	Kontinuirano	Jačati institucionalni okvir za zaštitu okoliša
8	Jačati ulogu i kapacitete Nacionalnog komiteta za provođenje politike zaštite okoline u funkciji zaštite zdravlja	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša, Ministarstvo prostornog uređenja, građevinarstva i ekologije RS	Druga polovina 2004.	Jačati institucionalni okvir za zaštitu okoliša
9	Uspostaviti tijelo za provedbu NEAP-a BiH	Vijeće ministara BiH, Vlade FBiH, Vlada RS	Druga polovina 2004.	Jačati institucionalni okvir za zaštitu okoliša
10	Uspostaviti Nacionalni komitet za provođenje politike zaštite okoline u funkciji zdravlja	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Druga polovina 2004.	Jačati institucionalni okvir za zaštitu okoliša

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
	MJERE			
11	Za ruralna područja potrebno je provesti slijedeće aktivnosti <ul style="list-style-type: none"> • usvojiti strategiju održivog razvoja ruralnih područja • usvojiti program proizvodnje hrane na biološkim principima • izvršiti kategorizaciju zemljišta u cilju njegovog racionalnog korištenja 	Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša, Ministarstvo prostornog uređenja, građevinarstva i ekologije RS, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS	Do 2007. srednjoročno Druga polovina 2004. Druga polovina 2004.	Jačanje zaštite čovjekove okoline u sektoru poljoprivrede
12	Biodiverzitet <ul style="list-style-type: none"> • izraditi strategiju i državni akcioni plan za uravnoteženo upravljanje biološkom, geološkom i pejzažnom raznovrsnošću, • izraditi strategiju i državne programe za zaštitu kulturnog naslijeđa u prirodnom okruženju na temelju ekološke koegzistencije 	Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša, Ministarstvo prostornog uređenja, građevinarstva i ekologije RS, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS, Zavodi za zaštitu kulturnog i prirodnog naslijeđa	Druga polovina 2004.	Zaštita bio-raznolikosti
13	Informacijski sistem: <ul style="list-style-type: none"> • uvoditi informacijske sisteme (GIS, monitoring zraka, voda, zemljiste/tlo i otpad, baze podataka za izradu geodetskih i drugih podloga, klimatske promjene, nabavka opreme za mjerne i kontrolne stanice). Razvijati i primjenjivati standarde ISO 14 000 i drugih međunarodnih standarda i metodologija koji se odnose na atmosferu (klimatske promene i kvalitet vazduha) • unaprijediti statistički informacioni sistem (baze podataka iz oblasti statistike zaštite životne sredine za izradu katastra emisija, indikatora iz segmenta zaštite životne sredine za ocjenu održivog razvoja) 	Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša, Ministarstvo prostornog uređenja, građevinarstva i ekologije RS, Meteorološki zavodi, Zavodi za geodeziju, Statističke institucije	2004-2007.	Jačanje kapaciteta za analize i definiranje strateških politika u sektoru zaštite okoliša
14	Otpad: <ul style="list-style-type: none"> • usvojiti Strategiju upravljanja krutim otpadom i akcioni plan za njenu implementaciju na konceptu regionalnih sanitarnih deponija • ukloniti divlja odlagališta i vršiti sanaciju degradiranih područja • sanirati postojeće deponije 	Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša, Ministarstvo prostornog uređenja, građevinarstva i ekologije RS u suradnji sa ostalim resornim ministarstvima na svim nivoima	2004-2007. i dalje	Unapređenje sistema upravljanja krutim otpadom

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
15	Privreda: <ul style="list-style-type: none"> • izraditi Strategiju održivog razvoja privrede BiH • podsticati primjene čistih tehnologija • izraditi Strategiju razvoja eko-turizma • izraditi programe i projekte za upotrebu geotermalnih voda za grijanje, proizvodnju hrane u vodi, liječenje i turizam • izraditi energetski bilans i strategiju razvoja energetskog sektora • smanjiti zagađivanje zraka sa SO₂ i NO_x izborom postrojenja sa odsumporavanjem • izraditi nacionalni klimatski aktioni plan stabilizacije i postepenog smanjivanja emisija sa efektom staklene bašte sa izradom i implementacijom pilot projekata vezanih za povećanje energetske efikasnosti, proizvodnju malodimnih goriva, veće korišćenje obnovljivih izvora energije (hidroenergija, energija vjetra i sunca, geotermalna energija, biomasa, biogas) 	Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša, Ministarstvo prostornog uređenja, građevinarstva i ekologije RS, Federalno ministarstvo energije, rудarstva i industrije, Ministarstvo privrede, energetike i razvoja RS	<p>Druga polovina 2004, 2007. i dalje</p> <p>Druga polovina 2004. 2004, i srednjoročno</p> <p>Druga polovina 2004. Druga polovina 2006. Druga polovina 2004.</p>	Jačanje standarda za zaštitu okoline u privredne aktivnosti
16	Edukacija <ul style="list-style-type: none"> • Uvesti obrazovanje u oblasti zaštite okoliša (u predškolski i sve stepene obrazovanja) 	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo prosvjete i kulture RS	Kontinuirano do 2007.	Jačanje svijesti o zaštiti čovjekove okoline
17	Zdravstvo: <ul style="list-style-type: none"> • uspostaviti jedinstvene zdravstvene politike i strategije sukladno dokumentu "Zdravlje za 21. stoljeće" • istraživati i otklanjati radioaktivne kontaminacije životne sredine nakon upotrebe municije sa osiromašenim uranom u BiH. (Razviti programe praćenja i ispitivanja uticaja osiromašenog uranijuma i radiološke zaštite) • koordinirano sprovoditi državne akcione planove za zaštitu okoliša (NEAP) i zaštitu zdravlja (NEHAP) • izraditi aktioni plan provođenja NEHAP-a 	Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša, Ministarstvo prostornog uređenja, građevinarstva i ekologije RS, Ministarstvo zdravstva FBiH, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS, entitetske direkcije civilne zaštite	<p>Druga polovina 2004. Druga polovina 2004.</p> <p>Do 2007. i srednjoročno Druga polovina 2004.</p>	Unapređenje zaštite čovjekove okoline u oblasti zdravstva
18	Uklanjanje mina <ul style="list-style-type: none"> • Koordinirati aktivnosti u okviru državnog programa aktivnosti deminiranja sa MAC BIH 	Vijeće ministara BiH, Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša, Ministarstvo prostornog uređenja, građevinarstva i ekologije RS i ostala nadležna ministarstva	Kontinuirano	Uklanjanjem mina unaprijedila bi se zaštita čovjekove okoline u više sektora (posebno u sektoru poljoprivrede i šumarstva)
19	Prostorno planiranje <ul style="list-style-type: none"> • Dovršiti prostorni plan RS i FBiH • Revidirati postojeću prostorno-plansku dokumentaciju u skladu sa modernim principima i usvojenim prostornim planovima entiteta • Usvojiti strategije o prostornom uređenju i zaštiti okoline • Usvojiti akcione planove za provođenje strategija 	Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša, Ministarstvo prostornog uređenja, građevinarstva i ekologije RS	Prva polovina 2005.	Unapređenje prostornog planiranja kao bitne prepostavke za očuvanje čovjekove okoline.

Akcioni plan - infrastruktura

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
	TRANSPORTNA INFRASTRUKTURA			
	ZAKONI I PROPISI			
1	Donijeti zakon o cestama BiH	Ministarstvo komunikacija i transporta BiH	Druga polovina 2004.	Zakon treba da jasno utvrdi okvirnu poziciju javnih cesta, upravljanje, održavanje i finansiranje, vodeći računa o EU praksi
2	Izvršiti izmjene i dopune Zakona o cestama FBiH	Federalno ministarstvo prometa i komunikacija	Druga polovina 2004.	Harmoniziranje pravnog okvira u BiH i usaglašavanje sa EU regulativom
3	Izvršiti izmjene i dopune Zakona o putevima RS	Ministarstvo saobraćaja i veza RS	Druga polovina 2004.	Harmoniziranje pravnog okvira u BiH i usaglašavanje sa EU regulativom
4	Donijeti zakon o željeznicama BiH	Ministarstvo komunikacija i transporta BiH, Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, Ministarstvo saobraćaja i veza RS, željezničke kompanije	Druga polovina 2004.	Zakon treba biti u skladu sa EU praksom
5	Revidirati i usaglasiti entitetske zakone o željeznicama	Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, Ministarstvo saobraćaja i veza RS, željezničke kompanije	Druga polovina 2004.	Harmonizirati uslove finansiranja željezničke infrastrukture u FBiH i RS
6	Uskladiti postepeno zakonske akte sa JAR (Joint Aviation Regulation) Evropske unije	Ministarstvo komunikacija i transporta BiH	Prva polovina 2006.	Usklajivanje sa međunarodnim standardima
7	Donijeti zakon o unutrašnjoj i pomorskoj plovidbi BiH	Ministarstvo komunikacija i transporta BiH	Druga polovina 2004.	Jasni i koherenti propisi su uslov za razvijanje riječnog i pomorskog prometa u budućnosti
8	Prihvati evropske norme zaštite okoliša u domenu transportne infrastrukture	Ministarstvo transporta i komunikacija BiH, Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, Ministarstvo saobraćaja i veza RS	Druga polovina 2004.	Smanjenje negativnih efekata transporta na okoliš
	INSTITUCIJE			
9	Unaprijediti rad Javne cestovne korporacije u BiH	Ministarstvo komunikacija i transporta BiH	Prva polovina 2006.	Intenzivirati rad ove institucije, kako bi se osigurao transparentan sistem upravljanja cestovnom infrastrukturom
10	Unaprijediti institucionalni okvir za dodjelu koncesija na svim nivoima	Vijeće ministara BiH, Vlada FBiH, Vlada RS	Prva polovina 2004.	Radi privlačenja stranih investicija
	MJERE			
11	Osigurati postupno povećanje izdvajanja sredstava iz cijene goriva i taksi za registraciju vozila do nivoa od 50 odsto prosjeka EU za gradnju i održavanje javnih puteva i auto-cesta	Vijeće ministara BiH, Vlada FBiH, Vlada RS	Postepeno do 2007.	Postojeći budžetski resursi su nedovoljni za adekvatno poboljšanje cestovne mreže u BiH

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
12	Kontinuirano vršiti rekonstrukciju postojećih cesta	Direkcija za ceste FBiH Direkcija za puteve RS	Kontinuirano	Podići nivo bezbjednosti i kvalitet usluga na postojećim cestama
13	Ubrzati izgradnju savremenih autocesta i brzih cesta	Ministarstvo komunikacija i transporta BiH i Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, Ministarstvo saobraćaja i veza RS, Direkcija za ceste FBiH, Direkcija za puteve RS	Kontinuirano	Uz promoviranje koncesija i angažiranje stranih investicija. Izgradnja autosecta i brzih cesta će značiti upošljavanje građevinske operative i velikog broja radnika, što bi imalo pozitivan odraz na smanjenje siromaštva. Prioritet treba dati nastavku izgradnje koridora Vc.
14	Izvršiti restrukturiranje željezničkog sektora u BiH	Ministarstvo komunikacija i transporta BiH, Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, Ministarstvo saobraćaja i veza RS, željezničke kompanije	Postepeno do 2007.	Za uključivanje u željezničko evropsko tržište treba izvršiti restrukturiranje sektora shodno Direktivi 91/440
15	Obezbijediti zadovoljavajuće finansiranje željezničke infrastrukture	Vlada FBiH Vlada RS	2007.	Zbog nedovoljnog finansiranja željezničke infrastrukture nije moguće obezbijediti čak ni prostu reprodukciju
16	Rehabilitirati i racionalizirati željezničku infrastrukturu i mobilne kapacitete	Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, Ministarstvo saobraćaja i veza RS, željezničke kompanije	2007.	Unapređenje željezničkog saobraćaja
17	Racionalizirati poslovanje željezničkih kompanija	Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, Ministarstvo saobraćaja i veza RS, željezničke kompanije	2007.	Smanjenje troškova i stvaranje osnova za rentabilnim poslovanjem
KOMUNIKACIONA INFRASTRUKTURA				
ZAKONI I PROPISI				
18	Usvojiti Zakon o javnom RTV sistemu i Javnom servisu BiH ⁵⁶	Ministarstvo komunikacija i transporta BiH	Prva polovina 2004.	Uspostaviti mrežu javnih emitera u skladu sa standardima EU
19	Usvojiti Okvirni zakon o pošti BiH	Parlamentarna skupština BiH	Druga polovina 2004.	Reguliranje poštanskog saobraćaja na nivou BiH
20	Usvojiti Zakone o poštanskim uslugama FBiH	Parlament FBiH	Druga polovina 2004.	U RS je ovaj zakon usvojen. Potrebno je osigurati harmoniziranost entitetskih zakona
21	Ratificirati Konvenciju Vijeća Evrope o prekograničnoj televiziji	Parlamentarna skupština BiH	Druga polovina 2004.	U skladu sa preporukama EC ⁵⁷
INSTITUCIJE				
22	Osnovati institute za telekomunikacije	Vijeće ministara, Vlada FBiH, Vlada RS	Prva polovina 2005.	Jačanje institucionalnog okvira

⁵⁶ Preporuka iz Izvještaja Evropske komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora sa EU o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju, Brisel, 18. novembra 2003, str. 44.

⁵⁷ Izvještaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora sa EU o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju, Brisel, 18. novembra 2003, str. 35.

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
23	Osnovati entitetske agencije za komunikacije	Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, Ministarstvo saobraćaja i veza RS	Druga polovina 2005.	U skladu sa preporukama EC ⁵⁸
24	Uspostaviti Korporaciju za poštanski saobraćaj BiH	Vijeće ministara BiH	Druga polovina 2004.	Predviđeno Aneksom IX Daytonskog mirovnog ugovora
25	Izvršiti hitno restrukturiranje PBS (Javnog TV servisa BiH)	Vijeće ministara BiH	Prva polovina 2004.	U skladu sa preporukama EC ⁵⁹
	MJERE			
26	Donijeti odluku o univerzalnoj usluzi u TK i o načinima njenog finansiranja	Vijeće ministara BiH	Druga polovina 2004.	Unapređenje telekomunikacijskog sistema u BiH
27	Uvesti licence za provajdere sadržaja	CRA, Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, Ministarstvo saobraćaja i veza RS	Druga polovina 2004.	Unapređenje telekomunikacijskog sistema u BiH
28	Uvesti licence za CaTV operatore	CRA, Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, Ministarstvo saobraćaja i veza RS	Druga polovina 2004.	Unapređenje telekomunikacijskog sistema u BiH
29	Donijeti odluku o licenci za UMTS sistem	Vijeće ministara BiH	Prva polovina 2005.	Potrebna analiza cijene licence za UMTS sistem, koji treba sačiniti u 2004. godini

Akcioni plan – energetika

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
	INSTITUCIJE			
1	Ojačati Odjel za energetiku u Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Prva polovina 2004.	Uspostaviti bolju koordinaciju u energetskom sektoru
	MJERE			
2	Izraditi strategiju razvoja energetike BiH u skladu sa dogovorom resornog ministarstva BiH (MVTEO) i resornih ministarstava FBiH i RS	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Ministarstvo privrede, energetike i razvoja RS	Prva polovina 2005.	Planiranje razvoja sektora energetike
3	Izraditi metodologiju prikupljanja statističkih podataka iz sektora energetike	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Ministarstvo privrede, energetike i razvoja RS i statističke institucije	Druga polovina 2004.	Jačanje kapaciteta za analizu i definiranje politika

⁵⁸ Izvještaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora sa EU o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju, Brisel, 18. novembra 2003, str. 35.

⁵⁹ Izvještaj Komisije Vijeću, str. 36.

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
4	Analizirati cijenu električne energije	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Ministarstvo privrede, energetike i razvoja RS, nezavisne institucije	Prva polovina 2004.	Prilagoditi odnos cijena unutar sektora u skladu sa standardima u EU
5	Analizirati direktive Evropske unije u oblasti energetike i izraditi odgovarajuću regulativu BiH	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Ministarstvo privrede, energetike i razvoja RS, nezavisne institucije	Prva polovina 2004.	Prilagoditi se standardima EU
6	Izraditi programe i mjere za poboljšanje energetske efikasnosti	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Ministarstvo privrede, energetike i razvoja RS, nezavisne institucije	Druga polovina 2004.	Smanjiti sadašnji nivo neracionalnosti u potrošnji el. energije
7	Utvrđiti raspoložive resurse obnovljivih izvora i izraditi pilot projekte	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Ministarstvo privrede, energetike i razvoja RS, nezavisne institucije	Druga polovina 2004.	Pokrenuti proces uvođenja alternativnih izvora energije u BiH
	Sektor elektroenergetike			
	ZAKONI I PROPISI			
8	Donijeti Zakon o nezavisnom operatoru sistema	Parlamentarna skupština BiH	Prva polovina 2004.	Uspostaviti zakonski okvir za rad elektroenergetskog sistema na nivou BiH.
9	Donijeti Zakon o prenosnoj kompaniji	Parlamentarna skupština BiH	Prva polovina 2004.	Uspostaviti zakonski okvir za prenos električne energije u BiH
	INSTITUCIJE			
10	Osnovati Državnu elektroenergetsku regulatornu komisiju - DERK	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Prva polovina 2004.	Institucionalizacija elektroenergetskog sektora u skladu sa preporukama EC ⁶⁰
11	Osnovati entitetske regulatorne komisije	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Ministarstvo privrede, energetike i razvoja RS	Prva polovina 2004.	Institucionalizacija elektroenergetskog sektora u skladu sa preporukama EC

⁶⁰ „Izveštaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora sa EU o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju“ (Studija izvodljivosti), Brisel, 18. novembra 2003., str. 37-38.

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
12	Osnovati Nezavisnog operatora sistema	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Ministarstvo privrede, energetike i razvoja RS	Prva polovina 2004.	Jačati institucionalni okvir
13	Osnovati Operatore distributivnog sistema	Resorna ministarstva RS i FBiH	Druga polovina 2004.	Jačati institucionalni okvir
14	Osnovati Jedinstvenu prenosnu kompaniju	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Ministarstvo privrede, energetike i razvoja RS	Druga polovina 2004.	Institucionalizirati ovlasti za reguliranje prenosa električne energije u BiH
MJERE				
15	Provesti proces restrukturiranja elektroenergetskog sektora	Vlada RS, Vlada FBiH, elektroprivrede	Prva polovina 2005.	Stvaranje preduvjeta za liberalizaciju tržišta električne energije
16	Formirati interno tržište električne energije	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Ministarstvo privrede, energetike i razvoja RS	Druga polovina 2004.	Liberalizacija trgovine električnom energijom u BiH u skladu sa preporukama EC ⁶¹
17	Učestvovati u formiranju regionalnog tržišta električne energije	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Ministarstvo privrede, energetike i razvoja RS	Druga polovina 2005.	Liberalizacija trgovine električnom energijom u regiji
18	Realizirati projekat «Struja III»	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Ministarstvo privrede, energetike i razvoja RS	Prva polovina 2006.	Dovršavanje procesa obnove u sektoru
19	Usvojiti strategiju za privatizaciju elektroenergetskog sektora sa akcionim planovima	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Ministarstvo privrede, energetike i razvoja RS	Druga polovina 2004.	Nastavak reformi u sektoru (strategija PRSP je na stanovištu da država treba ostati većinski vlasnik u elektroenergetskom sektoru)

⁶¹ „Izvještaj Evropske komisije Vijeću„, str. 37-38.

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
	Sektor uglja			
	ZAKONI I PROPISI			
20	Donijeti Zakon o geološkim istraživanjima	Vijeće ministara BiH, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Ministarstvo privrede, energetike i razvoja RS	Prva polovina 2004.	Uspostaviti zakonski okvir za istraživanje raspoloživih energetskih resursa
	MJERE			
21	Usvojiti akcione planove za restrukturiranje rudnika uglja	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Ministarstvo privrede, energetike i razvoja RS	Prva polovina 2004.	Radi omogućavanja reformi u elektroenergetskom sektoru
22	Provesti proces restrukturiranja rudnika uglja	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Ministarstvo privrede, energetike i razvoja RS	Prva polovina 2007.	Radi omogućavanja reformi u elektroenergetskom sektoru
	Sektor gasa			
	ZAKONI I PROPISI			
23	Usvojiti državnu strategiju razvoja sektora gase u skladu sa dogovorom Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH i Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, te Ministarstva privrede, energetike i razvoja RS	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Ministarstvo privrede, energetike i razvoja RS	Druga polovina 2004.	Osigurati jedinstven pristup razvoju sektora
24	Donijeti Zakon o prenosu, regulatoru i operatoru sistema gase u skladu sa direktivama EU	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Ministarstvo privrede, energetike i razvoja RS	Druga polovina 2004.	Uspostava zakonskog okvira za poslovanje u tržišnim uvjetima
	INSTITUCIJE			
25	Razmotriti mogućnost formiranja Državne regulatorne agencije za naftu i gas	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Ministarstvo privrede, energetike i razvoja RS	Prva polovina 2005.	Jačanje regulatornog okvira u sektoru gase

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
	MJERE			
26	Usvojiti akcione planove za restrukturiranje sektora gasa	Federalno ministarstvo energije, rударства и индустрије, Министарство привреде, енергетике и развоја РС	Друга половина 2004.	Definiranje operativnih koraka за реформу у сектору
27	Provesti процес реструктурiranja сектора гаса	Federalno ministarstvo energije, rударства и индустрије, Министарство привреде, енергетике и развоја РС	Друга половина 2005.	Реализације реформи у сектору
28	Успоставити интерно тржиште у сектору гаса	Federalno ministarstvo energije, rударства и индустрије, Министарство привреде, енергетике и развоја РС	Прва половина 2005.	Унапређење стабилности снабдевања гасом
29	Судјеловати у формирању регионалног тржишта у сектору гаса	Министарство ванjske трговине и економских односа БиХ, Federalno ministarstvo energije, rударства и индустрије, Министарство привреде, енергетике и развоја РС	Друга половина 2005.	Консултације у вези са овим воде се у склопу Пакта стабилности
30	Izgraditi podzemna skladišta za gas	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Ministarstvo privrede, energetike i razvoja RS	Kontinuirano	Osigurati stabilnije snabdijevanje gasom
31	Izvršiti diversifikaciju distributivne mreže	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Ministarstvo privrede, energetike i razvoja RS	Kontinuirano	Omogućiti dopremu gasa u druge dijelove zemlje
	Sektor nafte			
	ZAKONI I PROPISI			
32	Usvojiti odgovarajuće zakone i propise засноване на наčelima raslojavanja функција производње, транспорта, депоновања, дистрибуције и трговине, те пратеће прописе, у складу са директивама ЕУ	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Ministarstvo privrede, energetike i razvoja RS	Прва половина 2004.	S ciljem uspostave отвореног тржишта и стабилног снабдевања нафтом

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
33	Izraditi prateće propise koji će biti u skladu sa direktivama EU	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Ministarstvo privrede, energetike i razvoja RS	Prva polovina 2004.	Harmonizacija propisa sa EU
	MJERE			
34	Izraditi program i mјere za poboljšanje poslovne efikasnosti preduzeća sektora nafte	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Ministarstvo privrede, energetike i razvoja RS	Druga polovina 2004.	Reorganizacija na mikro i mezzo nivou (preduzeća i sektora u cjelini)

Akcioni plan – industrijia

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rokovi	Cilj/Komentar
	Strateški sektori - generalno			
	INSTITUCIJE			
1	Osnovati Fond za razvoj RS	Vlada RS	Druga polovina 2005.	Osiguranje kreditnih sredstava za podršku strateškim sektorima
2	Uspostaviti fondove za finansiranje naučno-istraživačkog rada	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Ministarstvo privrede, energetike i razvoja RS, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Druga polovina 2005.	Podrška primjenjenim istraživanjima radi jačanja konkurentske sposobnosti domaće industrije
	MJERE			
3	Ukinuti carine na repromaterijale i opremu za strateške industrijske grane ⁶²	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Prva polovina 2004.	Rasterećenje radi podizanja konkurentske sposobnosti preduzeća.
4	Pojednostaviti carinsku proceduru i carinski sistem za strateške industrijske grane	Uprava za indirektno oporezivanje	Prva polovina 2004.	Pojednostavljanje carinskih procedura
5	Osigurati povoljne kreditne garancije za strateške grane (osnovati garantni fond na nivou entiteta koji će pojeftiniti pribavljanje kreditnih sredstava)	Vlada FBiH, Vlada RS	Druga polovina 2005. godine	Poboljšanje uvjeta za dobijanje finansijskih sredstava za obrtna sredstava
6	Osigurati povoljnija bankarska sredstva za razvojne programe u strateškim	Investicijska banka FBiH,	Druga polovina 2004. (RS 2006.	Osigurati brži razvoj i podizanje konkurentske sposobnosti preduzeća iz

⁶² Strateške industrijske grane definirane strategijom PRSP su: drvna, prehrambena, tekstilna, industrija kože i obuće, metalna, turizam, energetika, informatičko-komunikacijske tehnologije (IKT).

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rokovi	Cilj/Komentar
	granama	budući Razvojni fond RS	godine)	grupe strateških industrijskih grana
7	Osigurati pomoć kompanijama u dobijanju standarda kvaliteta iz serije ISO 9000 i provođenju procedura za ocjenjivanje usklađenosti za dobijanje CE znaka (Novi pristup i Modularni pristup)	Institut za standarde BiH	Kontinuirano	Radi stvaranja preduvjeta za izvoz
	Sektor drvne industrije			
	ZAKONI I PROPISI			
8	Normativnim aktima destimulisati izvoz trupaca	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	Prva polovina 2004.	Stimulirati domaću preradu drveta
9	Preuzeti direktive: Direktivu 89/106/EEC - Građevinski proizvodi za prozore, vrata i konstrukcione elemente i harmonizirane standarde Direktivu 2001/95/EC o općoj sigurnosti proizvoda za namještaj Direktivu o odgovornosti za defektan proizvod	Vijeće ministara BiH	Druga polovina 2004. godine	Zbog usaglašavanja sa propisima EU
10	Donijeti propise koji regulišu preduvjete za otvaranje primarnih i finalnih kapaciteta sa stanovišta tehnološke opremljenosti i potrebne kadrovske strukture zaposlenih	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Ministarstvo privrede, energetike i razvoja RS	Druga polovina 2004. godine	U cilju podizanja kvaliteta u proizvodnji i eliminisanja nelojalne konkurenčije na domaćem tržištu
	INSTITUCIJE			
11	Formirati radno tijelo - institut koji bi se bavio istraživanjem, razvojem, standardima i kontrolom kvaliteta u drvenoj industriji	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Ministarstvo privrede, energetike i razvoja RS, u saradnji sa Vanjskotrgovinskom komorom	Druga polovina 2004. godine	U cilju praćenja važnih segmenta za razvoj drvene industrije
12	Ojačati suradnju i podršku fakultetima koji obrazuju stručnjake iz oblasti drvene industrije	Ministarstvo prosvjetе i kulture RS, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Kontinuirano	U cilju školovanja kvalitetnih kadrova za tržište rada u BiH
	MJERE			
13	Utvrđiti strateške proizvode drvene industrije	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Ministarstvo privrede, energetike i razvoja RS i Vanjskotrgovinska komora BiH	Druga polovina 2004. godine	Radi planiranja razvoja sektora
14	Povećati kontrolu prodaje drvnih sortimenata, pooštiti kazne za prekršioce i ubrzati procedure u prekršajnom postupku	Federalno ministarstvo trgovine, Ministarstvo trgovine i turizma RS, Ministarstvo pravde RS,	Druga polovina 2004.	U cilju eliminisanja sivog tržišta sirovinama

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rokovi	Cilj/Komentar
		Federalno ministarstvo pravde		
	Sektor prehrambene proizvodnje			
	ZAKONI I PROPISI			
15	<p>Pripremiti i usvojiti zakone usklađene sa EU standardima i normama kvaliteta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opšti zakon o sigurnosti hrane <p>U skladu sa važećom legislativom EU donijeti propise o:</p> <ul style="list-style-type: none"> • higijeni prehrambenih proizvoda (direktiva 93/43/EEC), • označavanju prehrambenih proizvoda (direktive 2000/13/EC, 89/396/EEC, 94/54/EC, 96/21/EC) • aditivima (direktive 89/107/EEC, 94/34/EC, 94/35/EC, 95/2/EC) • čistoći aditiva (direktive 95/31/EC, 95/45/EC, 96/77/EC) • službenoj kontroli hrane (direktive 89/397/EEC, 93/99/EEC) • ostacima pesticida u prehrambenim proizvodima (direktiva 2002/79/EC) • proizvodima i supstancama namijenjenim da dođu u kontakt sa prehrambenim proizvodima (direktive 89/109/EEC, 84/500/EEC 93/11/EEC, 93/10/EEC, 2002/72/EC, 78/142/EEC) • označavanju prehrambenih proizvoda koji su proizvedeni genetičkim inženjeringom (EC propisi 1139/98, 49/2000, 50/2000) • prehrambenim proizvodima za posebne medicinske svrhe direktiva 1999/21/EC • prehrambenim proizvodima namijenjenim za posebne upotrebe u ishrani direktiva 89/398/EEC • kontaminatima prehrambenih proizvoda (direktive 2002/26/EC 2001/22/EC 88/344/EEC, EC propisi 563/2002, 466/2001, 315/93), • izvorskoj i mineralnoj vodi (direktive 80/777/EEC, 96/70/EEC, 80/778/EC) • receptima za dojenčad i narednim receptima (direktiva 91/321/EEC) • prerađenim proizvodima na bazi žitarica i proizvodima za bebe, dojenčad i djecu mlađeg uzrasta (direktiva 96/5/EC) • začinima (direktiva 88/388/EEC) • kvalitetu voćnih sokova i sličnih proizvoda (direktiva 2001/112/EC) • metodama uzorkovanja i ispitnim metodama za kontrolu prehrambenih proizvoda (direktiva 85/591/EEC) • kvalitetu džemova, marmelada i sličnih proizvoda (direktiva 2001/113/EC) 	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Ministarstvo privrede, energetike i razvoja RS, Udruženja prehrambene industrije	Druga polovina 2004. godine	Usaglašavanje propisa sa propisima EU, povećanje stepena kontrole kvaliteta i sigurnosti proizvoda
16	Donijeti Zakon o bezalkoholnim pićima BiH	Vijeće ministara BiH, Udruženja prehrambene industrije	Druga polovina 2004. godine	Eliminiranje nelegalne proizvodnje
	INSTITUCIJE			
17	Uspostaviti Agenciju za sigurnost hrane BiH	Vijeće ministara BiH	Prva polovina 2004.	Zaštita potrošača
18	Stvaranje operativne državne službe za certifikaciju, za proizvoda životinjskog porijekla	Vijeće ministara BiH, Udruženja prehrambene industrije, Udruženja farmera, Veterinarski ured BiH	Prva polovina 2004.	Zaštita potrošača u skladu sa EU standardima

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rokovi	Cilj/Komentar
	MJERE			
19	Izvršiti modernizaciju opreme i laboratorija instituta za kontrolu prehrambenih proizvoda	Zavodi za javno zdravstvo (različiti nivoi), veterinarski, higijenski i poljoprivredni instituti	Prva polovina 2004. godine	Bolja kontrola prehrambenih proizvoda
20	Koordinirati podršku investicijama u prehrambenoj industriji i trgovini sa mjerama za podršku poljoprivrede (organizovana proizvodnja, ugovorena sadnja)	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Ministarstvo privrede, energetike i razvoja RS, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS	Kontinuirano	Radi efikasnije podrške sektoru
21	Razviti i kontrolirati nacionalni pečat kvalitete, uključujući promotivne aktivnosti i podršku izgradnji privatno razvijenih pečata kvalitete (npr. u okviru udruženja prehrambene industrije)	Komore, udruženja, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Ministarstvo privrede, energetike i razvoja RS, privredne komore	Druga polovina 2004. godine	Vizuelno označavanje bh proizvoda prepoznatljivog po kvalitetu
22	Na nivou BiH donijeti mjere zabrane uvoza manjih količina komponenata (emulzija, baza) za potrebe proizvodnje bezalkoholnih pića	Vijeće ministara BiH	Sredina 2004. godine	Sprečavanje razvoja sive ekonomije
	Akcioni plan – sektor kože i obuće			
	ZAKONI I PROPISI			
23	U sistem zakonskih i podzakonskih akata o zaštiti okoline u BiH uključiti mjere za regulaciju i kontrolu zagađenja iz ove i drugih industrijskih proizvodnji	Vijeće ministara BiH, Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša, Ministarstvo prostornog uređenja, građevinarstva i ekologije RS	Druga polovina 2004. godine	Ova legislativa obuhvata tretman otpadnih materijala, propise koji utvrđuju granice emisije zagađivača zraka i propise za zaštitu vode. Posebno značajno zbog zagadivanja koje uzrokuje proces štavljenja koža
24	Usvojiti evropske propise i preuzeti harmonizirane standarde i tehničke specifikacije EU, te ostale zakonske akte iz ove oblasti	Institut za standarde BiH, odgovarajući instituti FBiH i RS	Druga polovina 2004. godine	Harmonizacija sa EU
	INSTITUCIJE			
25	Izvršiti organizaciono i kadrovsko jačanje kapaciteta Službe za kontrolu mjera i kvaliteta u sektoru kože i obuće	Institut za standarde BiH i odgovarajući instituti FBiH i RS	Druga polovina 2005. godine	Postavljanje standarda kvaliteta
	MJERE			
26	Pristupiti izmjenama carinskih tarifa na uvoz svih vrsta osnovnog, pomoćnog pribora kao i pribora za proizvodnju obuće	ekonomskih odnosa BiH u saradnji sa Federalnim	Prva polovina 2004. godine	Smanjenje cijene gotovih proizvoda i povećanje konkurentnosti na ino tržištu

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rokovi	Cilj/Komentar
		ministarstvom energije, rudarstva i industrije i Ministarstvom privrede, energetike i razvoja RS		
27	Obnoviti specijalizovane sajmove za prezentaciju proizvoda domaće industrije iz oblasti kože i obuće	Vanjskotrgovinska komora BiH u saradnji sa komorama entiteta	Prva polovina 2005. godine	Aktivirati sajmove koji su se održavali prije rata
28	Unaprijediti rad inspekcijskih i veterinarskih službi prilikom izvoza i uvoza sirove kože	Instituti za standarde BiH i odgovarajući instituti FBiH i RS	Kontinuirano	Pojačati kontrolu radi samnjena crnog tržišta
	Akcioni plan – sektor tekstila			
	ZAKONI I PROPISI			
29	Usvojiti zakone i propise, uskladene sa EU propisima: <ul style="list-style-type: none"> • Specifikacija sastava i nazivi tekstila (direktiva 96/74EC) • Metode analize binarnih i ternarnih smjesa tekstilnih vlakana (direktive 96/73/EC i 73/44/EEC) • Direktiva o ličnoj zaštitnoj opremi 89/686/EEC • Direktiva o medicinskim sredstvima 93/42/EC 	Vlada FBiH, Vlada RS, asocijacije proizvođača	Prva polovina 2004. godine	Stvoriti prepostavke za izlazak domaćeg proizvoda na tržište EU
	INSTITUCIJE			
30	Izvršiti organizaciono i kadrovsko jačanje kapaciteta Službe za kontrolu mjera i kvaliteta u sektoru tekstila (postavljanje standarda kvaliteta)	Institut za standarde BiH i entitetski instituti	Druga polovina 2004. godine	Postavljanje standarda kvaliteta
	MJERE			
31	Podržati pokretanje i razvijanje bazne tekstilne industrije: proizvodnje vune i tkanina	Investicijska banka Federacije, budući Razvojni fond RS, budući garantni fondovi entiteta	2005. godine (RS 2006.)	Pokretanjem bazne industrije smanjio bi se uvoz, povećao izvoz i zaposlenost
32	Donijeti odluku o zabrani uvoza korištene (polovne) robe u BiH ili visinu carina i poreza na te vrste roba podići na maksimalni nivo	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH u saradnji sa Federalnim ministarstvom energije, rudarstva i industrije i Ministarstvom privrede, energetike i razvoja RS	Prva polovina 2004. godine	Zaštita domaće proizvodnje od nelojalne konkurencije
33	Obnoviti specijalizovane sajmove za prezentaciju proizvoda domaće industrije iz oblasti tekstila	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Ministarstvo privrede, energetike i razvoja RS, privredne komore	Kontinuirano	Aktivirati sajmove koji su se održavali prije rata
	Akcioni plan – sektor metalne industrije			

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rokovi	Cilj/Komentar
	ZAKONI I PROPISI			
34	Usvojiti niz zakona o oblasti ocjenjivanja usklađenosti i tehničkih zahtjeva za proizvode u oblasti novog pristupa (preuzeti u nacionalno zakonodavstvo niz direktiva kao što su: <ul style="list-style-type: none"> • Direktiva o sigurnosti mašina 98/37/EC • Jednostavne posude pod pritiskom 87/404/EEC • Direktiva o elektromagnetnoj kompatibilnosti 89/336/EEC • Direktiva o elektroopremi namijenjenoj za upotrebu unutar određenih naponskih granica 73/23/EEC • Direktiva o opremi pod pritiskom 97/23/EC • Direktiva o aparatima na gasovita goriva 90/396/EEC • ATEX direktiva 94/9/EC 	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Ministarstvo privrede, energetike i razvoja RS	Prva polovina 2004. godine	Usvajanje ovih zakona stvoriti će pretpostavke za izvoz u EU i druge zemlje. Za implementaciju ovih direktiva neophodno je izgraditi odgovarajuću infrastrukturu za ocjenjivanje usklađenosti (mjeriteljstvo, akreditacija, certifikacija i ispitivanje, itd) te adekvatan sistem nadzora nad tržistem
35	Usvojiti podzakonske akte iz oblasti zaštite okoliša od zagađenja iz ove industrijske proizvodnje ⁶³	Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša, Ministarstvo prostornog uređenja, građevinarstva i ekologije RS	Prva polovina 2004. godine	Harmonizacija zakonskih propisa radi očuvanja čovjekove okoline
	INSTITUCIJE			
36	Osnovati regulatorno tijelo za Novi pristup i njegove podjedinice za posebne grupe proizvoda: <ul style="list-style-type: none"> • Tehn. industrijski proizvodi u oblasti novog pristupa - električna sigurnost • Tehn. industrijski proizvodi u oblasti novog pristupa – lična zaštitna oprema • Tehn. industrijski proizvodi u oblasti novog pristupa – aparati koji sagorijevaju gasovita goriva • Tehn. industrijski proizvodi u oblasti novog pristupa – mašine, liftovi i žičare za prevoz osoba 	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Ministarstvo privrede, energetike i razvoja RS	Druga polovina 2004.	Neophodno za omogućavanje izvoza industrijskih proizvoda
	MJERE			
37	Ukinuti carine na sirovine, repromaterijale i opremu koji se ne proizvode u BiH	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Uprava za indirektno oporezivanje	Druga polovina 2004. godine	Unapređenje domaće proizvodnje, povećanje konkurentnosti
38	Podržati pripreme preduzeća za uvođenje standarda ISO 9000, certificiranja i ocjenjivanja usklađenosti CE-znaka i normi VDA 6.1, te osposobljavanje domaćih konsultantskih kuća (specijaliziranih agencija) za pružanje usluga pri uvođenju standarda i certificiranja	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Vanjskotrgovinska komora BiH i privredne komore FBiH i RS	Kontinuirano	Usaglašavanje propisa sa propisima EU, povećanje stepena kontrole kvaliteta i sigurnosti proizvoda
39	Uspostaviti sistem okolinskog upravljanja, ispunjavajući zahtjeve propisane standardima ISO 14000	Specijalizirane institucije i privredne komore na svim nivoima	Prva polovina 2004. godine	Efikasniji sistem okolinskog upravljanja i usaglašavanje sa legislativom EU
	Akcioni plan – sektor turizma			
	ZAKONI I PROPISI			

⁶³ V. poglavje "Sektorski prioriteti – okoliš"

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rokovi	Cilj/Komentar
40	Usvojiti Zakon o turizmu BiH sa podzakonskim aktima usaglašenim sa EU standardima	Vijeće ministara BiH	Prva polovina 2005.	Jačanje zakonodavnog okvira
41	Usvojiti Zakon o turističkoj djelatnosti BiH	Vanjskotrgovinska komora BiH, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, Federalno ministarstvo trgovine, Ministarstvo trgovine i turizma RS, Vanjskotrgovinska komora BiH	Druga polovina 2004.	Harmonizacija legislativa između FBiH i RS
42	Usvojiti podzakonske akte: Pravilnik o klasifikaciji i kategorizaciji turističkih objekata, Pravilnik o minimalnim i tehničkim uvjetima poslovanja ugostiteljsko-turističkih objekata te njihovo usaglašavanje na nivou BiH u skladu sa EU standardima	Vanjskotrgovinska komora BiH, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, Federalno ministarstvo trgovine, Ministarstvo trgovine i turizma RS, Vanjskotrgovinska komora BiH	Druga polovina 2004.	Harmonizacija legislativa između FBiH i RS
43	Usvojiti Zakon o nacionalnim parkovima	Vlada FBiH, Vlada RS, Federalno ministarstvo trgovine, Ministarstvo trgovine i turizma RS	Prva polovina 2004.	Obuhvatiti i druge oblike zaštite prirode (parkovi prirode, rezervati, zaštićene zone itd)
	INSTITUCIJE			
44	Razmotriti potrebu osnivanja Odjela za turizam u Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH sa pomoćnikom ministra na čelu	Vijeće ministara BiH	Prva polovina 2004.	Jačanje institucionalnog okvira
	MJERE			
45	Izraditi dugoročnu strategiju turizma na nivou BiH	Vijeće ministara BiH, Federalno ministarstvo trgovine, Ministarstvo trgovine i turizma RS, turističke asocijacije	Druga polovina 2004.	Radi razrade strategije PRSP
46	Jačati ovlasti i kapacitete inspekcijskih službi, posebno u osiguranju nivoa usluga, registracije davalaca usluga i naplate poreza	Federalno ministarstvo trgovine, Ministarstvo trgovine i turizma RS	Druga polovica 2004.	Osigurati kvalitet turističkih usluga, osigurati naplatu poreskih obaveza
47	Završiti privatizaciju u sektoru (hoteli, kampovi, banjsko-rekreativni centri, itd)	Vlada FBiH, Vlada RS, (Agencija za privatizaciju FBiH, Direkcija za privatizaciju RS)	Druga polovica 2005.	Privlačenje investicija
48	Kontinuirano djelovati na unapređenju imidža BiH i promociji turizma	Ministarstvo vanjskih poslova BiH i diplomatsko-konzularna predstavništva, Federalno ministarstvo trgovine,	Kontinuirano	Organizirati promotivne kampanje, sajmove i sl.

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rokovi	Cilj/Komentar
		Ministarstvo trgovine i turizma RS, turističke zajednice u BiH		
49	Educirati kadrove u turizmu – osigurati stipendiranje potrebnih kadrova	Federalno ministarstvo trgovine, Ministarstvo trgovine i turizma RS	Kontinuirano	Posebno sa stanovišta obuke menadžera
50	Educirati javnost o značaju ispravnog odnosa prema prirodnom i kulturnom naslijeđu koje predstavlja turističke atrakcije	Federalno ministarstvo trgovine, Ministarstvo trgovine i turizma RS, turističke asocijacije, nevladine organizacije	Kontinuirano	Zaštita prirodnih ljestvica
51	Sistematski djelovati na privlačenju investicija u održivi turizam	Federalno ministarstvo trgovine, Ministarstvo trgovine i turizma RS, FIPA, turističke organizacije i asocijacije	Kontinuirano	Dalji razvoj sektora
52	Proširiti listu zaštićenih spomenika, jačati njihovu zaštitu, te unapređivati sistem finansiranja obnove i održavanja	Federalno ministarstvo trgovine, Ministarstvo trgovine i turizma RS, entitetski zavodi za zaštitu spomenika	Kontinuirano	Razvoj turizma

Akcioni plan – protuminske aktivnosti

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
	ZAKONI I PROPISI			
1	Usvojiti izmjene i dopune Standarda za uklanjanje mina i NUS-a	BH MAC	Druga polovina 2004.	Standardi humanitarnog deminiranja su dokument koji se neprestano usavršava, u skladu sa najnovijim dostignućima u poslovima deminiranja, te su stoga podložni periodičnim (godišnjim) promjenama
2	Usvojiti izmjene i dopune Standardne operativne procedure BH MAC-a	BH MAC	Druga polovina 2004.	Standardne operativne procedure (SOP) se u skladu sa standardima deminiranja takođe usavršavaju i svake godine izlazi novi revidirani SOP
3	Kreirati i usvojiti Standarde za upozoravanje na opasnosti od mina	BH MAC	Druga polovina 2004.	Stvaranje standarda preko kojih će se izvršiti regulacija upozoravanja, informiranja i edukacije svih ugroženih grupa i stanovništva u cjelini, u skladu sa Standardima humanitarnog deminiranja u BiH, kao i u skladu sa međunarodnim standardima za upozoravanje na mine
	INSTITUCIJE			

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
4	Nastaviti jačanje i razvitak kapaciteta BH MAC	Vijeće ministara BiH	Kontinuirano	Neophodnost stalnog jačanja i razvoja BH MAC-a obaveza je ustanovljena Zakonom o deminiranju u BiH. Odnosi se na povećanje kapaciteta za generalno izviđanje i stručnog nadzora operacija humanitarnog deminiranja
5	Uspostaviti Koordinacioni odbor za pomoć žrtvama mina	BH MAC	Druga polovina 2004.	Koordinirati aktivnosti na pružanju pomoći žrtvama NUS
6	Uspostaviti radnu grupu za strateško planiranje	Komisija za deminiranje	Druga polovina 2004.	Radi efikasnijeg planiranja protuminskih aktivnosti
7	Usmjeriti težište rada nevladinih organizacija, društveno korisnih organizacija i udruženja građana u edukaciji radi upozoravanja na mine na ciljne grupe među odraslim stanovništvom	BH MAC	Kontinuirano	Dalji nastavak aktivnosti u skladu sa Strateškim planom. Nakon kreiranja i usvajanja Standarda MRE, ove organizacije će biti u mogućnosti da u saradnji sa BH MAC-om planski pristupe ovim aktivnostima u okviru operativnih planova za svaku godinu
8	Postupno povećavati kapacitete izviđačkih timova Centra za uklanjanje mina	BH MAC	Prva polovina 2005.	Povećanjem kadrovske i materijalno tehničke osnove
9	Ispuniti sve zadatke za uspostavljanje regionalnog centra za obuku pasa za otkrivanje eksploziva	Komisija za deminiranje	Prva polovina 2004.	Centar je u osnivanju i u potpunosti će biti operativan 2004. godine
	MJERE			
10	Omogućiti kontinuirano i efikasno sprovođenje operacija humanitarnog deminiranja, u skladu sa potrebama zemlje, raspoloživim materijalnim i ljudskim resursima, uz visok nivo osiguranja kvaliteta	BH MAC, Komisija za deminiranje, Vijeće ministara BiH, Vlada FBiH, Vlada RS	Potrebna najmanje 2 desetogodišnja perioda. Prvi strateški plan deminiranja je usvojen i počelo se sa njegovim sprovođenjem od 2003. godine.	Prepreke u njegovom ispunjenju su finansijske prirode, slab odziv organa vlasti u BiH, koji trebaju da finansiraju strukturu BHMAC-a, a i poslove deminiranja u skladu sa planom, slab odziv donatora koji finansiraju operacije deminiranja, a koji je uzrokovao slabim angažmanom vlasti u BiH na finansiranju svojih obaveza prema BH MAC-u i operacijama deminiranja
11	Smanjivati i (do 2010. godine) potpuno eliminisati sumnjivu površinu prve kategorije prioriteta	BH MAC, Komisija za deminiranje, Vijeće ministara BiH, Vlada FBiH, Vlada RS	2007. i dalje	2004 -35 km ² ; 2005 - 45 km ² ; 2006 - 45 km ² ; 2007 - 46 km ² ; Ovo su veličine planiranih površina za predaju daljim korisnicima za svaku od godina
12	Poduzeti neophodne interventne operacije deminiranja na rizičnoj površini druge i treće kategorije prioriteta	BH MAC, Komisija za deminiranje.	Po prioritetima do 2007.	Ukupna sumnjiva površina druge kategorije u BiH iznosi 590 km ² , a sumnjiva površina treće kategorije iznosi 1311,8 km ² . Ove veličine će biti promijenjene nakon revizije strateškog plana deminiranja u BiH zbog završenog sistematskog izviđanja u RS
13	Bitno povećati udio tehničkog izviđanja u ukupnim operacijama	BH MAC, Komisija za deminiranje. Vijeće ministara BiH, Vlada FBiH, Vlada RS	Druga polovina 2004.	Nivo primjene tehničkog izviđanja je veoma malen, jer se tek počinje sa primjenom tehničkog izviđanja, ali planirani udio tehničkog izviđanja u redukciji sumnjive površine iznosi 18,1% godišnje, od 2003. do 2007. godine

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
14	Nastaviti s trajnim obilježavanjem sumnjivih lokacija druge kategorije prioriteta i pravaca koji ulaze u sumnjivu površinu treće kategorije prioriteta	Vlada FBiH, Vlada RS	Kontinuirano	Ova aktivnost je u inicijalnom periodu, a planirane veličine su: 2004- 3% I kategorije sumnjive površine, 30% II kategorije sumnjive površine, 2% III kategorije sumnjive površine. 2005 i 2006- 3%I kategorije sumnjive površine, 40% II kategorije sumnjive površine, 2% III kategorije sumnjive površine. 2007- 1% I kategorije sumnjive površine, 40% II kategorije sumnjive površine, 5% III kategorije sumnjive površine
15	Realizirati sistematsko izviđanje na nivou BiH	BH MAC	Druga polovina 2004.	Ova aktivnost je u toku i planirano je da se završi 2003. godine. Međutim, morat će biti nastavljene i u 2004. godini.
16	Izvršiti istraživanje utjecaja od mina	BH MAC, Handicap International	Druga polovina 2004.	Rezultati studije istraživanja utjecaja od mina i potvrda od UN komiteta za certifikaciju se očekuje početkom 2004. godine
17	Koordinacijom rada svih organizacija, koje se bave upozoravanjem na mine, postići veću efikasnost komunikacije sa ugroženim ciljnim grupama, provodeći koordinaciju upozoravanja na mine na regionalnom, entitetskom i državnom nivou	BH MAC	Kontinuirano	Nije moguća podjela po godinama. To je stalan proces koji zavisi od operativnih godišnjih planova. Mjerljivost ovih aktivnosti će biti moguća po kompletiranju Standardnih operativnih procedura koje se odnose na Program obrazovanja o opasnostima od mina (Mine Risk Education - MRE)
18	Zadržati postojeći nivo aktivnosti u upoznavanju djece sa problemom mina kroz nastavni program u osnovnim školama	BH MAC, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	Kontinuirano	Nije moguća podjela po godinama. Zavisi od operativnih godišnjih planova. Stalan i nemjerljiv proces
19	Stručno usavršavati organizacije i pojedince za realizaciju programa i projekata upozoravanja na mine putem kurseva, seminara i simpozijuma	BH MAC	Kontinuirano	Permanentan proces koji uključuje BH MAC, kao stručno tjelo, ITF, Cranfield university, UNICEF, te ostale naučne institucije
20	Stvoriti mrežu osposobljenih novinara i urednika koji će zadržati problem mina u pažnji domaće javnosti	BH MAC	Druga polovina 2004.	Uspostavljanje "Public relations" sekcije u BH MAC-u i sprečavanje senzacionalističkog pristupa informisanju javnosti o poslovima vezanim za humanitarno deminiranje
21	Ostvariti IMAS kompatibilnost	BH MAC	Druga polovina 2004.	Na osnovu međunarodnih standarda humanitarnog deminiranja i Zakona o deminiranju, potrebno je da se postigne potpuna kompatibilnost sa IMAS standardima
22	Razraditi sistem prioriteta i osiguranja kvaliteta u realizaciji aktivnosti upozoravanja na mine	BH MAC, Komisija za deminiranje	Druga polovina 2004.	Saćiniti novi model postavljanja prioriteta zasnovan na rezultatima istraživanja utjecaja mina, identifikaciji rizika i u suglasju sa standardima za upravljanje rizikom
23	Izgraditi kapacitete sposobne za podržavanje planiranog obima minskih akcija	BH MAC, Komisija za deminiranje, Vljeće ministara BiH, Vlada FBiH, Vlada RS	Kontinuirano	Kapaciteti se izgrađuju u zavisnosti od Strateškog plana, preko proračuna u njemu, i u zavisnosti od finansijskog priliva

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
24	Stalno vršiti stručno usavršavanje postojeće strukture, u skladu sa razvojem akcija deminiranja u BiH i novim tehnološkim dostignućima u svijetu	BH MAC, Komisija za deminiranje, Vijeće ministara BiH, Vlada FBiH, Vlada RS	Kontinuirano	Organizirati stalne seminare, usavršavanje u inostranstvu
25	Stvoriti uslove za razvoj novih tehnologija, čija će primjena dovesti do ubrzanja i pojednostavljenja procesa deminiranja	BH MAC	Kontinuirano do 2007.	SEEMACC kao regionalna inicijativa, osnivanje škole pasa
26	Razvijati suradnju na međunarodnom, regionalnom i bilateralnom nivou u cilju razvoja kapaciteta za deminiranje, razmjene znanja, iskustava i kadrova	BH MAC	Kontinuirano	Saradnja sa srodnim institucijama u susjednim zemljama koje imaju izražen problem mina (MAC-ovi u Hrvatskoj, Srbiji i Crnoj Gori, Albaniji, Makedoniji)
27	Aktivnim i transparentnim pristupom vratiti interes donatora za ulaganje u deminiranje, u skladu sa postavljenom misijom	BH MAC, Komisija za deminiranje, Vijeće ministara BiH, Vlada RS, Vlada FBiH	Kontinuirano	Uspostaviti novi pristup u kontaktima sa donatorima u sklopu sadašnje strukture BH MAC-a i institucija aktivnih u procesu deminiranja.
28	Pratiti ispunjavanja obaveza preuzetih Ottawskom konvencijom i revizija Strategije deminiranja Bosne i Hercegovine	BH MAC	Kontinuirano	Radi podešavanja ciljeva u skladu sa rezultatima postignutim u prethodnom periodu

Akcioni plan – informacijsko-komunikacijske tehnologije (ICT)

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
ZAKONI I PROPISI				
1	Izvršiti potrebne izmjene postojeće regulative iz domena komercijalnih dokumenata <ul style="list-style-type: none"> • elektronskog potpisa • zaštite potrošača u elektronskom poslovanju 	Vijeće ministara BiH, Ministarstvo prometa i komunikacija FBiH, Ministarstvo saobraćaja i veza RS	Druga polovina 2004.	U skladu sa preporukama EC ⁶⁴
2	Pripremiti i usvojiti neophodnu regulativu u domenu ⁶⁵ : <ul style="list-style-type: none"> • elektronski računi • elektronski ugovori • elektronskog bankarstva • elektronskog plaćanja 	Vijeće ministara BiH, Ministarstvo prometa i komunikacija FBiH, Ministarstvo saobraćaja i veza RS	Druga polovina 2004.	U skladu sa preporukama EC
3	Usvojiti propise kojima bi se osigurala dostupnost informacija iz domena aktivnosti državnih i entitetskih institucija	Vijeće ministara BiH buduća Agencija za IKT Agencija za zaštitu ličnih podataka	Kontinuirano	Razvoj sektora i jačanje transparentnosti u radu javnih institucija
INSTITUCIJE				

⁶⁴ Izvještaj Evropske komisije Vijeću o spremnosti BiH za otpočinjanje pregovora o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju, Brisel, 18. novembra 2003, str. 36.

⁶⁵ U pripremi sveobuhvatni projekat UNDP u ovom domenu.

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
4	Formirati Agenciju za IKT na državnom nivou i agencije za IKT na nivou entiteta	Vijeće ministara BiH, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo nauke i tehnologije RS	Druga polovina 2004. godine	Jačanje institucionalnog okvira
5	Donijeti Odluku o formiranju (restrukturiranju postojeće) akademske i istraživačke mreže BiH (Arnet)	Vijeće ministara BiH, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo nauke i tehnologije RS	Druga polovina 2004. godine	Jačanje koordinacije u radu univerziteta i naučnih institucija međusobno i sa međunarodnim partnerima
6	Donijeti Odluku o formiranju EDUNet-a BiH (obrazovna mreža osnovnih i srednjih škola)	Vijeće ministara BiH, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo nauke i tehnologije RS	Druga polovina 2004. godine	Jačanje koordinacije u radu srednjih škola međusobno, uključivanje u međunarodne mreže
MJERE				
7	Smanjiti poreske stope i carinske stope na uvoz IKT opreme, posebno računara, a u sklopu ovoga posebno za IKT opremu i usluge donirane obrazovnim institucijama	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Uprava BiH za indirektno oporezivanje, Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS	Druga polovina 2004. godina	Poticanje razvoja IKT industrije, moderniziranje obrazovnog sistema
8	Poreskim olakšicama stimulisati razvoj IKT industrije	Uprava BiH za indirektno oporezivanje, Federalno ministarstvo finansija, Ministarstvo finansija RS	Kontinuirano	Poticanje razvoja IKT industrije
10	Vršiti edukaciju nastavnika za korištenje IKT sa posebnim osvrtom na učenje na daljinu	Ministarstvo prosvjete i kulture RS, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo nauke i tehnologije RS	Kontinuirano	Modernizacija obrazovnog sektora, afirmacija učenja na daljinu
11	Uspostaviti u državnom budžetu stavku za finansiranje rada Akademske i istraživačke mreže BiH	Ministarstvo finansija i trezora BiH	Kontinuirano	Poticanje razvoja IKT industrije
12	Uspostaviti u državnom budžetu stavku za finansiranje uspostave i rada EDUNet-a BiH	Ministarstvo finansija i trezora BiH	Kontinuirano	Poticanje razvoja IKT industrije
13	Formulirati integralan i cjelovit program informatičke obuke javne administracije	buduća Agencija za IKT	Kontinuirano	Unapređenje efikasnosti u radu javne administracije

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
14	Uspostaviti integralni sistem e-Goverment-a: • uspostava povezane mrežne infrastrukture • informacionih sistema uprave na svim nivoima	Vijeće ministara BiH, buduća Agencija za IKT, Ministarstvo prometa i komunikacija FBiH, Ministarstvo saobraćaja i veza RS	• Početak 2005. • Kraj 2005.	Unapređenje efikasnosti u radu javne administracije
15	Uspostaviti Internet i Web portale za institucije javne uprave	Vijeće ministara BiH, buduća Agencija za IKT, Ministarstvo prometa i komunikacija FBiH, Ministarstvo saobraćaja i veza RS	Prva polovina 2005.	Podizanje kvaliteta u pružanju informacija o radu javnih službi

Akcioni plan za specifična pitanja u vezi sa ljudskim pravima i siromaštvom u BiH

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
	Gender / Ravnopravnost spolova			
	MJERE			
1	Provesti Zakon o ravnopravnosti spolova u BiH	Vlade na svim nivoima	Kontinuirano	Postizanje pune ravnopravnosti spolova
2	Afirmisati znanje o ravnopravnosti spolova, i integraciji tog znanja u ostale oblasti	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, Agencija za ravnopravnost spolova BiH u saradnji sa Ministarstvom prosvjete i kulturne RS, Federalnim ministarstvom obrazovanja i nauke i gender centrima entiteta	Intenzivno 2004/05. a dalje kontinuirano	Postizanje pune ravnopravnosti spolova
3	Integrirati gender pitanja (ravnopravnosti spolova) u sve strateške dokumente vlada na svim nivoima	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, Agencija za ravnopravnost spolova BiH u saradnji sa Ministarstvom prosvjete i kulturne RS, Federalnim ministarstvima obrazovanja i nauke i gender centrima entiteta	Intenzivno 2004/05. a dalje kontinuirano	U skladu sa obvezama iz Zakona o ravnopravnosti spolova BiH

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
4	Uključiti gender u nastavne planove i programe u okviru reforme obrazovnog sistema	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH u saradnji sa Ministarstvom prosvjete i kulture RS, Federalnim ministarstvom obrazovanja i nauke, kantonalnim ministarstvima obrazovanja i gender centrima entiteta	Kontinuirano	U skladu sa obavezama iz Zakona o ravnopravnosti spolova BiH
5	Afirmisati razvoj postdiplomskog studija iz oblasti gendera	Univerziteti u saradnji sa ministarstvima obrazovanja na svim nivoima	Kontinuirano	Unapređenje obrazovnog sistema u sferi ravnopravnosti polova
6	Kreirati i provoditi mјere za sprečavanje diskriminacije po osnovu gendera u oblasti rada, zapоšljavanja i učešća žena u javnom životu i dr.	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike Ministarstvo rada i boračko invalidske zaštite RS, ekonomsko-socijalna vijeća na svim nivoima	Intenzivno 2004/05. a dalje kontinuirano	U skladu sa obavezama iz Zakona o ravnopravnosti spolova BiH
	Ljudska prava			
	INSTITUCIJE			
7	Ostvariti napredak u spajanju državnog i entitetskih ombudsmena	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, Ministarstvo pravde BiH	Prva polovina 2004.	U skladu sa preporukama iz Studije izvodljivosti EU
	MJERE			
8	Osigurati finansijsku samostalnost državnog ombudsmena	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, Ministarstvo pravde BiH	Prva polovina 2004.	U skladu sa preporukama iz Studije izvodljivosti EU
9	Poduzeti korake na ispunjenju postprijemnih kriterija Vijeća Evrope naročito u oblasti demokratije i ljudskih prava	Ministarstvo vanjskih poslova, Ministarstvo civilnih poslova, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, Parlamentarna skupština BiH	Kontinuirano	U skladu sa preporukama iz Studije izvodljivosti EU
10	Implementirati odluke Doma za ljudska prava i prenos nadležnosti Doma na Ustavni sud i obezbijediti finansiranje Ustavnog suda	Ustavni sud, Ministarstvo pravde BiH	Prva polovina 2004.	U skladu sa preporukama iz Studije izvodljivosti EU

Broj	Aktivnost	Nosilac	Rok	Cilj/Komentar
11	Realizovati projekat izrade baze podataka za Bosnu i Hercegovinu iz ugla kršenja ljudskih prava i omogućiti njeno otvaranje za široku javnu upotrebu i stimuliranje javnog dijaloga	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH u saradnji sa Agencijom za statistiku BiH i agencijama entiteta i ostalim ministarstvima	Druga polovina 2005.	Sprečavanje kršenja ljudskih prava